บรรณานุกรม

ภาษาไทย หนังสือ

- กมล สนธิเกษตรีน. <u>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการจ้างแรงงาน จ้างทำของ</u> <u>และรับขน</u>. กรุงเทพ : นิติบรรณาคาร, 2528.
- ุกมลชนก สุทธิวาทนฤพุฒิ. ธุ<u>รกิจพาณิชยนาวี</u>. กรุงเทพ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดพิมพ์โดยสถาบันธุรกิจพาณิชยนาวี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- กัลยา ด่านวิวัฒน์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยชื้อชาย แลกเปลี่ยน ให้. กรุงเทพ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- คนึง ฤาไชย. หลักกฎหมายบางเรื่อง. กรุงเทพ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2528.
- จื๊ด เศรษฐบุตร. ความรู้เบื้องต้นแห่งกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของและรับขน. ไม่ปรากฏสถานที่ผิมพ์, 2493.
- ______. หลักกฎหมายแพ่งลักษณะนิติกรรมและหนึ้. พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพ : ห้างหุ้นส่วน จำกัดภาพพิมพ์, 2526.
- จิตติ ติงศภัทย์. <u>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 มาตรา 354 ถึง 452</u> ว่าด้วยมูลแห่งหนึ้. กรุงเทพ : เรือนแก้วการพิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 5, 2526.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันธุรกิจผาณิชยนาวี. รายงานการสัมมนาและเอกสารประกอบการ สัมมนาเรื่องการขนส่งทางทะเล : ปัญหาและแนวทางแก้ไซ. กรุงเทผมหานคร : สถาบันธุรกิจผาณิชยนาวี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- ______. รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งทางทะเล : ความจำเป็น และผลกระทบ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันธุรกิจพาณิชยนาวี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ชนินทร์ พิทยาวิวิธ. <u>เลตเตอร์ออฟเครดิตการค้า (Commercial Letter of Credit)</u>. กรุงเทพ : อมรินทร์การพิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 4, 2529.
- ชยันติ ไกรกาญจน์ และคณะ. <u>กฎหมายกับการประกอบธุรกิจผาณิชยนาวี</u>. กรุงเทพ :_____, 2531.
- เชื้อ คงคากุล. <u>กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์ เช่าชื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ</u> รับขน. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2494.
- ชิดา ชาลีจันทร์. <u>กฎหมายทะเล</u>. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด กรมประชาสงเคราะห์, 2519.
- ประพันธ์ ศาตะมาน และไพจิตร บุญญพันธ์. <u>คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</u> <u>ลักษณะซื้อชาย</u>. กรุงเทพ : แสงทองการพิมพ์, นิมพ์ครั้งที่ 6, 2519.
- มนูภาณวิมลศาสตร์. <u>กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยชื้อชายแลกเปลี่ยน ให้</u>. : คำสอนภาค 2 ชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, พระนคร : โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2478.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. <u>กฎหมาย</u>ธุ<u>รกิจระหว่างประเทศ หน่วยที่ 1 7</u>. กรุงเทพ : บริษัท ประชาชน จำกัด, 2528.
- มาณพ สังขมิตร. <u>เลตเตอร์ออฟเครติต (Letter of Credit) และเอกสารประกอบ</u>. กรุงเทพ : รวมสาส์น, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2527.
- วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์. การค้าและการตลาดระหว่างประเทศ (International Trade and Marketing). กรุงเทพ : ไทยวัฒนาพานิช, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2520.

- วารี หะวานนท์. <u>การบัญชีชนาคาร : การปฏิบัติงานชนาคารพาณิชย์</u>. กรุงเทพ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2528.
- วิทุรธรรมนิเนตุ. <u>คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งลักษณะชื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้</u>. พระนคร : โรงนิมพ์สยามบรรณกิจ, ไม่ปรากฏปีที่นิมพ์.
- วิริยะ เกิดศิริ. หนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์วิริยะ (บุญเรือน)
 เกิดศิริ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส. 2525.
- วิษณุ เครื่องาม. <u>คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยชื้อชาย แลกเปลี่ยน ให้</u>. กรุงเทพ : แสวงสุทธิการพิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 3, 2524.
- สุขาบดี สัตตบุศย์. <u>กฎหมายทะเล (Maritime Law)</u>. กรุงเทพ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2525.
- เสนีย์ ปราโมช. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและหนี้เล่ม 1 (ภาค 1-20). กรุงเทพ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- . ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและหนี้ เล่ม 2 (ภาคบริบูรณ์). กรุงเทพ : ไทยวัฒนาพานิช, 2505.

บทความ

- กมล สนธิเกษตรีน. "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทะเล." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> เล่มที่ 1 ตอนที่ 3 (ธันวาคม 2512) : 37-56
- _____. "ความรับผิดของผู้รับขนส่งระหว่างประเทศ." <u>วารสารกฎหมาย</u> จุ<u>ฬาลงกรณ์มหา</u> วิทยาลัย ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2519) : 76

- _____. "ชมรมสายการเดิน (Shipping Conference)." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 1 (2525) : 10 - 19
- _____. "ปัญหาการขนส่งทางทะเล." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 2 (มกคาคม - มิถุนายน, 2526) : 1 - 24
- ______ ทารปฏิบัติต่อเรือต่างประเทศในท่าเรือต่าง ๆ." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 4 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2528) : 10 - 21
- _____. "ข้อสังเกตเกี่ยวกับปัญหาที่ว่ากฎหมายว่าด้วยการรับของทางทะเลของ
 ประเทศไทยมีหรือไม่." <u>วารสารทนายประจำบ้านและสำนักงาน</u> ฉบับที่ 24 ปีที่ 12
 (กุมภาพันธ์ 2530) : 14 19
- กมลมิตร วุฒิจำนงค์. "ธนาคารและการค้าระหว่างประเทศ." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 13 (พ.ศ. 2526) : ฉบับกฎหมายธุรกิจ
- กฤติกา ตันติวาณีช. "การนัฒนากฎหมายพาณิชยนาวีและกฎหมายการเดินเรื่อของสหรัฐ อเมริกาในปัจจุบัน." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 4 (พฤษภาคม -สิงหาคม, 2528) : 41 - 53
- เกริก วณิกกุล. "กฎหมายว่าด้วยการรับขนหรือขนส่งของทางทะเล : หน้าที่และความรับผิด ของผู้ขนส่ง." <u>วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 3 ปีที่ 11 (ธันวาคม 2529 - มีนาคม 2530) : 121-179
- โกศล โสภาคย์วิจิตร. "การเปรียบเทียบกฎหมายโรมันและอังกฤษว่าด้วยลักษณะชื้อชาย." <u>วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 4 (มกราคม – เมษายน 2521) : 52-70
- คนึง ฤาไชย. "กฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ." หนังสือวันรูพี ปี 2517

- จื๊ด เศรษฐบุตร. "หลักการตีความ : ฝรั่งเศส." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่ม 11 ตอน 7 : 1200 - 1206
- จินดา ชัยรัตน์. "หลักการตีความ : ไทย." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่ม 11 ตอน 8 : 1412 - 1452
- จรินทร์ เพียรประดิษฐกุล. "ปัญหาสิทธิของผู้รับตราส่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์มาตรา 627." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 4 ปีที่ 17 (ธันวาคม 2530) : 32 - 62
- จรัญ ภักดีธนากุล. "หมายเหตุฎีกา 2521." <u>วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 4 (มกราคม - เมษายน 2521) : 200 - 203
- จรัญ ภักดีธนากุล และไพทูรย์ คงสมบูรณ์. "หมายเหตุฎีกา 2521." <u>วารสารกฎหมาย</u> จุ<u>นำลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 4 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2521) : 170–174
- จรัญ ภักดีธนากุล และไมตรี ศรีอรุณ. "หมายเหตุฎีกา 2521." <u>วารสารกฎหมาย</u> จุ<u>นีาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 4 (กันยายน - ธันวาคม 2521) : 170-178
- จารุรินทร์ มุสิกะพงษ์. "การพัฒนาการชนส่งทางเรือ." <u>นิตยสารการทำเรือ</u> ฉบับที่ 272 ปีที่ 27 (พ.ศ. 2523) : 33
- ชวลิต อัตถศาสตร์. "กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่มที่ 34 ตอนที่ 3 (2520) : 443 – 462
- ชยันติ ไกรกาญจน์. "ผู้ขนส่งทางทะเลตามใบตราส่ง." วารสารกฎหมายธุรกิจ : 29-33
- ชียวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. "อายุความคดีรับขนของทางทะเล." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 4 (มกราคม - เมษายน, 2528) : 56 - 63

- ไชยณัฐ ชีระพัฒนะ. "ทรัสต์รีซีท." ดุลพาห เล่มที่ 5 ปีที่ 25 (กันยายน ตุลาคม 2521) : 22
- ไชยวัฒน์ บุนนาค. "กฎหมายพาณิชย์ทะเล (วิธีปฏิบัติและประเพณีทางการค้าเกี่ยวกับ บิลออฟเลดิ้งและสัญญาเช่าเรือ)." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่มที่ 38 ตอนที่ 1 (2524) : 36 - 48
- เดช วุฒิสิงห์ชัย. "การบรรจุสินค้าลงหีบห่อหรือภาชนะในแง่กฎหมาย." ตุ<u>ลพาห</u> เล่มที่ 11 ปีที่ 11 (พฤศิจกายน 2517) : 52 - 55
- _____. "ใบกำกับสินค้า." ดุลพาห เล่มที่ 9 ปีที่ 12 (กันยายน 2508) : 32-34
- บนสรรค์ แขวงโสภา. "สภาผู้ส่งสินค้าและศูนย์จองระวางสินค้า (Shipper's Council's Freight Booking center)." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 3 ปีที่ 6 (กันยายน ธันวาคม, 2530) : 18 21
- ชิติยา ไชยเผือก. "ขนส่งทางทะเลกับการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศ." <u>วารสารการ</u> พาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 7 (2531) : 22 - 33
- นพมาศ. "ค้านเรื่องสัญญาจะชื้อจะชายจะมีได้ในทรัพย์ประเภทใด." ตุ<u>ลพาห</u> ปีที่ 8 (2504) : 236 - 244
- นิวัฒน์ แจ้งอริยวงศ์. "Marketing in shipping Business." <u>วารสารการ</u> พาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 6 (มกราคม – เมษายน, 2530) : 38 – 51
- บัญฏัติ สุชีวะ. "เอกเทศสัญญาทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่มที่ 20 ตอนที่ 2 (2505): 292 - 296
- _____. "การโอนกรรมสิทธิ์ในสัญญาชื้อขาย." <u>วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 12 (พฤษภาคม 2519) : 58 - 75

- ประกอบ หุดะสิงห์. "หลักการตีความกฎหมาย : เยอรมัน." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่ม 11 : 1207 - 1231
- _____. "กฎหมายสำหรับนักธุรกิจในประเทศไทย." <u>บทบัญฑิตย์</u> เล่มที่ 28 ตอนที่ 4 (2514): 766
- ประจักษ์ศิลป์ สุพรรณเภสัช. "กลวิธีฉ้อโกงข้ามชาติ." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 6 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2530) : 41 - 53
- ประนันธ์ โลหะวิริยะศิริ. "การขนส่งแบบ Sea/Air นวกรรมใหม่ของการขนส่งระหว่าง ประเทศ." <u>วารสารการผาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 7 (2531) : 8 - 20
- ประยงค์ เนตยารักษ์. "การพาณิชยนาวีของไทย : สภาพปัญหาและนโยบาย."

 <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 4 (มกราคม เมษายน, 2528) :

 14 40
- ประวิตร โพธิพละ. "การขนส่งทางทะเลของประเทศไทย." รัฏฐาภิรักษ์ เล่มที่ 15 ฉบับที่ 4 (251) : 9
- ประเสริฐศีริ สุขะวัฒนกุล. "กฎหมายว่าด้วยการกักเรือ." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 4 ปีที่ 17 (ธันวาคม 2530) : 74 - 90
- ปริญญา ดีผดุง. "ประกันภัยทางทะเล." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่มที่ 41 ตอนที่ 3 4 (2527) : 425 – 439
- ปรีชา สุมาวงศ์. "อันสืบเนื่องมาจากสัญญาจะชื้อจะชาย." ดุ<u>ลพาห</u> เล่มที่ 6 ปีที่ 8 (มิถุนายน 2504) : 573 - 582
- ไผทชิต เอกจริยกร. "ความรับผิดของผู้ขนส่งสินค้าทางทะเลตามใบตราส่งตามกฎหมาย ภายในของฝรั่งเศส." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 4 ปีที่ 17 (ธันวาคม 2530) : 23 - 31

- พรเพ็ญ วัฒกนารา. "นโยบายการขนส่งสินค้าทางเรือ." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 3 ปีที่ 4 (กันยายน – ฮันวาคม, 2528) : 2 –12
- พิชัย กนกสุทธิวงศ์. "การชนส่งชายฝั่งในประเทศไทย." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 3 ปีที่ 4 (กันยายน - ชันวาคม, 2528) : 58 - 72
- ไพจิตร บุญญพันธ์. "ค้านเรื่องสัญญาจะชื้อจะชายสังหาริมทรัพย์." ดุ<u>ลพาห</u> เล่มที่ 8 ปีที่ 8 (สิงหาคม 2504) : 830 - 839
- ______. "ทรัพย์เฉพาะสิ่ง." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่มที่ 23 ตอนที่ 4 (ตุลาคม 2508) : 812 - 820
- _____. "สัญญาชื้อชายเสร็จเด็ดชาด." ตุ<u>ลพาห</u> เล่มที่ 2 ปีที่ 13 (กุมภาพันธ์ 2509) : 2 – 8
- ไพบูลย์ สุตันติวรคุณ. "Freight Forwarders : สถานภาพและความรับผิดในส่วนที่เกี่ยว กับการขนส่งทางทะเล." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 4 ปีที่ 17 (ธันวาคม 2530) : 63 - 73
- _____. "สถานภาพกฎหมายขนส่งทางทะเลของไทยในปัจจุบัน : ปัญหาเกี่ยวกับ
 Through Bill of Lading." จุลสารกฎหมายพาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 1
 (กุมภาพันธ์ 2532) : 4
- _____. "การพนส่งแบบ Intermodalism : ปัญหาเรื่องความรับผิด" จุลสารกฎหมาย พาณิชยนาวี ฉบับที่ 2 ปีที่ 1 (เมษายน 2532) : 6 – 9
- ไพศาล กุมาลย์วิลัย. "สัญญาจะซื้อชายกับเสรีภาพในการทำสัญญา." ดุ<u>ลพาห</u> เล่มที่ 5 ปีที่ 8 (2504) : 467 - 474
- มานะ ภัทรธรรม. "การบนส่งระบบคอนเทนเนอร์." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 5 (มกราคม – เมษายน,2529) : 14 – 15, 17 – 19, 21 – 31

"การขนส่งระบบคอนเพนเนอร์." วารสารการพาณิชยนาวี ฉบับที่ 2 ปีที่ 5 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2529) : 10 - 19 "การขนส่งระบบคอนเทนเนอร์." วารสารการผาณิชยนาวี ฉบับที่ 3 ปีที่ 4 (กันยายน - ธันวาคม, 2528) : 27 -33, 36 - 38, 40, 44 รุจิระ บุนนาค. "ความสัมพันธ์ระหว่าง SEAWORTHINESS กับ DUE DILIGENCE ในการ หลุดพันความรับผิดของผู้ขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศ." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบันที่ 1 ปีที่ 18 (มีนาคม 2531) : 53 - 62 เรื่องเดช มหาศรานนท์. "กฎหมายว่าด้วยการขนส่งของทางทะเล." <u>วารสารการ</u> นาณิชยนาวี เล่มที่ 1 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2525) : 20 - 43 วงษ์ วีระพงษ์. "สัญญาชื้อขาย (โดยย่อ)." ดุลพาห เล่มที่ 12 ปีที่ 9 (ธันวาคม 2506) : 130 - 140วัจนา ศรีสิงห์โฉม. "การพัฒนากิจการพาณิชยนาวีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)." วารสารการพาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 6 (มกราคม - เมษายน 2530) "สรปผลการพัฒนากิจการนาณิชยนาวี ตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)." วารสารการพาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 6 (มกราคม - เมษายน, 2530) : 30 - 36 "บทบาทของรัฐในการพัฒนากิจการพาณิชยนาวี." วารสารการพาณิชยนาวี ลบันที่ 1 ปีที่ 7 (2531) : 2 - 6

วัฒนา อิศรภักดี. "หลักการตีความกฎหมาย : อังกฤษ." บทบัณฑิตย์ เล่มที่11 ตอน 8

: 1412 - 1452

- วานิช สายสุวรรณ. "คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ : คำพิพากษาฎีกาที่ 447/2521." <u>วารสาร</u> การพาณิชยนาวี ฉบับที่ 2 ปีที่ 4 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2528) : 68 - 72
- _____. "คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ : คำพิพากษาฎีกาที่ 848/2521." <u>วารสาร</u> การพาณิชยนาวี ฉบับที่ 2 ปีที่ 4 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2528) : 77 - 78
- _____. "คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ : คำพิพากษาฎีกาที่ 848/2498." <u>วารสาร</u> การพาณิชยนาวี ฉบับที่ 3 ปีที่ 4 (กันยายน - ฮันวาคม 2528) : 79 - 82
- _____. "คำพิพากษาฎีกาที่ผ่าสนใจ : คำพิพากษาฎีกาที่ 1284/2526." <u>วารสาร</u> การพาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 5 (มกราคม - เมษายน 2529) : 58 - 66
- _____. "คำนิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ : คำนิพากษาฎีกาที่ 2259/2527." <u>วารสาร</u> การพาณิชยนาวี ฉบับที่ 2 ปีที่ 5 (พฤาภาคม - สิงหาคม 2529) : 79 - 82
- วิโรจน์ กลั่นเปา. "การขนส่งทางเรือระหว่างประเทศ." <u>ข่าวสารเศรษฐกิจ</u> ปีที่ 5 (2511) : 49
- วีระพล ปานะบุตร. "การชื้อชายระหว่างประเทศแบบ CIF." <u>วารสารอัยการ</u> ฉบับที่ 6 (กันยายน 2526) : 9 - 41
- สมปอง สุจริตกุล. "ข้อคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่มที่ 20 ตอนที่ 1 (2505) : 76
- สมพร เทพสิทธา. "การขนส่งสินค้าทางทะเล." <u>วารสารเศรษฐกิจการนาณิชย์</u> เล่มที่ 1 ปีที่ 1 (2514) : 20
- สมพร ไพสิน. "ข้อเสียเปรียบทางด้านกฎหมายของเจ้าของเรือไทย." <u>วารสารการพาณยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 6 (มกราคม - เมษายน, 2530) : 62 - 72

- สมยศ แช่มชี่อย. "เส้นทางการเดินเรือของไทยกับสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือ." <u>ธุรกิจการค้า</u> ฉบับที่ 2 (2522) : 49
- สมศักดิ์ เพียรสกุล. "ใบตราส่ง (Bill of Lading)." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> เล่มที่ 3 (มกราคม - เมษายน, 2527) : 22 - 36
- สิทธิโชค ศรีเจริญ. "การประกันภัยทางทะเล." <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 4 ปีที่ 17 (ธันวาคม 2530) : 116 - 130
- สุชาติ ธรรมาพิทักษ์กุล. "ปัญหาบางประการเกี่ยวกับการประกันภัยในสัญญาชื้อขาย ซี ไอ เอฟ." <u>วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 9 (ตุลาคม 2527) : 102 - 108
- สุดา วัชรวัฒนากุล. "รับขนของทางทะเล : คำพิพากษาฎีกาที่ 1112/2530." <u>วารสาร</u> นิติศาสตร์ ฉบับที่ 4 ปีที่ 17 (ชันวาคม 2530) : 111 - 115
- สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์. "ใบตราส่ง (Bill of Lading) และสิทธิของผู้รับใบตราส่ง." บทบัณฑิตย์ ตอนที่ 3 (2524) : 336 - 346
- _____. "สิทธิของผู้รับตราส่งที่มีต่อผู้ขนส่งในการขนส่งของทางทะเล." <u>วารสาร</u> <u>นิติศาสตร์</u> ฉบับที่ 1 เล่มที่ 14 (2527) : 124 - 141
- _____. "ปัญหาทางกฎหมายบางประการในสัญญาชนส่งทางทะเล." <u>วารสารการ</u> มาณิชยนาวี ฉบับที่ 1 ปีที่ 7 (2531) : 56 - 61
- _____. "คำพิพากษา." จุ<u>ลสารกฎหมายพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 1 (เมษายน 2532) : 15 - 16
- สุวิทย์ วีระวงศ์. "การพัฒนาการค้าและกองเรือสินค้าของโลก." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 5 (มกราคม – เมษายน, 2529) : 2 – 4, 11 – 12

- _____. "การแก้ปัญหาเรือไทย." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 5 (พฤษภาคม – สิงหาคม, 2529) : 2 – 8
- _____. "การพนส่งทางน้ำแบบ Barge Careier." <u>วารสารการนาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 6 (พฤษภาคม – สิงหาคม, 2530) : 2 – 9
- หยุด แสงอุทัย. "ช่องว่างแห่งกฎหมาย." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่ม 10 ตอน 8 (พฤษภาคม 2481) : 1727 - 1774
- เหรียญ วรพินัตน์กำธร. "Documentary in Shipping Business." <u>วารสารการ</u> พาณิชยนาวี ฉบับที่ 2 ปีที่ 6 (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2530) : 11 - 21
- อนันต์ วิมลจิตต์. น.ท., ร.น. "กฎหมายทะเล (Admiralty or Martitme Law)."
 วารสารนิติศาสตร์ เล่มที่ 1 ตอนที่ 1 (กรกฎาคม 2512) : 42 53
- อัญญา ชันชวิทย์. "ศูนย์จองระวางเรือ." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 2 ปีที่ 6 (พฤษภาคม สิงหาคม, 2530) : 26 40
- อัญญา ซันธวิทย์, และประเน็ญสิริ สัตนมุข. "สรุปรายงานผลการวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้ทำ ชุรกิจสั่งสินค้าเข้าและส่งสินค้าออกที่มีต่อการใช้เรือไทย." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 1 ปีที่ 7 (2531) : 34 – 41
- อารีย์ พิจิตรกล้าเอี่ยม. "โครงสร้างพื้นฐานการพาฒิชยนาวี." <u>วารสารการพาณิชยนาวี</u> ฉบับที่ 3 ปีที่ 6 (กันยายน – ธันวาคม, 2530) : 23 – 29
- อุกฤษ มงคลนาวิน. "กฎหมายแห่งฝรั่งเศสว่าด้วยชื้อขาย." <u>บทบัณฑิตย์</u> เล่ม 28 ตอน 4 (2514) : 816 - 837
- อุดมศักดิ์ ปุญญาสวัสดิ์. "ความสำคัญของการขนส่งทางทะเล." <u>วารสารเศรษฐกิจผาณิชย์</u> ฉบับที่ 62 ปีที่ 4 (2519) : 23

วิทยานิงนธ์และเอกสารอื่น ๆ

วิทยานิงนธ์

- กฤตยชญ์ ศิริเชต. "การโอนกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินตามสัญญาชื้อชาย." วิทยานิพนธ์ปริญญา นิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520
- เกษมศักดิ์ อินทวงศ์. "ใบตราส่งในการรับขนของทางทะเล ปัญหาบางประการในทางทฤษฎี และปฏิบัติ." วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529
- ชมภู กาญจนาทร. "การศึกษาและเปรี่ยบเทียบการขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมทางทะเลระหว่าง
 ระบบบรรจุตู้กับระบบไม่บรรจุตู้ (A comparative study on ocean
 transport of industrial products detween wntainerized and
 conventional system)." วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพาณิชย์ศาสตร์บัณฑิต
 วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2528
- พจนา เหลืองอรุณ. "การเดินเรื่อพาณิชย์กับเศรษฐกิจไทย พ.ศ. 2398 2468

 (Commercial Shipping and Thai Economy 1855 1925 A.D.)"

 วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, พ.ศ. 2523
- หนิดา วัชนเวคิน. "ผลของการโอนบิลออฟเลดิงในระบบกฎหมายไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญา นิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529
- วรพจน์ สุพรรณกูล. "กฎหมายว่าด้วยสัญญาเช่าเรือ." วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519
- วิเชียร นาคปริทัศน์. "สภาพการณ์พาณิชยนาวีของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2521

วีรยา ภัทรอาชาชัย. "การศึกษาระบบการจัดการและดำเนินงานของบริษัทเดินเรือกับการ นัฒนาพาณิชยนาวีไทย." วิทยานิพนธ์ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2527

ศรีวิไล ชวาลรัตน์. "ผลของฉ้อฉลในเลตเตอร์ออฟเครดิต." วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตร์ มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527

อัจฉราพรรณ สุภาพคำ. "ระบบการขนส่งสินค้าทางทะเลของประเทศไทย เส้นทางทวีป เอเชีย - ทวีปยุโรป." วิทยานิพนธ์ภาควิชาการตลาด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2524

คำพิพากษาฎีกาไทย

คำพิพากษาฎีกาที่	241/2492,	หน้า 195 - 200.
คำพิพากษาฎีกาที่	999/2496,	หน้า 1115 - 1126.
คำพิพากษาฎีกาที่	845/2497	และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกา โดยบรรณาธิการ,
	ar.	หน้า 814 - 821.
คำพิพากษาฎีกาที่	828/2498	และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยวิทูร เทพพิทักษ์,
		หน้า 814 - 828.
คำพิพากษาฎีกาที่	50/2501,	หน้า 39 - 49.
คำพิพากษาฎีกาที่	784/2502	และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยบรรณาธิการ,
		หน้า 1115 - 1125.
คำพิพากษาฎีกาที่	1556/2509,	หน้า 2728 - 2729.
คำพิพากษาฎีกาที่	1583/2511	และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยวิโรจน์ บริรักษ์
		จรรยาวัตร, หน้า 1833 - 1850.
คำพิพากษาฎีกาที่	1295/2516	(ไม่ได้ลงนิมน์ในหนังสือคำนิพากษาฎีกา)
คำพิพากษาฎีกาที่	214/2517	และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยเดือน จิตรกร,
		หน้า 123 - 134.
คำพิพากษาฎีกาที่	994/2517	(ไม่ได้ลงนิมพ์ในหนังสือคำนิพากษาฎีกา)
คำพิพากษาฎีกาที่	1265/2517,	หน้า 844 - 846.

1585/2517, หน้า 1151 - 1161. คำพิพากษาฎีกาที่ (ไม่ได้ลงพิมพ์ในหนังสือคำพิพากษาฎีกา) คำพิพากษาฎีกาที่ และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยจิตติ ติงศภัทิย์. คำนินากษาฎีกาที่ 38/2519 หน้า 17 - 30. คำพิพากษาฎีกาที่ 155/2519, หน้า 90 - 92. คำพิพากษาฎีกาที่ 1123/2519, หน้า 583 - 584. 1470/2520, หน้า 1091 - 1092. คำพิพากษาฎีกาที่ คำนิพากษาฎีกาที่ 2645/2520, หน้า 2035 - 2039. คำพิพากษาฎีกาที่ 447/2529, หน้า 295 - 299. คำพิพากษาฎีกาที่ 585/2521, หน้า 367 - 369. คำพิพากษาฎีกาที่ 848/2521. หน้า 520 - 522. คำพิพากษาฎีกาที่ 763/2522, หน้า 693 - 694. 1748/2522 และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยจิตติ ติงศภัทิย์, คำพิพากษาฎีกาที่ หน้า 1451 - 1458. และหมาย เหตุท้ายคำพิพากษาฎีกา โดยจิตติ ติงศภัทิย์, คำพิพากษาฎีกาที่ 1984/2522 หน้า 1629 - 1636. 2299/2522, หน้า 1849 - 1850. คำพิพากษาฎีกาที่ คำพิพากษาฎีกาที่ 118/2532 และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยจิตติ ติงศภัทิย์, พน้า 70 - 75. 731,732/2523, หน้า 388 - 390. คำพิพากษาฎีกาที่ 2378/2523 และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยจิตติ ติงศภัทิย์, คำพิพากษาฎีกาที่ หน้า 2682 - 2686. คำพิพากษาฎีกาที่ : 2570/2523, หน้า 1956 - 1964. 927/2524, หน้า 847 - 848. คำพิพากษาฎีกาที่ 1282/2524 (ไม่ได้ลงนิมน์ในหนังสือคำพิพากษาฎีกา) คำพิพากษาฎีกาที่ คำพิพากษาฎีกาที่ 1414/2524, หน้า 1113 - 1115. คำพิพากษาฎีกาที่ 2939/2524, หน้า 2111 - 2113. คำพิพากษาฎีกาที่ 871/2525, หน้า 577 - 582. คำพิพากษาฎีกาที่ 1107/2525, หน้า 918 - 921. คำพิพากษาฎีกาที่ 3879/2525, หน้า 2867 - 2870. คำพิพากษาฎีกาที่ 1284/2526, หน้า 654 - 658.

1511/2526, หน้า 824 - 828. คำพิพากษาฎีกาที่ คำนิพากษาฎีกาที่ 2501/2526, หน้า 1715 - 1724. คำพิพากษาฎีกาที่ 2678/2526. หน้า 1997 - 2001. คำพิพากษาฎีกาที่ 1980/2527, หน้า 1273 - 1275. 2259/2527, หน้า 1538 - 1542. คำพิพากษาฎีกาที่ 2745/2527 (ไม่ได้ลงพิมพ์ในหนังสือคำพิพากษาฎีกา) คำนินากษาฎีกาที่ 2876. 2877/2528, หน้า 1311 - 1322. คำพิพากษาฎีกาที่ และหมายเหตุท้ายคำพืพากษาฎีกาโดยอัมพร ณ ตะกั่วทุ่ง, คำพิพากษาฎีกาที่ หน้า 2036 - 2047. 1607/2529, หน้า 818 - 825. คำพิพากษาฎีกาที่ 3401/2529, หน้า 44 - 47 (เล่ม 12, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) คำพิพากษาฎีกาที่ 94/2530, หน้า 4 - 7 (เล่ม 3 บริการส่งเสีรมงานตุลกาการ) คำพิพากษาฎีกาที่ 1112/2530 และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยปริญญา ดีผดุง, คำพิพากษาฎีกาที่ หน้า 43 - 56 (เล่ม 7, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์, คำพิพากษาฎีกาที่ 1496/2530 หน้า 95 - 99 (เล่ม 6, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์, คำพิพากษาฎีกาที่ 1967/2530 หน้า 27 – 30 (เล่ม 10, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) และหมาย เหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์, คำพิพากษาฎีกาที่ 2230/2530 หน้า 72 - 79 (เล่ม 9, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) 2588/2530, หน้า 89 - 90 (เล่ม 7, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) คำนิพากษาฎีกาที่ คำพิพากษาฎีกาที่ 3926/2530, หน้า 2407 - 2414. 225/2531, หน้า 93 - 99. คำพิพากษาฎีกาที่ 789/2531, และหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาโดยปริญญา ดีผดุง, คำพิพากษาฎีกาที่ หน้า 168 - 175 (เล่ม 2, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) และหมายเหตุท้ายคำพินากษาฎีกาโดยปริญญา ดีผดุง, คำพิพากษาฎีกาที่ 942/2531 หน้า 40 - 48 (เล่ม 4, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) 1768/2531, หน้า 189 – 191 (เล่ม 4, บริการส่งเสริมงานตุลาการ) คำพิพากษาฎีกาที่

เอกสารจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชยนาวี

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 3/2526 วันศุกร์ที่ 4 มีนาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 4/2526 วันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 5/2526 วันศุกร์ที่ 1 เมษายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 6/2526 วันศุกร์ที่ 8 เมษายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 7/2526 วันศุกร์ที่ 29 เมษายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 8/2526 วันศุกร์ที่ 6 พฤษภาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 9/2526 วันศุกร์ที่ 13 พฤษภาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 10/2526 วันศุกร์ที่ 20 พฤษภาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 11/2526 วันศุกร์ที่ 3 มิถุนายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 12/2526 วันศุกร์ที่ 17 มิถุนายน 2526 รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 13/2526 วันศุกร์ที่ 24 มิถุนายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเล่และการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 14/2526 วันศุกร์ที่ 1 กรกฎาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 15/2526 วันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 16/2526 วันสุกร์ที่ 15 กรกฎาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 17/2526 วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 18/2526 วันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 19/2526 วันศุกร์ที่ 5 สิงหาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 20/2526 วันศุกร์ที่ 19 สิงหาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 21/2526 วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 22/2526 วันศุกร์ที่ 2 กันยายน 2526 รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 23/2526 วันศุกร์ที่ 9 กันยายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเล่และการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 24/2526 วันศุกร์ที่ 16 กันยายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 25/2526 วันศุกร์ที่ 23 กันยายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 26/2526 วันศุกร์ที่ 30 กันยายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 27/2526 วันศุกร์ที่ 7 ตุลาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 28/2526 วันศุกร์ที่ 14 ตุลาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 29/2526 วันศุกร์ที่ 21 ตุลาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 30/2526 วันศุกร์ที่ 28 ตุลาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 31/2526 วันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 32/2526 วันศุกร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2526 รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 33/2526 วันศุกร์ที่ 25 พฤศจิกายน 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเล่และการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 34/2526 วันศุกร์ที่ 2 ธันวาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 35/2526 วันศุกร์ที่ 16 ธันวาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 36/2526 วันศุกร์ที่ 23 ธันวาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 37/2526 วันศุกร์ที่ 30 ธันวาคม 2526

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 1/2527 วันศุกร์ที่ 6 มกราคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉนาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 2/2527 วันศุกร์ที่ 13 มกราคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 3/2527 วันศุกร์ที่ 20 มกราคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 4/2527 วันศุกร์ที่ 27 มกราคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 5/2527 วันศุกร์ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2527 รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 6/2527 วันศุกร์ที่ 10 กุมภาพันธ์ 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเล่และการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 7/2527 วันศุกร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 8/2527 วันศุกร์ที่ 24 กุมภาพันธ์ 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 9/2527 วันศุกร์ที่ 2 มีนาคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 10/2527 วันศุกร์ที่ 9 มีนาคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 11/2527 วันศุกร์ที่ 16 มีนาคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 12/2527 วันศุกร์ที่ 23 มีนาคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 13/2527 วันศุกร์ที่ 30 มีนาคม 2527

รายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณายกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการชนส่ง ทางทะเลและการส่งเสริมการพาณิชยนาวี ครั้งที่ 14/2527 วันศุกร์ที่ 5 เมษายน 2527

เอกสารจากสำนักงานคณะกรรมการนัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534)

ภาษาต่างประเทศ

Books

- A Harding Boulth, The Making of Business Contracts, London: Sweet & Maxwell, Second Edition, 1972.
- Alan Abraham Mocatta, Michael J Mustill and Stewart C. Boyd, <u>Scrutton</u>
 on <u>Charterparties and Bills of Lading</u>, London: Sweet &
 Maxweel, Nineteeth Edition, 1984
- Alam Mitchelhill, <u>Bills of Lading</u>: <u>Law and Practice</u>, Great Britain: Chapman and Hall Ltd., 1982.
- Armistead M. Dobie, <u>Handbook on the Law of Bailments and Carriers</u>, Minn: St. Panl West Publishing Co., 1914.
- Benjamin, Jndah Philip, <u>Benjamin's Sale of Goods</u>, London: Sweet & Maxwell, Secend Edition, 1981.
- Carter, A.T., Element of the Law of the Contract, London: Sweet & Maxwell, Fifth Edition, 1922.
- Chalmer, Sir M.D., <u>The Sale of Goods Act</u>, <u>1893</u>, London: Butterwarths, Tenth Edition, 1924.
- Clive M.Schmitthoff and David A.G. Sarre, <u>Charlesworth's Mereantile</u>

 Law, London: Stevens & Sons, Fourteenth Bdition, 1984
- Clive M. Schmitthoff, The Export Trade, London: Steven & Sons Limited, Seventh Edition, 1980.

- Dobson, A. Panl, Sale of Goods and Consumer Credit, London: Sweet & Maxwell, Third Edition, 1984.
- Dudley Richardson, A Guide to Negotiable Instruments and the Bill of Exchange Acts, London: Butterwerths, Sixth Edition, 1980.
- Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, <u>Handbook of</u>

 <u>Hnternational Containerization</u>, Bangkok: P.K. Printing Ltd.,

 1983.
- Edward F. Stevens and C S J Butterfield, Shipping Practice, London:
 Pitman, Eleventh Edition, 1893.
- ESCAP. Use of Maritime Transport : Volume I II, ____ :____,
- Gordon J. Borrie, <u>Commercial Law</u>, London: Butterworths, Fifth Edition, 1980.
- Grant Gilmore and Charles L. Black, The Law of Admiralty, Mineloa,
 New York: The Foundation Press Ine, Second Edition, 1975.
- J.k. Macleod and A.H.Hudson, Stevens & Borrie's <u>Elements of Mercantile</u>
 Law, London: Buttereorths, Seventeenth Edition, 1978.
- Kenneth Smith and Denis J. Keeman, <u>Mercantile Law</u>, London: Pitman, Fourth Edition, 1977.
- _____. Mercantile Law, London : Pitman, Fifth Edition, 1982.

- Leder, M.J., Consumer Law, Plymouth : Macdonald and Evans, 1980.
- Lord Hailsham of St. Marylebone, <u>Halsbury's Laws of England</u>: Volume

 41 (Sale of Goods: Para 601 962), London: Butterwerths,
 Fourth Edition, 1983.
- Halsbury's Laws of England: Volume 43 (Shipping and Navigation
 para 401 800), London: Butterworths, Fouth Edition, 1983.
- Laws, R., Foundation of Law: Sale of Goods and hire purchase,
 Harmond sworth: Penguin Books, Second Edition, 1972
- Michael Mark, Chalmers: Sale of Goods, London: Butterworths, Eighteenth Edition, 1981.
- O.C. Giles, Chorley and Giles' Shipping Law, London: Pitman Publishing Ine, Sebenth Edition, 1981.
- P.S. Atiyan, The Sales of Goods, London: Pitman, First Edition, 1957.
- Raoul Colinvaux, <u>Carver's Carriage by Sea : Volume 1 2</u>, London : Stevens & Sons Limited, Thirteenth Edition, 1982.
- Robert Lawe, Commercial Law, London: Sweet & Maxwell, Fourth Edition, 1973.
- Robert M. Hughes, <u>Handbook of Admiralty Law</u>, Mimm : St. Paul West Publishing Co., Second Edition, 1920.
- Robert P. Grime, <u>Concise College Texts: Shipping Law</u>, London: Sweet & Maxwell, 1978.

- Samir Mankabady, The Hamburg Rules on the Carriage of Goods by Sea, London: The Chameleon Press Limited, 1978.
- Samuel Willistion, Salos of Goods at Common Law, New York: Baker Voorhis & Co., 1909.
- Thomas J. Harron, <u>Business Law</u>, Mass. Boston : Allyn and Bacon Inc., 1981.
- W.E. Astle, Shipowners' Cargo Liabilities and Immunities, London:
 The Broadwater Press Ltd., Third Edition, 1967.
- The Hamburg Rules. London: Fairplay Publications Ltd., 1981.
- _____. Hague Rules Law Digest. London : Fairplay Publications Ltd.,
 1981.
- William Tetley, <u>Marine Cargo Claims</u>, Toronto: Butterworths, Second Edition, 1983.

Articles

- George F. Chandler, "A Comparison of Cogsa, The Hague/Visby Rules, and the Hamburg Rules", <u>Journal of Maritime Law and Commerce</u>, Volume 15 Number 2, April 1984, p. 233 291.
- James G. Costello, "The Rules on Containers: Work Preservation or Work Acquisition?", <u>Law and Policy in International</u> Business, Volume 14 Number 2, 1982 p. 453 480.

- Paul B.Larsen and Valerie Vetterick, "The Unctad Code of Conduct for Liner Conferences: Reservations, Reactions and U.S. Alternatives, <u>Law and Policy in International Business</u>, Volume 13 Number 1, 1981 p. 222 280.
- Samir Mankabady, "The Multimodal Transport of Boods Convention:

 A Challenge to Unimodal Transport Conventions, The

 International and Comparative Law Quarterly, Volume 32

 Part 1, January 1983, p. 120 140.
- Wei Jia Ju, "UN Multimodal Transport Convention" <u>Journal of World</u>

 <u>Trade Law</u>, Volume 15 Number 4, July Augast 1981,
 p. 283 304.

Other Materials

- Sjur Broekhus, "Transport documents: forms and functions" Ocean

 Transport Documentation and its Simplification (E. Chrispeels)

 : Collection of lecture notes of the UNCTAD/SIDA Seminar held
 in Alexandria (Arab Republic of Egypt) 1979: 16
- The UNCTAD secretariat, "The Economic and Commercial Implications of the entry into force of the Hamburg Rules and the Multimodal Transport Convention" The Report of the Committee on Shipping: TD/B/C.4/315 (Part I) (31 December, 1987)

ภาคผนวก ก.

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.....
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล
พ.ศ.....

<u>หลักการ</u> ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรับขนของทางทะ เล

เหตุผล

โดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 8 เรื่องรับชน มาตรา 609 วรรคสอง บัญญัติว่า "การรับชนของทางทะเลท่านให้บังคับตามกฎหมายและกฎข้อบังคับว่าด้วยการ นั้น." จึงจำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการรับชนของทางทะเลชั้นโดยเฉพาะ แต่ในทางปฏิบัติ ต้องนำหลักสากลเรื่องการรับชนของทางทะเลมาใช้ ทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจในการส่งของ และรับชนของทางทะเลไม่มีความแน่ใจได้ว่าตนมีสิทธิและหน้าที่เพียงใด เมื่อมีกรณีพิพาทหรือมีการ ฟ้องร้องเป็นคดีกันในศาล ก็เป็นการยากแก่การพิสูจน์ถึงความรับผิดของคู่กรณี อนึ่ง การขนของ ทางทะเลในระยะเวลาที่ผ่านมาได้ชยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากสินค้าเข้าหรือสินค้า ส่งออกของไทยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มมากขึ้นทุกปี และการขนสินค้าชายฝั่งทางทะเลไทยก็มีปริมาณ เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ สมควรที่ประเทศไทยจะต้องมีกฎหมายว่าด้วยการรับชนของทางทะเลให้เป็น การแน่นอนตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันจะเป็นผลให้การประกอบธุรกิจการ ชนของทางทะเลเบ็นไปโดยราบรื่นและขจัดปัญหาซึ่งจะเกิดขึ้นแก่ทุกฝ่าย ทั้งจะเป็นการส่งเสริมการ นัฒนากิจการนาณิชยนาวีของประเทศอีกทางหนึ่งด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

		ว่าง
		พระราชบัญกัติ
		การรับขนของทางทะเล
		พ.ศ
	โดยที่เป็นก	ารสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการรับขนของทางทะเล
	มาตรา 1	พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล
.ศ"		O The second sec
	มาตรา 2	พระราชบัญบัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อนั้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใน
าชกิจจาน	เบกษาเป็นตั	rull 1

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"ผู้ชนส่ง" หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบการรับขนของทางทะเลเพื่อบำเหน็จเป็น ทางคำปกติ โดยทำสัญญารับขนของทางทะเลกับผู้ส่งของ

"ผู้ชนส่งอื่น" หมายความว่า บุคคลซึ่งมิได้ เป็นคู่สัญญากับผู้ส่งของในสัญญารับชนของ ทางทะเล แต่ได้รับมอบหมายจากผู้ชนส่งให้ทำการชนส่งของตามสัญญานั้น แม้ เพียงช่วงระยะทาง ช่วงใดช่วงหนึ่ง และให้หมายความรวมถึงบุคคลอื่นใดซึ่งผู้ชนส่งอื่นได้มอบหมายช่วงต่อไปให้ทำการ ชนส่งของนั้นด้วย ไม่ว่าจะมีการมอบหมายช่วงกันไปกี่ทอดก็ตาม แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลซึ่งได้รับ มอบอำนาจโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายตามประเพณีในธุรกิจการรับขนของทางทะเล ให้เป็นตัวแทน ผู้ขนส่งหรือผู้ขนส่งอื่นในการดำเนินงานอันเกี่ยวกับธุรกิจเนื่องจากการรับขนของทางทะเล เช่น พิธีการเข้าเมือง พิธีการศุลกากร การนำร่อง การเข้าท่า การออกจากท่า การบรรทุกของลง เรือ การขนถ่ายของขึ้นจากเรือ หรือการส่งมอบของแก่ผู้รับตราส่ง เป็นต้น

"ผู้ส่งของ" หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญากับผู้ขนส่งในสัญญารับขนของทางทะเล

"ผู้รับตราส่ง" หมายความว่า

- (ก) บุคคลซึ่งมีชื่อระบุไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u> * ว่าเป็นผู้รับตราส่ง หรือผู้รับของสำหรับ ใบตราส่ง * ที่ออกให้แก่บุคคลโดยนาม
- (ช) ผู้รับสลักหลังคนสุดท้าย สำหรับ<u>ใบตราส่ง</u> * ที่ออกให้แก่บุคคล เพื่อ เ ซาสั่ง หรือ ใบตราส่ง * ที่ออกให้แก่บุคคลโดยนาม และไม่มีช้อห้ามการสลักหลังไว้ หรือ
- (ค) บุคคลซึ่งมีชื่อเป็นผู้รับของ ในกรณีที่ไม่มีการออก<u>ใบตราส่ง</u>* หรือมีการออก เอกสารที่มีชื่อเรียกอย่างอื่น

"ของ" หมายความว่า สังหาริมทรันย์ สัตว์มีชีวิต รวมทั้งภาชนะขนส่งที่ผู้ส่งของเป็นผู้ จัดหามาเนื่อใช้ในการขนส่งด้วย

"ภาชนะขนส่ง" หมายความว่า ตู้สินค้า ไม้รองสินค้า หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะทำนอง เดียวกันซึ่งใช้บรรจุหรือรองรับของ หรือใช้รวมหน่วยการขนส่งของหลายหน่วยเข้าด้วยกัน เพื่อ ประโยชน์ในการส่งของทางทะเล

"หน่วยการขนส่ง" หมายความว่า หน่วยแห่งของที่ขนส่งทางทะเลชึ่งนับเป็นหนึ่ง และ แต่ละหน่วยอาจทำการขนส่งไปตามลำนังได้ เช่น กระสอบ ชิ้น ถัง ตู้ ม้วน ลัง ลูก ห่อ หีบ อัน หรือหน่วยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ผณะกรรมาธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ เสนอให้แก้ไข
 ผำว่า "ใบตราส่ง" ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ทุกแห่ง เป็น "ใบตราส่งของทางเรือ"

"สัญญารับชนของทางทะเล" หมายความว่า สัญญาที่ผู้ชนส่งรับชนของทางทะเลจากทำ หรือที่ในประเทศหนึ่งไปยังท่าหรือที่ในอีกประเทศหนึ่ง โดยคิดคำระวาง

"อุปกรณ์แห่งค่าระวาง" หมายความว่า ค่าใช้จ่ายอย่างใดที่ผู้ขนส่งได้เสียไปโดยควร ในระหว่างขนส่ง ซึ่งตามประเพณีในการขนส่งทางทะเลถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าระวาง และให้ หมายความรวมถึงเงินที่ผู้ขนส่งจำเป็นต้องเรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากอัตราค่าระวางปกติ เพื่อชดเชยค่า ใช้จ่ายในการให้บริการของผู้ขนส่งเนื่องจากเหตุที่ผู้ขนส่งไม่อาจป้องกันได้ อันมีประเพนีในการขน ส่งทางทะเลที่ผู้ขนส่งจะเรียกได้ เช่นการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการ คับคั่งของท่าเรือหรือที่บรรทุกหรือขนถ่ายของ หรือการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างสกุล เป็นต้น

"<u>ใบตราส่ง</u>" * หมายความว่า เอกสารที่ผู้ชนส่งออกให้แก่ผู้ส่งของเป็นหลักฐานแห่ง สัญญารับชนของทางทะเลแสดงว่าผู้ชนส่งได้รับของตามที่ระบุใน<u>ใบตราส่ง</u> * ไว้ในความดูแลหรือได้ บรรทุกของลงเรือแล้ว และผู้ชนส่งรับที่จะส่งมอบของดังกล่าวให้แก่ผู้มีสิทธิรับของนั้นเมื่อได้รับเวน คืน <u>ใบตราส่ง</u> *

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การขนส่งทางทะเลจากที่แห่งหนึ่งในราช อาณาจักรไปยังที่อีกแห่งหนึ่งนอกราชอาณาจักร หรือจากที่แห่งหนึ่งนอกราชอาณาจักรมายังที่อีกแห่ง หนึ่งในราชอาณาจักร เว้นแต่กรณีที่ได้ระบุในใบตราส่ง * ว่าให้ใช้กฎหมายของประเทศอื่นหรือ กฎหมายระหว่างประเทศบังคับก็ให้เป็นไปตามนั้น แต่แม้ว่าจะได้ระบุไว้เช่นนั้นก็ตาม ถ้าปรากฏว่า คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ก็ให้ใช้ พระราชบัญภูตินี้บังคับ

การขนส่งของทางทะเลภายในราชอาณาจักร ถ้าได้ตกลงกันเป็นหนังสือว่าให้ใช้พระ ราชบัญกู้ดีนี้บังคับ ก็ให้ใช้พระราชบัญกู้ดีนี้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เป็นการขนส่งโดยไม่คิดค่าระวาง ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ถ้ามีการออก<u>ใบตราส่ง</u> * ใบรับของ หรือเอกสารอื่นทำนองเดียวกันผู้ขนส่งต้องจดแจ้งไว้ใน <u>ใบตราส่ง</u> * ใบรับของหรือเอกสารอื่นนั้นว่าผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดมิฉะนั้นจะยกขึ้นใช้ยันบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นผู้รับตราส่ง หรือรับโอนสิทธิตาม<u>ใบตราส่ง</u> * ใบรับของ หรือเอกสารดังกล่าวมิได้ มาตรา 5 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การขนส่งของทางทะเลตามสัญญาจ้าง เหมาระวางบรรทุกของเรือไม่ว่าทั้งลำหรือบางส่วน แต่ถ้ามีการออก<u>ใบตราส่ง</u> * สำหรับของที่ขน ส่งตามสัญญาจ้างเหมานั้นด้วย หน้าที่และสิทธิของผู้ส่งและผู้รับตราส่ง ซึ่งมิใช่ผู้จ้างเหมาให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 สัญญารับขนของที่มีการขนส่งทางทะเลและทางอื่นรวมอยู่ด้วยให้อยู่ภาย ใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งทางทะเลเท่านั้น

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญฏิตินี้

หมวด 1 หน้าที่และสิทธิของผู้ชนส่ง

- มาตรา 8 ก่อนบรรทุกของลงเรือหรือก่อนที่เรือนั้นจะออกเดินทางผู้ขนส่งมีหน้าที่ต้อง
- (1) ทำให้เรืออยู่ในสภาพที่สามารถเดินทะเลได้อย่างปลอดภัยในเส้นทางเดินเรือนั้น
- (2) จัดให้มีคนประจำเรือ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องอุปกรณ์ และสิ่งจำเป็น ให้ เหมาะสมแก่ความต้องการสำหรับเรือนั้น และ
- (3) จัดระวางบรรทุกและส่วนอื่น ๆ ที่ใช้บรรทุกของให้เหมาะสมและปลอดภัยตาม สภาพแห่งของที่จะรับ ขนส่ง และรักษา เช่น เครื่องปรับอากาศ ห้องเย็น เป็นต้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ ผู้ขนส่งต้องกระทำการทั้งปวงเท่าที่เป็นธรรมดาและสม ควรจะต้องกระทำสำหรับผู้ประกอบอาชีพรับขนของทางทะเล

มาตรา 9 ถ้ามีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 8 เกิดขึ้นหลังจาก บรรทุกของลงเรือ หรือเมื่อเรือนั้นออกเดินทางแล้ว ผู้ขนส่งจะต้องจัดการแก้ไขความบกพร่องนั้น โดยเร็วที่สุดเท่าที่อยู่ในวิสัยที่ผู้ประกอบอาชีพรับขนของทางทะเลจะทำได้ในภาวะเช่นนั้น มาตรา 10 ผู้ขนส่งต้องใช้ความระมัดระวังและปฏิบัติการให้เหมาะสมในการบรรทุก ลงเรือ การยกขน การเคลื่อนย้าย การเก็บรักษา การดูแลและการขนถ่าย ซึ่งของที่ตนทำการขนส่ง

มาตรา 11 ผู้ขนส่งมีสิทธิบรรทุกของบนปากระวางเฉพาะในกรณีที่ได้ตกลงกับผู้ส่ง ของ หรื่อเป็นการกระทำตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือเป็นการปฏิบัติตามประเพณีทางการค้าเกี่ยวกับ การบรรทุกของเช่นนั้น

ถ้าผู้ขนส่งและผู้ส่งของตกลงกันให้บรรทุกหรืออาจบรรทุกของบนปากระวางได้ ผู้ขนส่ง ต้องจดแจ้งข้อตกลงดังกล่าวไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u> หรือเอกสารอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งสัญญาขนของ ทางทะเลในกรณีที่ไม่มีการออกใบตราส่ง *

ถ้าไม่มีการจดแจ้งข้อความใน<u>ใบตราส่ง</u> * หรือ เอกสารอื่นตามวรรคสองหากผู้ขนส่ง อ้างว่ามีข้อตกลงกัน ให้ผู้ขนส่งมีหน้าที่ผิสูจน์ถึงข้อตกลงนั้น แต่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ผู้รับตราส่งหรือ บุคคลภายนอกซึ่งได้<u>ใบตราส่ง</u> * หรือ เอกสารอื่นมาโดยไม่รู้ถึงข้อตกลงนั้นมิได้

ถ้ามีการบรรทุกของบนปากระวางโดยชัดต่อบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือในกรณีที่ไม่ได้จด แจ้งข้อตกลงไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u> * หรือเอกสารอื่นตามวรรคสามมิให้นำบทบัญญัติในมาตรา 51 มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 55 หรือมาตรา 56 มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีความตกลงโดยชัดแจ้งระหว่างผู้ขนส่งกับผู้ส่งของให้บรรทุกของใดในระวาง ถ้าผู้ขนส่งบรรทุกของนั้นบนปากระวาง ให้ถือว่าผู้ขนส่งกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามมาตรา 60 (1)

มาตรา 12 เมื่อผู้ขนส่งได้รับของไว้ในความดูแลแล้ว ถ้าผู้ส่งของเรียกเอา ใบตราส่ง * ผู้ขนส่งต้องออกให้

มาตรา 13 เมื่อได้บรรทุกของลงเรือเสร็จแล้ว ถ้าผู้ส่งของเรียกเอา<u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" ผู้ขนส่งต้องออกให้

มาตรา 14 เมื่อได้ขนของไปถึงท่าปลายทางหรือที่หมายปลายทางตามที่ตกลงกันไว้ และพร้อมที่จะส่งมอบของนั้นแล้ว ผู้ขนส่งมีสิทธิได้รับค่าระวางและอุปกรณ์แห่งค่าระวาง เว้นแต่จะ มีช้อกำหนดใน<u>ใบตราส่ง</u> * หรือได้ตกลงไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญารับขนของทางทะเล

มาตรา 15 ผู้ขนส่งชอบที่จะฮีดหน่วงของไว้จนกว่าจะได้รับชำระคำระวางและ อุปกรณ์แห่งค่าระวาง หรือจนกว่าผู้รับตราส่งจะได้จัดให้มีประกันตามควร

**มาตรา 16 <u>เมื่อของไปถึงท่าปลายทางหรือที่หมายปลายทางตามที่ตกลงกันไว้แล้ว</u> ผู้<u>ขนส่งต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่งโดยไม่ชักช้า</u>

มาตรา 17 ช้อกำหนดใดในสัญญารับชนของทางทะเลซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีผลไม่ว่า โดยตรงหรือโดยปริยายดังต่อไปนี้ ช้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ

- (1) ปลดเปลื้องผู้ขนส่งจากหน้าที่หรือความรับผิดใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญ ญัตินี้
- (2) กำหนดความรับผิดของผู้ขนส่งให้น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา 58 หรือมาตรา
- (3) ปัดภาระการพิสูจน์ซึ่งพระราชบัญฏัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ขนส่งไปให้ผู้ส่ง ของหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้พิสูจน์
- (4) ให้ผู้ขนส่งเป็นผู้รับประโยชน์ในสัญญาประกันภัยแห่งของตามสัญญารับขนของทาง ทะเลอันเป็นวัตถุที่เอาประกันภัย

^{**} คณะกรรมาธิการวิสามัญของสภาผู้แพนราษฎร เพื่อนิจารณาร่างพระราชบัญฏัติฯ เสนอให้ เปลี่ยน ข้อความในร่างมาตรา 16 เป็นดังนี้ "ผู้ขนส่งต้องแจ้งกำหนดเวลาไปถึงของเรือที่บรรทุกของแก่ผู้ รับตราส่งก่อนหรืออย่างช้าภายในวันที่เรือดังกล่าวถึงท่าปลายทางหรือที่หมายปลายทางตามที่ตกลง กันไว้"

ความเป็น<u>โมฆะ</u> ของข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งไม่กระทบกระทั่งถึงความสมบูรณ์ของข้อ กำหนดอื่นในสัญญานั้น และให้ถือว่าคู่สัญญาได้เจตนาให้ข้อกำหนดอื่นนั้นแยกออกต่างหากจากข้อกำหนด ที่เป็นโมฆะตามวรรคหนึ่ง

บทบัญภูติในมาตรานี้ ไม่ตัดสิทธิคู่กรณีที่จะตกลงกันกำหนดหน้าที่และความรับผิดของผู้ ขนส่งให้มากขึ้นกว่าที่บัญภูติไว้ในพระราชบัญภูตินี้

> หมวด 2 ใบตราส่ง "

มาตรา 18 ใบตราส่ง * พิงแสดงรายการดังต่อไปนี้

- (1) ลักษณะทั่วไปแห่งของ เครื่องหมายที่จำเป็นเพื่อบ่งตัวของ ข้อความที่แจ้งลักษณะ อันตรายแห่งของ หากจะต้องมี จำนวนหน่วยการขนส่ง และน้ำหนักของหรือปริมาณอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามที่ผู้ส่งของแจ้งหรือจัดให้
 - (2) สภาพแห่งของเท่าที่เห็นได้จากภายนอก
 - (3) ชื่อและสำนักงานของผู้ขนส่ง
 - (4) ชื่อของผู้ส่งของ
 - (5) ชื่อของผู้รับตราส่ง ถ้าผู้ส่งของระบุไร้
- (6) ค่าระวางเท่าที่ผู้รับตราส่งจะต้องจ่าย หรือข้อความแสดงว่าผู้รับตราส่งเป็นผู้ จ่ายค่าระวางและค่าเรือเสียเวลาในการบรรทุกของลงเรือ ณ ท่าต้นทาง
- (7) ทำดันทางที่บรรทุกของลงเรือตามสัญญารับขนของทางทะเลและวันที่ผู้ขนส่งรับ ของเข้ามาอยู่ในความดูแล
 - (8) ท่าปลายทางที่ขนถ่ายของขึ้นจากเรือตามสัญญารับขนของทางทะเล

- (9) ข้อความแสดงว่าของนั้นให้บรรทุกบนปากระวางหรืออาจบรรทุกบนปากระวางได้
- (10) วันหรือระยะเวลาส่งมอบ ณ ท่าปลายทางที่ขนถ่ายของขึ้นจากเรือถ้าคู่สัญญาได้ ตกลงกันไว้
 - (11) ช้อจำกัดความรับผิดซึ่งมากกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา 58
 - (12) สถานที่และวันที่ออกใบตราส่ง *
 - (13) จำนวนต้นฉบับใบตราส่ง * ที่ออก
 - (14) ลายมือชื่อผู้ขนส่งหรือตัวแทนผู้ขนส่ง

มาตรา 19 <u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" ตามมาตรา 13 นอกจากจะมีราย การตามมาตรา 18 แล้ว ให้ระบุชื่อเรือที่รับบรรทุกของและวันที่บรรทุกของนั้นลงเรือเสร็จแล้วด้วย

มาตรา 20 ในกรณีที่ผู้ขนส่งได้ออก <u>ใบตราส่ง</u> * หรือเอกสารสิทธิอย่างอื่นที่เกี่ยว ข้องกับของให้แก่ผู้ส่งของไว้ก่อนบรรทุกของลงเรือ ถ้าผู้ส่งของขอให้ผู้ขนส่งออก<u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" ผู้ส่งของต้องคืน<u>ใบตราส่ง</u> * หรือเอกสารดังกล่าวให้แก่ผู้ขนส่งเนื่อแลกกับ<u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" ในการนี้ผู้ขนส่งอาจทำให้โดยแก้ไข<u>ใบตราส่ง</u> * หรือเอกสารดังกล่าวให้เป็น <u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" ก็ได้ ถ้า<u>ใบตราส่ง</u> * หรือเอกสารที่แก้ไขแล้วนั้นมีรายการต่าง ๆ ครบถ้วนตามที่<u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" จะจึงมี

มาตรา 21 <u>ใบตราส่ง</u> * ใดที่ออกโดยผู้ขนส่งมีรายการไม่ครบตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 18 หรือมาตรา 19 <u>ใบตราส่ง</u> * นั้นยังคงมีฐานะทางกฎหมายเป็น<u>ใบตราส่ง</u> * ถ้ามีข้อ ความครบลักษณะเป็นใบตราส่งตามมาตรา 3

มาตรา 22 <u>ใบตราส่ง</u> * ใดไม่มีข้อความตามมาตรา 18 (6) ให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าผู้รับตราส่งไม่ต้องจ่ายค่าระวางและค่าเรือเสียเวลาในการบรรทุกของลงเรือ ณ ท่าต้นทาง แต่ถ้า<u>ใบตราส่ง</u> * นั้นได้โอนไปยังผู้รับตราส่งหรือบุคคลภายนอกซึ่งได้กระทำการโดยสุจริตโดยเชื่อ <u>ใบตราส่ง</u> * นั้น ห้ามมิให้ผู้ขนส่งพิสูจน์เป็นอย่างอื่น มาตรา 23 ในกรณีที่ผู้ส่งของเป็นผู้แจ้งหรือจัดให้ซึ่งข้อความใน<u>ใบตราส่ง</u> * เกี่ยว
กับลักษณะทั่วไปแห่งของ เครื่องหมายที่จำเป็นเพื่อบ่งตัวของ จำนวนหน่วยการขนส่ง น้ำหนักของ
หรือปริมาณอย่างอื่น ถ้าผู้ขนส่งหรือบุคคลอื่นชึ่งออก<u>ใบตราส่ง</u> * ในนามของผู้ขนส่งทราบ หรือมีเหตุ
อันควรสงสัยว่าช้อความดังกล่าวไม่ถูกต้องตรงกับของที่รับไว้จริง หรือไม่ถูกต้องตรงกับของที่ได้รับ
บรรทุกไว้จริงในกรณีที่มีการออก<u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" หรือไม่อาจตรวจสอบความถูกต้อง
แท้จริงของรายการดังกล่าวใน<u>ใบตราส่ง</u> * โดยวิธีการอันสมควรแก่วิสัยและพฤติการณ์ในภาวะเช่น
นั้นได้ บุคคลดังกล่าวต้องบันทึกเป็นข้อสงวนไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u> * โดยระบุถึงข้อที่ไม่ตรงกับความจริง
เหตุแห่งความสงสัย หรือนฤติการณ์ที่ไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา 24 ถ้าผู้ขนส่งหรือบุคคลอื่นซึ่งออก<u>ใบตราส่ง</u> * ในนามของผู้ขนส่งมิได้ บันทึกสภาพแห่งของที่เห็นได้จากภายนอกไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u> * ให้ถือว่าของตาม<u>ใบตราส่ง</u> * นั้นมี สภาพภายนอกเรียบร้อย

มาตรา 25 ถ้ามิได้บันทึกเป็นข้อสงวนไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* ตามมาตรา 23 ให้ สันณิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ขนส่งได้รับของไว้หรือได้บรรทุกของลงเรือในกรณีที่เป็น<u>ใบตราส่ง</u> * ชนิด "บรรทุกแล้ว" ทั้งนี้ ตามรายการที่แสดงไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้น แต่ถ้า<u>ใบตราส่ง</u>* ใดได้โอนไปยัง ผู้รับตราส่งหรือบุคคลภายนอกซึ่งได้กระทำการโดยสุจริตโดยเชื่อตามข้อความใน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้นแล้ว ห้ามมิให้ผู้ขนส่งพิสูจน์เป็นอย่างอื่น

มาตรา 26 ในกรณีที่ได้ออก<u>ใบตราส่ง</u>* ให้แก่กันไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขนส่ง กับผู้รับตราส่งในเรื่องทั้งหลายเกี่ยวกับการขนส่งของที่ระบุไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้นให้เป็นไปตามข้อ กำหนดใน<u>ใบตราส่ง</u>*

มาตรา 27 <u>ใบตราส่ง</u>* ใดแม้จะได้ออกให้แก่บุคคลใดโดยนามก็ยังอาจโอนให้กัน ได้โดยการสลักหลัง เว้นแต่จะมีข้อกำหนดห้ามการสลักหลังไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้น

มาตรา 28 เมื่อได้ออก<u>ใบตราส่ง</u>* ให้แก่กันไว้แล้ว ผู้รับตราส่งจะเรียกให้ส่งมอบ ของได้ต่อเมื่อเวนคืน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้นแก่ผู้ขนส่งหรือให้ประกันตามควร

มาตรา 29 ในกรณีที่ได้ออก<u>ใบตราส่ง</u>* ให้แก่กันไว้โดยมีต้นฉบับมากกว่าหนึ่งฉบับ และของได้ถึงทำปลายทางหรือที่หมายปลายทางแล้ว

- (1) แม้ผู้รับตราส่งจะนำตันฉบับ<u>ใบตราส่ง</u>* มาเวนคืนเพียงฉบับเดียว ผู้ขนส่งก็จำต้องส่งมอบของให้ และเมื่อผู้ขนส่งได้ส่งมอบของแล้ว ให้<u>ใบตราส่ง</u>* ฉบับอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้เวนคืน เป็นอันสิ้นผล
- (2) ก่อนหรือในระหว่างการส่งมอบของ ถ้าปรากฏว่ามีผู้รับตราส่งมากกว่าหนึ่งคน เรียกให้ส่งมอบของราย เดียวกันโดยแต่ละคนต่างมีต้นฉบับ<u>ใบตราส่ง</u>* มาเวนคืนให้ ให้ผู้ขนส่งนำ ของทั้งหมดหรือของส่วนที่ยังไม่ได้ส่งมอบไปฝากไว้ ณ สำนักงานวางทรัพย์ และให้นำบทบัญฏัติ มาตรา 333 แห่งประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 30 ในกรณีที่ได้ออก<u>ใบตราส่ง</u>* ให้แก่กันไว้โดยมีต้นฉบับมากกว่าหนึ่งฉบับ ในระหว่างที่ของยังไม่ถึงท่าปลายทางหรือที่หมายปลายทาง ผู้ขนส่งไม่จำต้องส่งมอบของนั้นแก่บุคคล ใด เว้นแต่จะได้รับเวนคืนต้นฉบับ<u>ใบตราส่ง</u>* ทั้งหมดที่ออกให้แก่กันไว้

ถ้าผู้ขนส่งส่งมอบของไปโดยที่ยังไม่ได้รับเวนคืน<u>ใบตราส่ง</u>* ทั้งหมด ผู้ขนส่งต้องรับผิด ต่อผู้รับตราส่งซึ่งมีดันฉบับ<u>ใบตราส่ง</u>* ที่ยังไม่ได้เวนคืน

หมวด 3 หน้าที่และสิทธิของผู้ส่งของ

มาตรา 31 ผู้ส่งของไม่ต้องรับผิดเนื่อการที่ผู้ขนส่งหรือผู้ขนส่งอื่นได้รับความเสียหาย หรือการที่เรือเสียหาย เว้นแต่จะเป็นเหตุมาจากความผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ส่งของหรือตัว แพนหรือลูกจ้างของผู้ส่งของ หรือจากสภาพแห่งของนั้นเอง โดยผู้ส่งของมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือ ประเนทีทางการค้าเกี่ยวกับการส่งของนั้น

มาตรา 32 ถ้าผู้ส่งของได้แจ้งหรือจัดให้ซึ่งข้อความตาม มาตรา 23 เพื่อให้ผู้ส่ง บันทึกข้อความนั้นไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* และเมื่อได้บันทึกให้ตามนั้นแล้วให้ถือว่าผู้ส่งของได้รับรองกับผู้ขน ส่งว่าข้อความที่แจ้งหรือจัดให้นั้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับของนั้นทุกประการ

ล้ามีความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่ถูกต้องแท้จริงของข้อความวรรค หนึ่ง ผู้ส่งของต้องรับผิดชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ขนส่ง แม้ว่าผู้ส่งของจะได้โอน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้น ให้แก่บุคคลภายนอกไปแล้วก็ตาม แต่ทั้งนี้ ผู้ขนส่งยังคงต้องรับผิดตามสัญญารับขนของทางทะ เล ต่อบุคคลภายนอก

มาตรา 33 ของใดที่มีสภาพอันก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น ไวไฟ หรืออาจเกิด ระเบิดหรืออาจเป็นอันตรายโดยประการอื่น ผู้ส่งของต้องทำเครื่องหมายหรือปิดป้ายตามสมควร เพื่อให้รู้ว่าของนั้นมีอันตราย

เมื่อส่งของตามวรรคหนึ่งให้แก่ผู้ขนส่งหรือผู้ขนส่งอื่น ผู้ส่งของต้องแจ้งให้ผู้ขนส่งหรือผู้ ขนส่งอื่นทราบถึงสภาพอันตรายแห่งของนั้น และในกรณีที่ผู้ขนส่งหรือผู้ขนส่งอื่นร้องขอ ให้ผู้ส่งของ แจ้งข้อควรระวังและวิธีป้องกันอันตรายให้ทราบด้วย

มาตรา 34 ถ้าผู้ส่งของไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 และผู้ขนส่งหรือผู้ขนส่งอื่นไม่ ทราบถึงสภาพอันตรายแห่งของนั้น สิทธิและหน้าที่ของผู้ส่งของ ผู้ขนส่งและผู้ขนส่งอื่น มีดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ว่าเวลาใด ๆ ผู้ขนส่งหรือผู้ขนส่งอื่นอาจขนถ่ายของนั้นขึ้นจากเรือ ทำลาย หรือทำให้หมดฤทธิ์ ตามความจำเป็นแห่งกรณี โดยไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
- (2) ผู้ส่งของยังคงต้องรับผิดในความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายทั้งปวงอันเกิดขึ้นหรือ เป็นผลเนื่องจากการขนส่งของนั้น นอกจากค่าใช้จ่ายตาม (1)

มาตรา 35 แม้ว่าผู้ส่งของจะได้ปฏิบัติตามมาตรา 33 แล้ว หรือผู้ขนส่งหรือผู้ขน ส่งอื่นได้รับบรรทุกของตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง โดยรู้ถึงสภาพอันตรายแห่งของนั้นก็ตาม แต่ถ้า ปรากฏในภายหลังว่าของนั้นจะเกิดเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินขึ้นอย่างแน่ชัด ผู้ขนส่งหรือผู้ขน ส่งอื่นอาจขนถ่ายของนั้นขึ้นจากเรือ ทำลาย หรือทำให้หมดฤทธิ์ ตามความจำเป็นแห่งกรณีได้ โดย ไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ขนส่งต้องรับผิดตามมาตรา 39 โดยไม่อาจอ้าง ข้อยกเว้นความรับผิดตามมาตรา 51 มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 55 หรือ มาตรา 56 ได้

มาตรา 36 ในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่ง ผู้ส่งของจะสั่งให้ผู้ขนส่ง งดการส่งของนั้นไป ส่งกลับดืนมา ระจับการส่งมอบแก่ผู้รับตราส่ง หรือจัดการแก่ของนั้นเป็นประ การอื่นก็ได้ แต่ต้องเวนคืนต้นฉบับ<u>ใบตราส่ง</u>* ทั้งหมดที่ออกให้แก่กันไว้แก่ผู้ขนส่ง ในกรณีเช่นนี้ผู้ ขนส่งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายที่ได้ เสียไป เพื่อจัดการในการขนส่ง หรือตามคำสั่งของผู้ส่งของและมีสิทธิ ได้รับค่าระวางตามส่วนแห่งระยะทางที่ได้จัดการขนส่งไปแล้ว

ล้าได้จัดการไปตามคำสั่งของผู้ส่งของโดยยังไม่ได้รับเวนคืนต้นฉบับ<u>ใบตราส่ง</u>* ทั้งหมด ผู้ขนส่งต้องรับผิดต่อผู้รับตราส่งซึ่งม<u>ีใบตราส่ง</u>* ฉบับที่ยังไม่ได้เวนคืน

มาตรา 37 ถ้าผู้ชนส่งหรือผู้ชนส่งอื่นได้รับความเสียหายเนื่องจากความผิดหรือ ประมาทเลินเล่อของผู้ส่งของหรือตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้ส่งของ ผู้ชนส่งหรือผู้ชนส่งอื่นนั้นต้องส่ง คำบอกกล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ส่งของหรือตัวแทนว่าได้เกิดความเสียหาย พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึง สภาพโดยทั่วไปของความเสียหายดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้เกิดความเสียหาย หรือ วันที่ส่งมอบของตาม มาตรา 40 แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง มิฉะนั้นให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ชนส่ง หรือผู้ชนส่งอื่นไม่ได้รับความเสียหายนั้น

มาตรา 38 ในกรณีที่ผู้ส่งของขอให้ผู้ขนส่งหรือตัวแทนออก<u>ใบตราส่ง</u>* ให้แก่ตน โดยไม่ต้องบันทึกข้อสงวนเกี่ยวกับรายการใด ๆ ใน<u>ใบตราส่ง</u>* และให้<u>ใบตราส่ง</u>* มีข้อความตาม ที่ผู้ส่งของได้แจ้งหรือจัดให้ หรือโดยไม่มีข้อสงวนเกี่ยวกับสภาพภายนอกแห่งของใน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้น และผู้ส่งของรับรองหรือตกลงว่าตนยินยอมชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการออก<u>ใบตราส่ง</u>* นั้น คำ รับรองหรือข้อตกลงดังกล่าวจะใช้ยันผู้รับตราส่ง หรือบุคคลภายนอกผู้รับโอน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้นมิได้

หมวด 4 ความรับผิดของผู้ชนส่ง

มาตรา 39 ภายใต้บังคับมาตรา 51 มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 56 และมาตรา 58 ผู้ขนส่งต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันเป็นผลจากการ ที่ของซึ่งได้รับมอบจากผู้ส่งของ สูญหาย เสียหาย หรือมีการส่งมอบชักช้า ถ้าเหตุแห่งการสูญหาย เสียหาย หรือการส่งมอบชักช้านั้นได้เกิดขึ้นในระหว่างที่ของดังกล่าวอยู่ในความดูแลของตน

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าของอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่งนับแต่เวลาที่ผู้ ขนส่งได้รับของนั้นไว้จากผู้ส่งของหรือตัวแทนผู้ส่งของหรือจากเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งกฎ หมายหรือกฎข้อบังคับที่ใช้อยู่ ณ ท่าต้นทางที่บรรทุกของลงเรือกำหนดให้ผู้ส่งของต้องมอบของที่จะ ขนส่งไว้กับเจ้าหน้าที่หรือบุคคลดังกล่าว จนถึงเวลาที่ผู้ขนส่งส่งมอบของนั้น ณ ทำปลายทางหรือที่ ปลายทางตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 40

- มาตรา 40 ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้ส่งมอบของชิ่งตนได้รับไว้แล้ว
- (1) ผู้ขนส่งได้มอบของให้แก่ผู้รับตราส่งแล้ว
- (2) ในกรณีที่ผู้รับตราส่งไม่มารับของจากผู้ขนส่ง ผู้ขนส่งได้จัดการอย่างหนึ่งอย่าง ใดแก่ของนั้นตามที่กำหนดไว้ในสัญญารับขนของทางทะเล หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับหรือประเพณี ทางการค้าที่ถือปฏิบัติกันอยู่ ณ ท่าปลายทางแล้ว หรือ
- (3) ผู้ขนส่งได้มอบของไว้กับเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งกฎหมายหรือกฎข้อบังคับที่ ใช้อยู่ ณ ท่าปลายทางกำหนดให้ผู้ขนส่งต้องมอบของที่ขนถ่ายขึ้นจากเรือไว้กับเจ้าหน้าที่หรือบุคคล ดังกล่าว

มาตรา 41 การส่งมอบชักช้าตามมาตรา 39 ได้แก่

- (1) ในกรณีที่ได้กำหนดเวลาส่งมอบไว้กับผู้ส่งของ ผู้ขนส่งไม่ได้ส่งมอบของภายใน กำหนดเวลานั้น
- (2) ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดเวลาส่งมอบไว้ ผู้ขนส่งไม่ได้ส่งมอบของภายในกำหนด เวลาอันสมควรที่ผู้ขนส่งจะส่งมอบตามหน้าที่อันพึงปฏิบัติได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงมฤติการณ์แห่งกรณี ประกอบด้วย
- มาตรา 42 ถ้าเวลาได้ล่วงนั้นไปแล้วไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดส่งมอบ หรือกำหนดเวลาอันควรส่งมอบตามมาตรา 41 (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี บุคคลซึ่งมีสิทธิเรียก ค่าสินไหมทดแทนจะรับมอบของและเรียกต่าเสียหายอันเป็นผลจากการส่งมอบชักช้า หรือจะเรียก ค่าสินไหมทดแทนเสมือนว่าของนั้นได้สูญหายสิ้นเชิงก็ได้ ในกรณีนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา 227 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 43 แม้ว่าผู้ขนส่งจะได้มอบหมายให้ผู้ขนส่งอื่นทำการขนส่งของที่ตนรับขน ผู้ขนส่งก็ยังคงต้องรับผิดเนื้อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าแห่งของนั้น และจะต้องรับผิด เพื่อการกระทำของผู้ขนส่งอื่นรวมทั้งลูกจ้างและตัวแทนของผู้ขนส่งอื่น ซึ่งได้กระทำไปภายในทาง การที่จ้าง หรือภายในขอบอำนาจของการเป็นตัวแทนนั้นด้วย

มาตรา 44 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดของผู้ขนส่งมาใช้บังคับแก่ผู้ขนส่งอื่น เฉพาะการขนส่งในส่วนที่ผู้ขนส่งอื่นได้รับมอบหมายด้วย

มาตรา 45 เมื่อมีกรณีที่ผู้ขนส่งต้องรับผิดและผู้ขนส่งอื่นจะต้องรับผิดในกรณีเดียวกัน นั้นด้วย ให้ผู้ขนส่งและผู้ขนส่งอื่นดังกล่าว เป็นลูกหนี้ร่วมกัน

มาตรา 46 ภายใต้บังคับมาตรา 47 และมาตรา 48 สิทธิเรียกร้องเอาค่าเสีย หายเนื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าแห่งของที่รับขนตามสัญญารับขนของทางทะเล ถ้า ไม่ได้ฝ้องคดีต่อศาลหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ส่ง มอบของ หรือถ้าไม่มีการส่งมอบนับแต่วันที่ล่วงเลยกำหนดส่งมอบตามมาตรา 41 (1) หรือนับแต่ วันที่ล่วงเลยกำหนดอันควรตามมาตรา 41 (2) ให้เป็นอันขาดอายุความ

มาตรา 47 ก่อนอายุความตามมาตรา 46 จะครบบริบูรณ์ถ้าฝ่ายที่ถูกเรียกร้องยิน ยอมโดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ถูกเรียกร้องว่าจะไม่ยกอายุความชื้นเป็นข้อต่อสู้ในกรณีที่ ฝ่ายที่มีสิทธิเรียกร้องฝ้องคดีต่อศาลหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด ความยินยอมนี้ให้ ใช้บังคับได้

มาตรา 48 สิทธิ เรียกร้องค่า เสียหายอัน เป็นผลจากการส่งมอบชักช้าย่อมสิ้นไป ถ้าผู้รับตราส่งมิได้ส่งคำบอกกล่าว เป็นหนังสือแก่ผู้ขนส่งกาย ในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบของ

มาตรา 49 เมื่อผู้รับตราส่งได้รับมอบของจากผู้ขนส่งหรือจากบุคคลตามมาตรา 40 (3) ไว้แล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ขนส่งได้ส่งมอบของซึ่งมีสภาพ จำนวน น้ำหนักและรายละเอียด อื่น ๆ ตรงตามที่ระบุไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* หรือถ้าไม่ได้ออก<u>ใบตราส่ง</u>* ให้ไว้แก่กันให้สันนิษฐานว่าได้ ส่งมอบของซึ่งมีสภาพดี แล้วแต่กรณี เว้นแต่

- (1) ผู้รับตราส่งหรือบุคคลตามมาตรา 40 (3) และผู้ขนส่งได้ทำการสำรวจ หรือ ตรวจสภาพของร่วมกันและจดแจ้งการสูญหายหรือ เสียหายไว้แล้วก่อนที่ผู้รับตราส่งจะรับมอบของ
- (2) ในกรณีที่ไม่มีการสำรวจหรือตรวจสภาพของร่วมกันตาม (1) ผู้รับตราส่งได้ส่ง คำบอกกล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ขนส่ง ณ ท่าปลายทางก่อนรับมอบของตามวรรคหนึ่งหรือภายในหนึ่งวัน ทำการถัดจากวันรับมอบของว่ามีของสูญหายหรือเสียหาย พร้อมทั้งแจ้งถึงสภาพของการสูญหาย หรือเสียหายนั้น ๆ ด้วย หรือในกรณีที่การสูญหายหรือเสียหายไม่อาจพบหรือเห็นได้จากการตรวจ สภาพภายนอกแห่งของนั้น ผู้รับตราส่งได้ส่งคำบอกกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับมอบของ
- มาตรา 50 ในกรณีที่จะต้องส่งคำบอกกล่าวแก่กันตามมาตรา 48 หรือมาตรา 49
 (2) ถ้ามิได้ส่งคำบอกกล่าวโดยตรงแก่บุคคลที่จะเป็นผู้รับคำบอกกล่าวนั้นให้บังคับดังนี้
- (1) ถ้าได้ส่งคำบอกกล่าวให้แก่ตัวแทนผู้ขนส่ง หรือนายเรือ หรือเจ้าหน้าที่ประจำ เรือซึ่งเป็นผู้ควบคุมเรือที่ผู้ขนส่งใช้ทำการขนส่ง ให้ถือว่าได้ส่งคำบอกกล่าวนั้นให้แก่ผู้ขนส่งแล้ว
- (2) ถ้าได้ส่งคำบอกกล่าวให้แก่ตัวแทนผู้ขนส่งอื่น หรือนายเรือ หรือเจ้าหน้าที่ประจำ เรือซึ่งเป็นผู้ควบคุมเรือที่ผู้ขนส่งอื่นให้ทำการขนส่ง ให้ถือว่าได้ส่งคำบอกกล่าวนั้นให้แก่ผู้ขนส่งอื่นแล้ว
- (3) ถ้าผู้ขนส่งอื่นเป็นผู้ส่งมอบของตามมาตรา 40 การส่งคำบอกกล่าวแก่ผู้ขนส่งอื่น นั้นให้มีผลเช่นเดียวกับการส่งคำบอกกล่าวแก่ผู้ขนส่ง และการส่งคำบอกกล่าวแก่ผู้ขนส่งก็ให้มีผล เช่นเดียวกับการส่งให้แก่ผู้ขนส่งอื่นด้วย

181120 5

ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่ง

- มาตรา 51 ผู้ชนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าอัน เกิดขึ้นจากการไม่เป็นไปตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง ถ้านิสูจน์ได้ว่าตนปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 8 วรรคสอง หรือมาตรา 9 แล้ว
- มาตรา 52 ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า ถ้า นิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้านั้นเกิดขึ้นหรือเป็นผลจาก

- (1) เหตุสุดวิสัย
- (2) ภยันตรายหรืออุบัติเหตุแห่งท้องทะเลหรือน่านน้ำที่ใช้เดินเรือได้
- (3) การสงครามหรือการสู้รบของกองกำลังติดอาวุธ
- (4) สงครามกลางเมือง การจลาจล การก่อการร้าย หรือการก่อการวุ๋นวายในบ้าน เมือง
- (5) การอิด การจับ การหน่วงเหนี่ยวหรือการแทรกแชงด้วยประการใด ๆ ซึ่งกระ ทำต่อเรือ โดยผู้มีอำนาจปกครองรัฐหรือดินแดนหรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เป็น เหตุจากความผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่ง
 - (6) การใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามโรคติดต่อ
- (7) การนัดหยุดงาน การปิดงานงดจ้าง การผละงาน หรือการจงใจทำงานล่าช้าที่ ท่าเรือ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นอุปสรรคแก่การบรรทุกหรือขนถ่ายของ หรือเป็นอุปสรรคแก่การ ที่เรือจะเช้าหรือออกจากท่าเรือนั้น
 - (8) การกระทำของโจรสลัด
- (9) ความผิดของผู้ส่งของหรือผู้รับตราส่ง เช่น การบรรจุหีบห่อหรือรวมมัดไม่มั่นคง แข็งแรงหรือไม่เหมาะสมกับสภาพแห่งของ การทำเครื่องหมายที่ของหรือหีบห่อไม่ชัดเจนหรือไม่ เพียงผอ
 - (10) สภาพแห่งของนั้นเอง
- (11) ความชำรุดบกพร่องของเรือที่แฝงอยู่ภายในซึ่งไม่อาจพบเห็นหรือทราบได้ด้วย การตรวจสอบอย่างระมัดระวังและโดยใช้ฝีมือเท่าที่เป็นธรรมดาและสมควรจะต้องใช้สำหรับผู้ประ กอบอาชีพตรวจเรือ

- (12) ความผิดผลาดในการเดินเรืออันเกิดจากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่หรือ ตามคำสั่งของผู้นำร่อง
- (13) เหตุอื่นใดที่มิใช่ความผิดหรือประมาทเลินเล่อหรืออยู่ในความรู้เห็นของผู้ขนส่ง และมิใช่ความผิดหรือประมาทเลินเล่อของตัวแพนหรือลูกจ้างของผู้ขนส่ง
- ** มาตรา 53 ผู้<u>ขนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย หรือส่งมอบชีกชีาอันเกิดจาก</u> อัคดีภัย เว้นแต่ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องจะพิสูจน์ได้ว่าอัคดีภัยนั้นเกิดขึ้นจากความผิดหรือประมาทเลินเล่อ ของผู้ขนส่งหรือตัวแพนหรือลูกจ้างของผู้ขนส่ง

"ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิด เพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า อันเกิดจากอัคคีภัย เว้นแต่อัคคีภัยนั้นเกิดจากความผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่งหรือตัวแทน หรือลูกจ้างของผู้ขนส่ง

ในกรณีที่จำเป็นต้องทำการสำรวจหรือตรวจสอบสาเหตุหรือพฤติการณ์ของอัคคีภัยเพื่อ ประกอบการนิจารณาว่าอัคคีภัยดังกล่าวเกิดจากความผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่งหรือตัว แพนหรือลูกจ้างของผู้ขนส่งหรือไม่ ให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันของผู้ขนส่งและผู้ใช้สิทธิเรียก ร้องขึ้นทำการสำรวจหรือตรวจสอบ ตามวิธีปฏิบัติในธุรกิจการขนส่งทางทะเลเพื่อทำรายงานส่งให้ ผู้ขนส่งและผู้ใช้สิทธิเรียกร้อง หรือทำรายงานเสนอต่อศาลหรืออนุญาโตตุลาการ แล้วแต่กรณี

ให้ผู้ชนส่งและผู้ใช้สิทธิ เรียกร้องมีหน้าที่ทดรองค่าใช้จ่ายในการสำรวจหรือตรวจสอบ ตามวรรคสองฝ่ายละครึ่ง แต่ความรับผิดชั้นที่สุดสำหรับค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ตกอยู่แก่ฝ่ายที่แพ้คดี เว้นแต่ศาลจะนิจารณาสั่งเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร"

^{**} คณะกรรมาชิการวิสามัญของสภาผู้แพนราษฎร เพื่อนิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เสนอ ให้แก้ไขข้อความในร่างมาตรา 53 เสียใหม่ดังนี้

*** มาตรา 54 ผู้ชนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบฮักฮ้าอัน เป็นผลจากการใช้มาตรการต่าง ๆ ที่ผึงกระทำเพื่อ<u>ระงับอัคคีภัย</u> หรือหลีกเลี่ยง หรือบรรเทาผล เสียหายจากอัคคีภัย <u>เว้นแต่ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความผิดหรือประมาทเลินเล่อของ</u> ผู้ชนส่งหรือตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้ชนส่งในการใช้มาตรการดังกล่าว

"ผู้ชนส่งไม่ต้องรับผิด เพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าอันเป็นผลจากการใช้ มาตรการต่าง ๆ ที่ผึงกระทำเพื่อระงับอัคคีภัย หรือหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาผลเสียหายจากอัคคีภัย เว้นแต่ เป็นความผิดหรือประมาทเลิน เล่อของผู้ชนส่งหรือตัวแพนหรือลูกจ้างของผู้ชนส่งในการใช้ มาตรการดังกล่าว

ในกรณีที่จำเป็นต้องทำการสำรวจหรือตรวจสอบพฤติการณ์ของการใช้มาตรการต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง เพื่อประกอบการพิจารณาว่าเป็นความผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่งหรือตัว แพนหรือลูกจ้างของผู้ขนส่งในการใช้มาตรการดังกล่าวหรือไม่ ให้นำความในมาตรา 53 วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

^{***} คณะกรรมาชิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญบัติฯ เสนอให้แก้ไขข้อความในร่างมาตรา 54 เสียใหม่ดังนี้

- *มาตรา 55 ผู้ชนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าถ้า นิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้านั้น เป็นผลจากการใช้มาตรการทั้งปวงเพื่อช่วย ชีวิตมนุษย์ในทะเล หรือจากการใช้มาตรการอันสมควรเพื่อช่วยทรันย์สินในทะเล แต่ผู้ชนส่งยังคง ต้องรับผิดตามส่วนของตนในการเฉลี่ยความเสียหายทั่วไป ถ้ามี
- ** มาตรา 56 ในการขนส่งสัตว์มีชีวิต ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าอันเป็นผลจากภัยซึ่งมีลักษณะพิเศษที่มีประจำอยู่ในการขนส่ง สัตว์มีชีวิตหรือจาก สภาพของสัตว์นั้นเอง ถ้านิสูจน์ได้ว่า
- (1) ผู้ขนส่งได้ปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับสัตว์นั้นโดยเฉพาะที่ผู้ส่งของได้ให้ไว้ แก่ตนเองแล้ว และ
- (2) ในพฤติการณ์แห่งกรณีเช่นนั้น การสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าอาจเกิด จากภัยหรือสภาพของสัตว์ดังกล่าวได้

ความในวรรคหนึ่งมีให้ใช้บังคับ ถ้าผิสูจน์ได้ว่า การสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชัก ช้า ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นผลจากความผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่งหรือตัวแทนหรือ ลูกจ้างของผู้ขนส่ง

^{*} คณะกรรมาชิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญบัติฯ เสนอให้เปลี่ยนข้อความในร่างมาตรา 55 จากข้อความที่ว่า "เพื่อช่วยทรัพย์สินในทะเล" มาเป็น "เพื่อช่วยให้ทรัพย์สินในทะเลปลอดภัย"

^{**} คณะกรรมาชิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อนิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ เสนอให้เปลี่ยนข้อความในร่างมาตรา 56 จากข้อความที่ว่า "ลักษณะพิเศษที่มีประจำอยู่ในการขน ส่ง" มาเป็น "ลักษณะพิเศษที่มีอยู่ในการขนส่ง"

มาตรา 57 ถ้าของที่ขนส่งเป็นเงินตรา ธนาคารบัตร ตั๋วเงิน พันธบัตร ให้หุน ให้หุนกู้ประทวนสินค้า อัญเณีหรือของมีค่าอย่างอื่น ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการสูญหายหรือเสียหาย แห่งของดังกล่าว เว้นแต่ผู้ส่งของจะได้แจ้งให้ผู้ขนส่งทราบถึงสภานและราคาของนั้นในเวลาที่นำ ของมามอบให้

ในกรณีที่แจ้งราคาของไว้ ให้ผู้ขนส่งรับผิดเพียงไม่เกินราคาที่แจ้งไว้นั้น

หมวด 6 ข้อจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งและการคิดค่าเสียหาย

มาตรา 58 ภายใต้ข้อบังคับมาตรา 60 ในกรณีที่ของซึ่งผู้ขนส่งได้มอบหมาย สูญหายหรือเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งไว้เพียงหนึ่งหมื่นบาท ต่อหนึ่งหน่วยการขนส่ง หรือกิโลกรัมละสามสิบบาทต่อน้ำหนักสุทธิแห่งของนั้น แล้วแต่เงินจำนวนใด จะมากกว่า

ในกรณีที่คำนวณราคาของที่สูญหายหรือเสียหายได้ตามมาตรา 61 และปรากฏว่าราคา ของนั้นต่ำกว่าที่จำกัดความรับผิดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเอาตามราคาที่คำนวณได้นั้น

ในกรณีที่มีการส่งมอบชีกช้า ให้จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งไว้เพียงสองเท่าครึ่งของ ค่าระวางแห่งของเฉพาะที่ส่งมอบชีกช้า แต่รวมกันต้องไม่เกินค่าระวางทั้งหมดตามสัญญารับขนของ ทางทะเล

ในกรณีที่ผู้ขนส่งต้องรับผิดทั้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสามโดยมีหน่วยการขนส่ง เดียวกัน เป็นมูลแห่งความรับผิด ให้จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งไว้ไม่ เกินจำนวน เงินที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 59 ในการคำนวณว่าเงินจำนวนใดจะมากกว่าตามมาตรา 58 วรรคหนึ่ง ให้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีการรวมของหลายหน่วยการขนส่งเป็นหน่วยการขนส่งเดียวกัน ไม่ว่า จะมีการใช้ภาชนะขนส่งบรรจุหรือรองรับหรือไม่ก็ตาม ถ้าระบุจำนวนและลักษณะของหน่วยการขน ส่งที่รวมกันนั้นไว้ในใบตราส่ง* ให้ถือว่าของตามใบตราส่ง* นั้นมีจำนวนหน่วยการขนส่งตามที่ระบุ ไว้นั้น แต่ถ้ามิได้ระบุ ให้ถือว่าของทั้งหมดที่รวมเป็นหน่วยการขนส่งเดียวกันนั้นเป็นหนึ่งหน่วยการ ขนส่ง

(2) ในกรณีตัวภาชนะขนส่งสูญหายหรือเสียหาย ถ้าผู้ขนส่งไม่ได้เป็นเจ้าของหรือผู้ จัดหาภาชนะขนส่งนั้น ให้ถือว่าภาชนะขนส่งอันหนึ่งเป็นของหนึ่งหน่วยการขนส่งอีกต่างหากจากของ ที่อยู่ในหรือบนภาชนะขนส่งนั้น

มาตรา 60 การจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งตามมาตรา 58 มิให้ใช้บังคับแก่กรณี ดังต่อไปนี้

- (1) การสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลจากการที่ผู้ขนส่งหรือ ตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้ขนส่งกระทำหรืองดเว้นกระทำการโดยมีเจตนาที่จะให้เกิดการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า หรือโดยละเลยหรือไม่เอาใจใส่ทั้งที่รู้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่ง มอบชักช้านั้นอาจเกิดขึ้นได้
- (2) ผู้ส่งของและผู้ขนส่งตกลงกันกำหนดความรับผิดของผู้ขนส่งไว้มากกว่าที่กำหนด ไว้ในมาตรา 58 โดยระบุไว้ในใบตราส่ง*
- (3) ผู้ชนส่งได้จดแจ้งรายการใด ๆ ไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* ตามที่ผู้ส่งของแจ้งหรือจัดให้ โดยไม่บันทึกข้อสงวนเกี่ยวกับรายการนั้นไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* ทั้งนี้โดยมีเจตนาที่จะฉ้อฉลผู้รับตราส่ง หรือบุคคลภายนอกซึ่งกระทำการโดยเชื่อรายการใน<u>ใบตราส่ง</u>* นั้น
- (4) ผู้ส่งของได้แจ้งราคาของที่ขนส่งให้ผู้ขนส่งทราบและผู้ขนส่งยอมรับ โดยแสดง ราคาของนั้นไว้ในใบตราส่ง*

ในกรณีตาม (4) นี้ถ้าราคาที่คำนวณได้ตามมาตรา 61 ต่ำกว่าราคาที่แสดงไว้ใน <u>ใบตราส่ง</u>* ให้ผู้ขนส่งรับผิดเนียงเท่าราคาที่คำนวณได้นั้น และถ้าราคาที่คำนวณได้ตามมาตรา 61 สูงกว่าราคาที่แสดงไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>* ให้ผู้ขนส่งรับผิดเพียงเท่าราคาที่แสดงไว้ใน<u>ใบตราส่ง</u>*

การคำนวณราคาของที่สูญหายหรือเสียหายตามมาตรา 58 มาตรา 61 หลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) ถ้าของสูญหายหรือเสียหายทั้งหมด ให้คำนวณเท่ากับราคาที่ของนั้นจะพึงมีใน เวลาที่ผึงส่งมอบ ณ ท่าปลายทาง
- (2) ถ้าของสูญหายหรือเสียหายบางส่วน ให้คำนวณตามส่วนโดยเทียบกับราคาของ อย่างเดียวกันและคุณภาพเท่าเทียมกันที่ยังเหลืออยู่ในเวลาส่งมอบ ณ ท่าปลายทาง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ช.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับขน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3

> ลักษณะ 8 รับขน

มาตรา 608 อันว่าผู้ขนส่งภายในความหมายแห่งกฎหมายลักษณะนี้ คือบุคคลผู้รับชนส่ง ของหรือคนโดยสาร เพื่อบำเหน็จเป็นทางค้าปกติของตน

มาตรา 609 การรับขนของหรือคนโดยสารในหน้าที่ของกรมรถไฟหลวงแห่งกรุงสยาม และการขนไปรษณีย์ภัณฑ์ในหน้าที่กรมไปรษณีย์โทร เลขนั้น ท่านให้บังคับตามกฎหมายและกฎข้อบังคับ สำหรับทบวงการนั้น ๆ

รับขนของทางทะเล ท่านให้บังคับตามกฎหมายและกฎข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด 1 รับขนของ

มาตรา 610 อันบุคคลผู้ทำความตกลงกับผู้ขนส่งเพื่อให้ขนของส่งไปนั้น เรียกว่าผู้ส่ง หรือผู้ตราส่ง

บุคคลซึ่งเขาส่งของไปถึงนั้น เรียกว่าผู้รับตราส่ง

บำเหน็จอันจะต้องจ่ายให้เพื่อการขนส่งของนั้น เรียกว่าค่าระวางพาหนะ

มาตรา 611 อันว่าอุปกรณ์แห่งค่าระวางพาหนะนั้น ได้แก่ค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ตาม จารีตประเนญีอันผู้ขนส่งได้เสียไปโดยควรในระหว่างขนส่ง มาตรา 612 ถ้าผู้ขนส่งเรียกเอาใบกำกับของ ผู้ส่งต้องทำให้ ใบกำกับของนั้นต้อง แสดงรายการต่อไปนี้ คือ

- (1) สภาพและน้ำหนัก หรือขนาดแห่งของที่ส่ง กับสภาพจำนวน และเครื่องหมาย แห่งที่บห่อ
 - (2) ตำบลที่กำหนดให้ส่ง
 - (3) ชื่อหรือยี่ห้อ และสำนักของผู้รับตราส่ง
 - (4) ตำบลและวันที่ออกใบกำกับของนั้น

อนึ่ง ใบกำกับของนั้นต้องลงลายมือผู้ส่งเป็นสำคัญ

มาตรา 613 ถ้าผู้ส่งเรียกเอาใบตราส่ง ผู้ขนส่งก็ต้องทำ ใบตราส่งนั้นต้องแสดง รายการต่อไปนี้ คือ

- (1) รายการดังกล่าวไว้ในมาตรา 612 อนุมาตรา 1, 2 และ 3
- (2) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ส่ง
- (3) จำนวนค่าระวางพาหนะ
- (4) ตำบลและวันที่ออกใบตราส่ง

อนึ่ง ใบตราส่งนั้นต้องลงลายมือชื่อผู้ขนส่งเป็นสำคัญ

มาตรา 614 แม้ว่าใบตราส่งจะได้ออกให้แก่บุคคลผู้ใดโดยนามก็ตาม ท่านว่าย่อมสลัก หลักโอนให้กันได้ เว้นแต่จะมีข้อห้ามการสลักหลังไว้

มาตรา 615 ถ้าได้ทำใบตราส่งให้แก่กัน ท่านว่าของนั้นจะรับมอบเอาไปได้ต่อเมื่อ เวนคืนใบตราส่ง หรือเมื่อผู้รับตราส่งให้ประกันตามควร

มาตรา 616 ผู้ชนส่งจะต้องรับผิดในการที่อันเขาได้มอบหมายแก่ตนนั้นสูญหายหรือบุบ สลายหรือส่งมอบชีกช้า เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการสูญหายหรือบุบสลายหรือชักช้านั้นเกิดแต่เหตุสุด วิสัย หรือเกิดแต่สภาพแห่งของนั้นเอง หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง มาตรา 617 ผู้ชนส่งจะต้องรับผิดในการที่ของสูญหายหรือบุบสลายหรือส่งชักช้า อัน เกิดแต่ความผิดของผู้ชนส่งคนอื่น หรือบุคคลอื่น ซึ่งตนหากได้มอบหมายของนั้นไปอีกทอดหนึ่ง

มาตรา 618 ถ้าของนั้นได้ส่งไปโดยมีผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด ท่านว่าผู้สนส่งทั้งนั้น จะต้องรับผิดร่วมกันในการสูญหาย บุบสลาย หรือส่งชักช้า

มาตรา 619 ถ้าของเป็นสภาพอันจะก่อให้เกิดอันตรายได้ หรือเป็นสภาพเกลือกจะก่อ ให้เกิดเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินไชร์ ผู้ส่งต้องแสดงสภาพแห่งของนั้นไว้ก่อนทำสัญญา ถ้ามิได้ ทำเช่นนั้น ผู้ส่งจะต้องรับผิดในการเสียหายไม่ว่าอย่างใด ๆ อันเกิดแต่ของนั้น

มาตรา 620 ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดในเงินทองตรา ชนบัตร ชนาคารบัตร ตั๋วเงิน นันชบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ ประทวนสินค้า อัญมณี และของมีค่าอย่างอื่น ๆ หากมิได้รับบอกราคาหรือ สภาพแห่งของไว้ขณะที่ส่งมอบแก่ตน

แต่ถ้าของนั้นได้บอกราคา ท่านว่าความรับผิดของผู้ขนส่งก็ย่อมจำกัดเพียงไม่เกินราคา ที่บอก

มาตรา 621 ค่าสินไหมทดแทนในการส่งมอบของชักช้านั้น ท่านห้ามมิให้คิดเกินกว่า จำนวนเช่นจะพึงกำหนดให้ในเหตุของสูญหายสิ้นเชิง

มาตรา 622 ของถึงเมื่อใด ผู้ขนส่งต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่ง

มาตรา 623 ความรับผิดชองผู้ชนส่งย่อมสุดสิ้นลงในเมื่อผู้รับตราส่งได้รับเอาของไว้ แล้วโดยไม่อิดเอื้อน และได้ใช้ค่าระวางผาหนะกับทั้งอุปกรณ์เสร็จแล้ว

แต่ความที่กล่าวนี้ท่านมิให้บังคับในกรณีที่ของสูญหายหรือบุบสลาย เห็นไม่ได้แต่สภาพภาย นอกแห่งของนั้น หากว่าได้บอกกล่าวความสูญหาย หรือบุบสลายแก่ผู้ขนส่งภายในแปดวันนับแต่วันส่ง มอบ

อนึ่ง บทบัฏฏัติทั้งหลายนี้ท่านมิให้ใช้บังคับในกรณีที่มีการทุจริต หรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงอันจะปรับเอาเป็นความผิดของผู้ขนส่งได้ มาตรา 624 ในข้อความรับผิดของผู้ขนส่งในการที่ของสูญหาย หรือบุบสลายหรือส่ง ชักช้านั้น ท่านห้ามมิให้ฝ้องเมื่อผ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่ส่งมอบ หรือปีหนึ่งนับแต่วันที่ควรจะได้ส่งมอบ เว้นแต่ในกรณีที่มีการทุจริต

มาตรา 625 ใบรับ ใบตราส่ง หรือเอกสารอื่น ๆ ทำนองนั้นก็ดี ซึ่งผู้ขนส่งออกให้แก่ ผู้ส่งนั้น ถ้ามีข้อความยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งประการใด ท่านว่าความนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่ผู้ส่งจะได้แสดงความตกลงด้วยชัดแจ้งในการยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดเช่นว่านั้น

มาตรา 626 ตราบใดของยังอยู่ในมือผู้ขนส่ง ตราบนั้นผู้ส่งหรือถ้าได้ทำใบตราส่ง ผู้ทรง ใบตราส่งนั้น อาจจะให้ผู้ขนส่งงดการส่งของนั้นไป หรือให้ส่งกลับดืนมา หรือให้จัดการแก่ของนั้น เป็นอย่างอื่นประการใดก็ได้

ในเหตุเช่นนี้ ผู้ขนส่งชอบที่จะได้รับเงินค่าระวางพาหนะตามส่วนแห่งระยะทางที่ได้จัด การขนส่งไปแล้ว กับทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ต้องเสียไปเพราะเหตุที่บอกงดหรือเพราะส่งของกลับคืน หรือเพราะจัดการเป็นประการอื่นนั้น

มาตรา 627 เมื่อของถึงตำบลที่กำหนดให้ส่ง และผู้รับตราส่งได้เรียกให้ส่งมอบแล้ว ท่านว่าแต่นั้นไปสิทธิทั้งหลายของผู้ส่งอันเกิดแต่สัญญารับขนของนั้นย่อมตกไปได้แก่ผู้รับตราส่ง

มาตรา 628 ถ้าว่าของสูญหายไปเพราะเหตุสุดวิสัย ท่านว่าผู้ขนส่งไม่มีสิทธิจะได้เงิน ค่าระวางพาหนะ ถ้าและได้รับไปไว้ก่อนแล้วเท่าใดต้องส่งคืนจงสิ้น

มาตรา 629 ถ้าผู้ขนส่งคนใดส่งมอบของเสียแต่ก่อนได้รับค่าระวางพาหนะและอุปกรณ์ ไชรั ท่านว่าผู้ขนส่งคนนั้นยังคงต้องรับผิดต่อผู้ขนส่งก่อน ๆ ตนเพื่อค่าระวางพาหนะและอุปกรณ์ชึ่ง ยังค้างชำระแก่เขา

มาตรา 630 ผู้ชนส่งชอบที่จะยึดหน่วงเอาของไว้ก่อนได้ตามที่จำเป็น เพื่อประกันการ ใช้เงินคำระวางพาหนะและอุปกรณ์ มาตรา 631 ถ้าหาตัวผู้รับตราส่งไม่พบก็ดี หรือถ้าผู้รับตราส่งบอกปิดไม่ยอมรับมอบ ของก็ดี ผู้ขนส่งต้องบอกล่าวไปยังผู้ส่งทันที และถามเอาคำสั่งของผู้ส่ง

ถ้าหากว่าพฤติการณ์ชัดขวางไม่สามารถจะทำได้ดั่งนี้ก็ดี หรือถ้าผู้ส่งละเลยไม่ส่งคำสั่ง มาในเวลาอันควรก็ดี หรือส่งมาเป็นคำสั่งอันไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปได้ก็ดี ท่านว่าผู้ขนส่งมีอำนาจที่ จะเอาของไปฝากไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์ได้

ถ้าของนั้นเป็นลหุกันท์ของสดเสียได้ และการหน่วงช้าไว้ย่อมเป็นการเสี่ยงความเสีย หายก็ดี หรือถ้าราคาของนั้นดูไม่น่าจะคุ้มค่าระวางพาหนะ และอุปกรณ์ก็ดี ผู้ขนส่งจะเอาของนั้น ออกขายทอดตลาดเสียก็ได้

อนึ่ง การเอาของไปฝากหรือเอาออกขายทอดตลาดเช่นว่านั้น ผู้ขนส่งต้องบอกกล่าว แก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งมิให้ชักช้า เว้นแต่ไม่สามารถจะทำได้ ถ้าและผู้ขนส่งละเลยเสียไม่บอก กล่าวไชร้ ท่านว่าจะต้องรับผิดใช้ค่าเสียหาย

มาตรา 632 เมื่อเอาของออกขายทอดตลาดแล้วได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ผู้ขนส่ง หักเอาไว้เป็นเงินค่าระวางพาหนะและค่าอุปกรณ์ ถ้าและยังมีเงินเหลืออยู่อีกเท่าใด ต้องส่งมอบ ให้แก่บุคคลผู้ควรที่จะได้เงินนั้นโดยพลัน

มาตรา 633 ถ้าของนั้นได้ชนส่งไปโดยมีผู้ชนส่งหลายคนหลายทอด ท่านว่าผู้ชนส่งทอด หลังที่สุดอาจใช้สิทธิดังกล่าวไว้ใน มาตรา 630, 631, 632 นั้น ในการเรียกเงินค่าระวาง นาหนะและอุปกรณ์อันค้างชำระแก่ผู้ชนส่งทั่วทุกคนได้

ภาคผนวก ค. ตารางเปรียบเทียบ ระหว่าง

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.... กับ ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับขน

ร่างน	ระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	1hn	ม. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับบน
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง
3	นิยามคำว่า "ผู้ขนส่ง"	608	นิยามคำว่า "ผู้ขนส่ง"
3	นิยามคำว่า "ผู้ขนส่งอื่น"	-	
3	นิยามคำว่า "ผู้ส่งของ"	610	นิยามคำว่า "ผู้ส่ง" หรือ "ผู้ตราส่ง"
3	นิยามคำว่า "ผู้รับตราส่ง"	610	นิยาม คำว่า "ผู้รับตราส่ง"
4,5,6	การรับขนของที่อยู่ภายใต้บังคับ	609	การรับขนของที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับ
-	THE STATION	610	นิยามคำว่า "ค่าระวางพาหนะ"
3	นิยามคำว่า "อุปกรณ์แห่งค่าระวาง"	611	อุปกรณ์แห่งค่าระวางพาหนะ
-		612	ผู้ส่งต้องทำ "ใบกำกับของ" ให้
8,9,10	หน้าที่ของผู้ขนส่ง	-	

ร่างเ	งระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับบน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง
12	เมื่อผู้ขนส่งได้รับของไว้แล้วถ้าผู้ส่งของ เรียกเอาใบตราส่ง ผู้ขนส่งต้องออกให้	613	ถ้าผู้ส่งเรียกเอาใบตราส่ง ผู้ขนส่งก็ต้องทำให้
13	เมื่อได้บรรทุกของลงเรือเสร็จแล้ว ถ้าผู้ส่งของเรียกเอาใบตราส่งชนิด "บรรทุกแล้ว" ผู้ขนส่งต้องออกให้	-	
16	เมื่อของไปถึงท่าปลายทางหรือที่หมาย ปลายทางตามที่ตกลงกันไว้แล้ว ผู้ขนส่ง ต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่งโดยไม่ ชักช้า	622	ของถึงเมื่อใด ผู้ขนส่งต้องบอก กล่าวแก่ผู้รับตราส่ง
17	กรณีที่ช้อกำหนดในสัญญารับชนของทาง ทะ เลจะตก เป็นโมฆะ	625	ช้อยกเว้นหรือช้อจำกัดความรับผิด ของผู้ขนส่งในใบตราส่ง ฯลฯ เป็นโมฆะเว้นแต่ผู้ส่งจะได้ตกลง ด้วยอย่างชัดแจ้ง
18	รายการ 14 ข้อที่ต้องแสดงไว้ในใบ ตราส่ง	613	รายการ 6 ช็อที่ต้องแสดงไว้ใน ใบตราส่ง
26	ในกรณีที่ได้ออกใบตราส่งให้แก่กันไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขนส่งกับผู้รับ ตราส่งในการขนส่งให้เป็นไปตามข้อ กำหนดในใบตราส่ง	627	เมื่อของถึงตำบลที่กำหนดให้ส่ง และผู้รับตราส่งเรียกให้ส่งมอบ แล้วสิทธิทั้งหลายของผู้ส่งในสัญญา รับขนย่อมตกไปได้แก่ผู้รับตราส่ง

ร่างพระราชบัญฏัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับบน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง
27	ใบตราส่งใดแม้จะได้ออกให้แก่บุคคลใด โดยนามก็ยังอาจโอนให้กันได้โดย การสลักหลัง เว้นแต่จะมีช้อห้ามการ สลักหลังไว้ในใบตราส่ง	614	แม้ว่าใบตราส่งจะได้ออกให้แก่ บุคคลผู้ใดโดยนามก็ตาม ย่อมสลัก หลังโอนให้กันได้ เว้นแต่จะมี ข้อห้ามการสลักหลังไว้
28	เมื่อได้ออกใบตราส่งให้แก่กันไว้แล้ว ผู้รับตราส่งจะ เรียกให้ส่งมอบของได้ต่อ เมื่อ เวนคืนใบตราส่งนั้นแก่ผู้ขนส่งหรือ ให้ประกันตามควร	615	ถ้าได้ทำใบตราส่งให้แก่กันท่านว่า ของนั้นจะรับมอบเอาไปได้ต่อเมื่อ เวนคืนใบตราส่งหรือเมื่อผู้รับ ตราส่งให้ประกันตามควร
29,30	กรณีที่ได้ออกใบตราส่งโดยมีต้นฉบับ มากกว่าหนึ่งฉบับ		
33	ของที่มีสภาพก่อให้เกิดอันตรายได้ ผู้ส่ง ของต้องทำเครื่องหมายหรือปิดป้ายตาม สมควร เนื่อให้รู้ว่าของนั้นมีอันตราย และผู้ส่งของต้องแจ้งให้ผู้ขนส่งทราบถึง สภาพอันตรายแห่งของนั้น ถ้าผู้ขนส่ง ร้องขอผู้ส่งของอาจต้องแจ้งข้อควร ระวังและวิธีป้องกันอันตรายให้ทราบ ด้วย	619	ถ้าของเป็นสภาพอันจะก่อให้เกิด อันตรายได้หรือเป็นสภาพเกลือก จะก่อให้เกิดเสียหายแก่บุคคลหรือ ทรัพย์สินไชรั ผู้ส่งต้องแสดงสภาพ แห่งของนั้นไว้ก่อนทำสัญญา

ร่างน	ร่างพระราชบัญฏัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับขน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง	
34	ถ้าผู้ส่งของไม่แจ้ง ผู้ขนส่งอาจขนถ่าย ของนั้นขึ้นจากเรือ ทำลายหรือทำให้ หมดฤทธิ์ตามความจำเป็นแห่งกรณีโดย ไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และผู้ส่ง ของยังคงต้องรับผิดในความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการขนส่ง ของนั้น	616	ถ้ามิได้ทำการแสดงสภาพ เช่นนั้นผู้ส่งจะต้องรับผิดในการ เสียหายไม่ว่าอย่างใด ๆ อันเกิด แต่ของนั้น	
35	แม้ผู้ส่งของจะแจ้งถึงสภาพอันตรายแล้ว และแม้ผู้ขนส่งจะทราบแล้ว แต่ถ้า ปรากฏภายหลังว่าของนั้นจะเกิด อันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินอย่างแน่ชัด ผู้ขนส่งมีสิทธิขนถ่ายของนั้นชิ้นจากเรือ ทำลายหรือทำให้หมดฤทธิ์ตามความ จำเป็นได้			
36 วรรค 1	ในระหว่างของอยู่ในความดูแลของผู้ขน ส่ง ผู้ส่งของจะสั่งให้ผู้ขนส่งงดการส่ง ของนั้นไป, ส่งกลับคืนมา, ระงับการส่ง มอบแก่ผู้รับตราส่งหรือจัดการแก่ของนั้น เป็นประการอื่นก็ได้	117	ตราบใดของยังอยู่ในมือผู้ขนส่ง ตราบนั้นผู้ส่งหรือถ้าได้ทำใบตรา ส่ง ผู้ทรงใบตราส่งนั้นอาจจะให้ ผู้ขนส่งงดการส่งของนั้นไปหรือให้ ส่งกลับคืนมาหรือให้จัดการแก่ของ นั้นเป็นอย่างอื่นประการใดก็ได้	

ร่างน	ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล		ปนพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับบน	
ร่าง . มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง	
39 วรรค 1	ความรับผิดของผู้ขนส่งเมื่อของสูญหาย เสียหายหรือมีการส่งมอบชักช้า	616	ผู้ชนส่งต้องรับผิดในการที่ชอง สูญหายหรือบุบสลายหรือส่งมอบ ชักช้า	
43	แม้ว่าผู้ชนส่งจะได้มอบหมายให้ผู้ชนส่ง อื่นทำการชนส่งของที่ตนรับชน ผู้ชนส่ง ก็ยังคงต้องรับผิดเพื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าแห่งของนั้น และต้องรับผิดเพื่อการกระทำของผู้ชน ส่งอื่นรวมทั้งลูกจ้างและตัวแทนของผู้ชน ส่งอื่น ซึ่งได้กระทำไปภายในทางการที่จำงหรือภายในขอบอำนาจของการเป็น ตัวแทนด้วย		ผู้ชนส่งจะต้องรับผิดในการที่ของ สูญหายหรือบุบสลายหรือส่งชักช้า อันเกิดแต่ความผิดของผู้ชนส่งคน อื่นหรือบุคคลอื่นชิ่งตนหากได้มอบ หมายของนั้นไปอีกทอดหนึ่ง	
44	ให้นำบทบัญฏัติว่าด้วยความรับผิดของ ผู้ชนส่งมาใช้บังคับแก่ผู้ชนส่งอื่น เฉพาะ การชนส่งในส่วนที่ผู้ชนส่งอื่น ได้รับมอบ หมายด้วย	1	ากร์ ทยาลัย	
45	เมื่อมีกรณีที่ผู้ชนส่งต้องรับผิดและผู้ชนส่ง อื่นจะต้องรับผิดในกรณีเดียวกันนั้นด้วย ให้ผู้ชนส่งและผู้ชนส่งอื่นดังกล่าวเป็น ลูกหนี้ร่วมกัน	618	ถ้าของนั้นได้ส่งไปโดยมีผู้ขนส่ง หลายคนหลายทอด ท่านว่าผู้ขนส่ง ทั้งนั้นจะต้องรับผิดร่วมกันในการ สูญหาย บุบสลาย หรือส่งชักช้า	

ร่างพระราชบัญฏัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับขน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง
46	อายุความในการฟ้องเอาค่าเสียหาย เนื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบ ชักช้าแห่งของที่รับขนตามสัญญารับขน ของทางทะเล ถ้าไม่ได้ฟ้องคดีต่อศาล หรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการ ชี้ขาดภายใน 1 ปีนับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ ส่งมอบของให้เป็นอันขาดอายุ	624	ในช้อความรับผิดของผู้ขนส่งใน การที่ของสูญหายหรือบุบสลายหรือ ส่งชักช้านั้น ท่านห้ามมิให้ป้องเมื่อ นันกำหนด 1 ปีนับแต่ส่งมอบหรือ 1 ปีนับแต่วันที่ควรจะได้ส่งมอบ เว้นแต่ในกรณีที่มีการทุจริต
47	ก่อนอายุความตามมาตรา 46 จะครบ บริบูรณ์ถ้าฝ่ายถูกเรียกร้องยินยอมโดย ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายถูกเรียก ร้องว่าจะไม่ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ในกรณีที่ฝ่ายมีสิทธิเรียกร้องฝ้องคดีต่อ ศาลหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลา การชี้ขาด ความยินยอมนี้ให้ใช้บังคับได้	=110	ากร
48	กรณีส่งมอบชักช้า ผู้รับตราส่งต้องบอก กล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ขนส่งภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับมอบของด้วย จึงจะ เรียกร้องค่าเสียหายได้	าจิ	ทยาลัย

ร่างเ	ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับชน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง	
52	ช้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณี ของสูญหาย เสียหายหรือส่งมอบชักช้า มี 13 กรณี ตั้งแต่ (1) - (13)	616	ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ ขนส่ง ในกรณีของสูญหายบุบสลายหรือส่ง มอบชักช้ามี 3 กรณี คือเหตุสุด วิสัย, สภาพแห่งของนั้นเองและ ความผิดของผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง	
53	ช้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณี ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า อันเกิดจากอัคดีภัย			
54	ช้อยกเว้นความรับผิดของผู้ชนส่งในกรณี ของสูญหาย เสียหายหรือส่งมอบชักช้า อันเกิดจากการใช้มาตรการต่าง ๆ เนื่อระจับอัคดีภัยหรือหลีกเลี่ยงหรือ บรรเทาผลเสียหายจากอัคดีภัย			
55	ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณี ของสูญหาย เสียหายหรือส่งมอบชักช้า อันเกิดจากการใช้มาตรการทั้งปวง เพื่อช่วยชีวิตมนุษย์ในทะเลหรือช่วย ทรัพย์สินในทะเล		ทยาลัย	

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับขน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง
56	ช้อยกเว้นความรับผิดของผู้ชนส่งในกรณี ของสูญหายเสียหายหรือส่งมอบชักช้าอัน เกิดจากภัยซึ่งมีลักษณะนิเศษที่มีประ จำอยู่ในการชนส่งสัตว์มีชีวิตหรือจาก สภาพของสัตว์นั้นเอง	-	
57	ถ้าของที่ขนส่งเป็นเงินตรา ชนาคาร บัตร ตั๋วเงิน นันชบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ ประทวนสินค้า อัญเณี หรือของมีค่า อย่างอื่น ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อการ สูญหายหรือเสียหายแห่งของดังกล่าว เว้นแต่ผู้ส่งของจะได้แจ้งให้ผู้ขนส่ง ทราบถึงสภามและราคาของนั้นในเวลา ที่นำของมามอบให้ ในกรณีที่แจ้งราคา ของไว้ให้ผู้ขนส่งรับผิดเพียงไม่เกิน ราคาที่แจ้งไว้นั้น	620	ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดในเงินทอง ตรา ชนบัตร ชนาคารบัตร ตัวเงิน พันธบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ ประทวนสินค้า อัญมณี และของ มีค่าอย่างอื่น ๆ หากมิได้รับบอก ราคาหรือสภาพแห่งของไว้ในขณะ ที่ส่งมอบแก่ตน แต่ถ้าของนั้นได้ บอกราคา ท่านว่าความรับผิดของ ผู้ชนส่งก็ย่อมจำกัดเพียงไม่เกิน ราคาที่บอก

ร่างผ	ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับชน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง	
58 2339 1	ข้อจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณี ของสูญหายหรือเสียหายไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน ให้จำกัดไว้เพียง 10,000 บาทต่อหนึ่งหน่วยการขนส่ง หรือกิโลกรัมละ 30 บาทต่อน้ำหนักสุทธิ แห่งของนั้น แล้วแต่จำนวนใดจะมาก กว่ากัน	625	ใบรับ ใบตราส่ง หรือเอกสาร อื่น ๆ ทำนองนั้นก็ดีซึ่งผู้ขนส่งออก ให้แก่ผู้ส่งนั้น ถ้ามีข้อความยกเว้น หรือจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง ประการใด ท่านว่าความนั้นเป็น โมฆะเว้นแต่ผู้ส่งจะได้แสดงความ ตกลงด้วยชัดแจ้งในการยกเว้น หรือจำกัดความรับผิดเช่นว่านั้น	
58 วรรค 3	ช้อจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณี ส่งมอบของชักช้าให้จำกัดไว้เพียง 2 1/2 ของค่าระวางแห่งของเฉพาะ ที่ส่งมอบชักช้า แต่รวมกันต้องไม่เกินค่า ระวางทั้งหมดตามสัญญารับขนของทาง ทะเล	621	ค่าสินไหมทดแทนในการส่งมอบ ของชักช้านั้น ท่านห้ามมิให้คิด เกินกว่าจำนวนเช่นจะพึงกำหนด ให้ในเหตุของสูญหายสิ้นเชิง	
59	วิธีการคำนวญว่าเงินตามมาตรา 58 วรรค 1 จำนวนใดจะมากกว่ากัน		ทยาลัย	
60	กรณีที่ไม่ให้ใช้ข้อจำกัดความรับผิดของ ผู้ขนส่ง	-	-	
61	วิธีการคำนวณราคาของที่สูญหายหรือ เสียหายตามมาตรา 58	-		

ร่างพระราชบัญฏัติการรับขนของทางทะเล		ปนพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับชน	
ร่าง มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง
39 233A 2	ความรับผิดของผู้ขนส่งเริ่มต้นตั้งแต่ เวลาที่ผู้ขนส่งได้รับของนั้นไว้จากผู้ส่ง ของหรือตัวแทนผู้ส่งของหรือจากเจ้า หน้าที่หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งกฎหมายหรือ กฎข้อบังคับที่ใช้อยู่ ณ ท่าตันทางที่ บรรทุกของลงเรือ ความรับผิด ของผู้ขนส่งสิ้นสุดลงเมื่อผู้ขนส่งส่งมอบ ของนั้น ณ ท่าปลายทางหรือที่หมาย ปลายทางตามที่กำหนดในมาตรา 40 ซึ่งได้แก่ (1) ผู้ขนส่งได้มอบของให้แก่ ผู้รับตราส่ง (2) ในกรณีผู้รับตราส่งไม่ มารับของจากผู้ขนส่ง ผู้ขนส่งได้จัดการ อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ใน สัญญารับขนของทางทะเล หรือตาม กฎหมายที่ใช้บังคับหรือประเนทีทางการ ค้าที่ถือปฏิบัติกันอยู่ที่ท่าปลายทาง (3) ผู้ขนส่งได้มอบของไว้กับเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งกฎหมายหรือกฎข้อ บังคับที่ใช้อยู่ ณ ท่าปลายทางกำหนดให้ ผู้ขนส่งต้องมอบของที่ขนถ่ายขึ้นจากเรือ ไว้กับเจ้าหน้าที่หรือบุคคลดังกล่าว	W 9	ความรับผิดของผู้ขนส่งย่อมสุดสิ้น ลงในเมื่อผู้รับตราส่งได้รับเอา ของไว้แล้วโดยไม่อิดเอื้อน และ ได้ใช้ค่าระวางพาหนะกับทั้ง อุปกรณ์เสร็จแล้ว

ร่างเ	ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล		ปพพ. บรรพ 3 ลักษณะ 8 รับบน	
ร่าง , มาตรา	เรื่อง	มาตรา	เรื่อง	
14	เมื่อได้ขนของไปถึงท่าปลายทางหรือที่ หมายปลายทางที่ตกลงกันไว้และพร้อมที่ จะส่งมอบของนั้นแล้ว ผู้ขนส่งมีสิทธิได้ รับค่าระวางและอุปกรณ์แห่งค่าระวาง เว้นแต่จะมีข้อกำหนดในใบตราส่งหรือ ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญารับ ขนของทางทะเล	623 22791	ความรับผิดของผู้ขนส่งย่อมสุดสิ้น ลงในเมื่อผู้รับตราส่งได้รับเอา ของไว้แล้วโดยไม่อิดเอื้อน และ ได้ใช้ค่าระวางพาหนะกับทั้ง อุปกรณ์เสร็จแล้ว	
15	ผู้ขนส่งชอบที่จะยืดหน่วงของไว้จนกว่า จะได้รับชำระค่าระวางและอุปกรณ์แห่ง ค่าระวาง หรือจนกว่าผู้รับตราส่งจะได้ จัดให้มีประกันตามควร	630	ผู้ชนส่งชอบที่จะชิดหน่วงเอาของ ไว้ก่อนได้ตามที่จำเป็นเพื่อประกัน การใช้เงินค่าระวางพาหนะและ อุปกรณ์	
40 (2)	กรณีที่ผู้รับตราส่งไม่มารับของจากผู้ ขนส่ง	631	ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ขนส่ง กรณีหาตัว ผู้รับตราส่งไม่พบหรือผู้รับตราส่ง ไม่ยอมรับมอบของ	
-	าฬาลงกรณ์มห	628	ถ้าของสูญหายไปโดยเหตุสุดวิสัย ผู้ขนส่งไม่มีสิทธิได้รับค่าระวาง ถ้ารับไว้แล้วต้องคืนหมด	
-	-	629	ผู้ขนส่งใดส่งมอบของก่อนได้รับ ชำระค่าระวาง ผู้ขนส่งนั้นต้อง รับผิดต่อผู้ขนส่งอื่น	

ภาคผนวก ง.

International Convention for the unification of certain rules of law relating to bills of lading and Protocol of signature (Brussels, August 25th, 1924)

(Translation)

The President of the German Republic, the President of the Argentine Republic... etc.

Having recognized the utility of fixing by agreement certain uniform rules of law relating to bills of lading.

Have decided to conclude a convention with this object and have appointed the following Plenipotentiaries:

(Follows the list of Plenipotentiaries)

Who, duly authorized thereto, have agreed as follows:

Article 1

In this Convention the following words are employed with the meanings set out below:

- (a) < Carrier > includes the owner or the chartererwhoenters into a contract of carriage with a shipper.
- (b) < Contract of carriage > applies only to contracts of carriage covered by a bill of lading or any similar document of title, in so far as such document relates to the carriage of goods by sea, including any bill of lading or any similar document as aforesaid

issued under or pursuant to a charter party from the moment at which such bill of lading or similar document of title regulates the relations between a carrier and a holder of the same.

- (c) < Goods > includes goods, wares, merchandise and articles of every kind whatsoever except live animals and cargo which by the contract of carriage are stated as being carried on deck and are so carried.
- (d) < Ship > means any vessel used for the carriage of goods by sea.
- (e) < Carriage of goods > covers the period from the time when the goods are loaded on to the time they are discharged from the ship.

Article 2

Subject to the provisions of Article 6, under every contract of carriage of goods by sea the carrier, in relation to the loading, handling, stowage, carriage, custody, care and discharge of such goods, shall be subject to the responsibilities and liabilities, and entitled to the rights and immunities hereinafter set forth.

Article 3

 The carrier shall be bound before and at the beginning of the voyage of exercise due diligence to:

- (a) Make the ship seaworthy ;
- (b) Properly man, equip and supply the ship ;
- (c) Make the holds, refrigerating and cool chambers, and all other parts of the ship in which goods are carried, fit and safe for their reception, carriage and preservation.
- Subject to the provisions of Article 4, the carrier shall properly and carefully load, handle, stow, carry, keep, care for, and discharge the goods carried.
- 3. After receiving the goods into his charge the carrier or the master or agent of the carrier shall, on demand of the shipper, issue to the shipper a bill of lading showing among other things:
- (a) The leading marks necessary for identification of the goods as the same are furnished in writing by the shipper before the loading of such goods starts, provided such marks are stamped or otherwise shown clearly upon the goods if uncovered, or on the cases or coverings in which such goods are contained, in such a manner as should ordinarily remain legible until the end of the voyage;
- (b) Either the number of packages or pieces, or the quantity, or weight, as the case may be, as furnished in writing by the shipper;
 - (c) The apparent order and condition of the goods.

Provided that no carrier, master or agent of the carrier shall be bound to state or show in the bill of lading any marks, number, quantity, or weight which he has reasonable ground for

suspecting not accurately to represent the goods actually received, or which he has had no reasonable means of checking.

- 4. Such a bill of lading shall be prima facie evidence of the receipt by the carrier of the goods as therein described in accordance with S. 3, a, b and c.
- 5. The shipper shall be deemed to have quaranteed to the carrier the accuracy at the time of shipment of the marks, number, quantity and weight, as furnished by him, and the shipper shall indemnify the carrier against all loss, damages and expenses arising or resulting from inaccuracies in such particulars. The right of the carrier to such indemnity shall in no way limit his responsibility and liability under the contract of carriage to any person other than the shipper.
- 6. Unless notice of loss or damage and the general nature of such loss or damage be given in writing to the carrier or his agent at the port of discharge before or at the time of the removal of the goods into the custody of the person entitled to delivery thereof under the contract of carriage, or, if the loss or damage be not apparent, within three days, such removal shall be prima facie evidence of the delivery by the carrier of the goods as described in the bill of lading.

If the loss or damage is not apparent, the notice must be given within three days of the delivery of the goods.

The notice in writing need not be given if the state of the goods has, at the time of their receipt, been the subject of joint survey or inspection.

In any event the carrier and the ship shall be discharged from all liability in respect of loss or damage unless suit is brought within one year after delivery of the goods or the date when the goods should have been delivered.

In the case of any actual or apprehended loss or damage the carrier and the receiver shall give all reasonable facilities to each other for inspecting and tallying the goods.

- 7. After the goods are loaded the bill of lading to be issued by the carrier, master, or agent of the carrier, to the shipper shall, if the shipper so demands, be a < shipped > bill of lading, provided that if the shipper shall have previously taken up any document of title to such goods, he shall surrender the same as against the issue of the < shipped > bill of lading, but at the option of the carrier such document of title may be noted at the port of shipment by the carrier, master, or agent with the name or names of the ship or ships upon which the goods have been shipped and the date or dates of shipment, and when so noted, if it shows the particulars mentioned in S of Article 3, shall for the purpose of this Article be deemed to constitute a < shipped > bill of lading.
- 8. Any clause, covenant, or agreement in a contract of carriage relieving the carrier or the ship from liability for loss or damage to, or in conexion with, goods arising from negligence, fault, or failure in the duties and obligations provided in this Article or lessening such liability otherwise than as provided in this Convention,

shall be null and void and of no effect. A benefit of insurance in favour of the carrier or similar clause shall be deemed to be a clause relieving the carrier from liability.

Article 4

- 1. Neither the carrier nor the ship shall be liable for loss or damage arising or resulting from unseaworthiness unless caused by want of due diligence on the part of the carrier to make the ship seaworthy and to secure that the ship is properly manned, equipped and supplied, and to make the holds, refrigerating and cool chambers and all other parts of the ship in which goods are carried fit and safe for their reception, carriage and preservation in accordance with the provisions of S. 1 of Article 3. Whenever loss or damage has resulted from unseaworthiness the burden of proving the exercise of due diligence shall be on the carrier or other person claiming exemption under this Article.
- Neither the carrier nor the ship shall be responsible for loss or damage arising or resulting from.
- (a) Act, neglect, or default of the master, mariner, pilot, or the servants of the carrier in the navigation or in the management of the ship;
- (b) Fire, unless caused by the actual fault or privity of the carrier;
- (c) Perils, dangers and accidents of the sea or other navigable waters;
 - (d) Act of God;
 - (e) Act of war;
 - (f) Act of public enemies;

- (g) Arrest or restraint of princes, rulers or people, or seizure under legal process;
 - (h) Quarantine restrictions;
- (i) Act or omission of the shipper or owner of the goods, his agent or representative;
- (j) Strikes or lockouts or stoppage or restraint of labour from whatever cause, whether partial or general;
 - (k) Riots and civil commotions;
 - (1) Saving or attempting to save life or property at sea;
- (m) Wastage in bulk or weight or any other loss or damage arising from inherent defect, quality or vice of the goods;
 - (n) Insufficiency of packing;
 - (o) Insufficiency or inadequacy of marks;
 - (p) Latent defects not discoverable by due diligence;
- (q) Any other cause arising without the actual fault or privity of the carrier, or without the actual fault or neglect of the agents or servants of the carrier, but the burden of proof shall be on the person claiming the benefit of this exception to show that neither the actual fault or privity of the carrier nor the fault or neglect of the agents or servants of the carrier contributed to the loss or damage.
- 3. The shipper shall not be responsible for loss or damage sustained by the carrier or the ship arising or resulting from any cause without the act, fault or neglect of the shipper, his agents or his servants.
- 4. Any deviation in saving or attempting to save life or property at sea or any reasonable deviation shall not be deemed to be an infringement or breach of this Convention or of the contract of carriage, and the carrier shall not be liable for any loss or damage resulting therefrom.

5. Neither the carrier nor the ship shall in any event be or become liable for any loss or damage to or in connexion with goods in an amount exceeding 100 pounds sterling per package or unit, or the equivalent of that sum in other currency unless the nature and value of such goods have been declared by the shipper before shipment and inserted in the bill of lading.

This declaration if embodied in the bill of lading shall be prima facie evidence, but shall not be binding or conclusive on the carrier.

By agreement between the carrier, master or agent of the carrier and the shipper another maximum amount than that mentioned in this paragraph may be fixed, provided that such maximum shall not be less than the figure above named.

Neither the carrier nor the ship shall be responsible in any event for loss or damage to, or in connexion with, goods if the nature or value thereof has been knowingly mis-stated by the shipper in the bill of lading.

6. Goods of an inflammable, explosive or dangerous nature to the shipment whereof the carrier, master or agent of the carrier has not consented with knowledge of their nature and character, may at any time before discharge be landed at any place, or destroyed or rendered innocuous by the carrier without compensation, and the shipper of such goods shall be liable for all damage and expenses directly or indirectly arising out of or resulting from such shipment. If any such goods shipped with such knowledge and consent shall become a danger to the ship or cargo, they may in like manner be landed at any

place, or destroyed or rendered innocuous by the carrier without liability on the part of the carrier except to general average, if any.

Article 5

A carrier shall be at liberty to surrender in whole or in part all or any of his rights and immunities or to increase any of his responsibilities and obligations under this Convention, provided such surrender or increase shall be embodied in the bill of lading issued to the shipper.

The provisions of this Convention shall not be applicable to charter parties, but if bills of lading are issued in the case of a ship under a cahrter party they shall comply with the terms of this Convention. Nothing in these rules shall be held to prevent the insertion in a bill of lading of any lawful provision regarding general average.

Article 6

Notwithstanding the provisions of the preceding Articles, a carrier, master or agent of the carrier and a shipper shall in regard to any particular goods be at liberty to enter into any agreement in any terms as to the responsibility and liability of the carrier for such goods, and as to the rights and immunities of the carrier in respect of such goods, or his obligation as to seaworthiness, so far as this stipulation is not contrary to public policy, or the care or diligence of his servants or agents in regard to the loading, handling, stowage, carriage, custody, care and discharge of the goods carried by sea, provided that in this case no bill of lading has been or shall be

issued and that the terms agreed shall be embodied in a receipt which shall be a non-negotiable document and shall be marked as such.

Any agreement so entered into shall have full legal effect:

Provided that this Article shall not apply to ordinary commercial shipments made in the ordinary course of trade, but only to other shipments where the character or condition of the property to be carried or the circumstances, terms and conditions under which the carriage is to be performed are such as reasonably to justify a special agreement.

Article 7

Nothing herein contained shall prevent a carrier or a shipper from entering into any agreement, stipulation, condition, reservation or exemption as to the responsibility and liability of the carrier or the ship for the loss or damage to, or in connexion with, the custody and care and handling of goods prior to the loading on, and subsequent to, the discharge from the ship on which the goods are carried by sea.

Article 8

The provisions of this Convention shall not affect the rights and obligations of the carrier under any statute for the time being in force relating to the limitation of the liability of owners of sea going vessels.

The monetary units mentioned in this Convention are to be taken to be gold value.

Those contracting States in which the pound sterling is not a monetary unit reserve to themselves the right of translating the sums indicated in this Convention in terms of pound sterling into terms of their own monetary system in round figures.

The national laws may reserve to the debtor the right of discharging his debt in national concurrency according to the rate of exchange prevailing on the day of the arrival of the ship at the port of discharge of the goods concerned.

Article 10

The provisions of this Convention shall apply to all bills of lading issued in any of the contracting States.

Article 11

After an interval of not more than two years from the day of which the Convention is signed, the Belgian Government shall place itself in communication with the Governments of the High Contracting Parties which have declared themselves prepared to ratify the Convention, with a view to deciding whether it shall be put into force. The ratifications shall be deposited at Brussels at a date to be fixed by agreement among the said Governments. The first deposit of ratifications shall be recorded in a proces-verbal signed by the

representatives of the Powers which take part therein and by the Belgian Minister for Foreign Affairs.

The subsequent deposit of ratifications shall be made by means of a written notification, addressed to the Belgian Government and accompanied by the instrument of ratification.

A duly certified copy of the proces-verbal relating to the first deposit of ratifications, of the notifications referred to in the previous paragraph, and also of the instruments of ratification accompanying them, shall be immediately sent by the Belgian Government through the diplomatic channel to the Powers who have acceded to it. In the cases contemplated in the preceding paragraph, the said Government shall inform them at the same time of the date on which it received the notification.

Article 12

Non-signatory States may accede to the present Convention whether or not they have been represented at the International Conference at Brussels.

A State which desires to accede shall notify its intention in writing to the Belgian Government, forwarding to it the document of accession, which shall be deposited in the archives of the said Government.

The Belgian Government shall immediately forward to all the States which have signed or acceded to the Convention a duly certified copy of the notification and of the act of accession, mentioning the date on which it received the notification.

The High Contracting parties may at the time of signature, ratification or accession declare that their acceptance of the present Convention does not include any or all of the self-governing dominions, or of the colonies, overseas possessions, protectorates or territories under their sovereignty or authority, and they may subsequently accede separately on behalf of any self-governing dominion, colony, overseas possession, protectorate or territory excluded in their declaration. They may also denounce the Convention separately in accordance with its provisions in respect of any self-governing dominion, or any colony, overseas possession protectorate or territory under their sovereignty or authority.

Article 14

The present Convention shall take effect, in the case of the States which have taken part in the first deposit of ratification, one year after the date of the protocol recording such deposit.

As respects the States which ratify subsequently or which accede, and also in cases in which the Convention is subsequently put into effect in accordance with Article 13, it shall take effect six months after the notifications specified in paragraph 2 of Article 11 and paragraph 2 of Article 12 have been received by the Belgian Government.

Aritcle 15

In the event of one of the contracting States wishing to denounce the present Convention, the denunciation shall be notified in writing to the Belgian Government, which shall immediately communicate a duly certified copy of the notification to all the other States, informing them of the date on which it was received.

The denunciation shall only operate in respect of the State which made the notification, and on the expiry of one year after the notification has reached the Belgian Government.

Article 16

Any one of the contracting States shall have the right to call for a fresh conference with a view to considering possible amendments.

A State which would exercise this right should notify its intention to the other States through the Belgian Government, which would make arrangements for convening the Conference.

Done at Brussels, in a single copy, 25th August 1924.

(Follow the signatures)

PROTOCOL OF SIGNATURE

At the time of signing the International Convention for the unification of certain rules of law relating to bills of lading the Plenipotentiaries whose signatures appear below have adopted this

Protocol, which will have the same force and the same value as if its provisions were inserted in the text of the Convention to which it relates.

The High Contracting Parties may give effect to this Convention either by giving it the force of law or by including in their national legislation in a form appropriate to that legislation the rules adopted under this Convention.

They may reserve the right:

- 1. To prescribe that in the cases referred to in paragraph 2 c to p of Article 4 the holder of a bill of lading shall be entitled to establish responsibility ofr loss or damage arising from the personal fault of the carrier or the fault of his servants which are not covered by paragraph a.
- To apply Article 6 in so far as the national coasting trade is concerned to all classes of goods without taking account of the restriction set out in the last paragraph of that Article.

Done at Brussels, in a single copy, 25th August 1924.

(Follow the signatures)

ภาคผนวก จ.

Protocol to amend the International Convention for the unification of certain rules of law relating to bills of lading, signed at Brussels on 25th August 1924

(Brussels, 23rd February 1968)

The Contracting Parties.

Considering that it is desirable to amend the International Convention for the unification of certain rules of law relating to bills of lading, signed at Brussels on 25th August 1924.

Have agreed as follows:

Article 1

- In Article 3, paragraph 4, shall be added:
- However, proof to the contrary shall not be admissible
 when the bill of lading has been transferred to a third party acting
 in good faith. >
- 2. In Article 3, paragraph 6, sub-paragraph 4 shall be deleted and replaced by:
- Subject to paragraph 6bis the carrier and the ship shall in any event be discharged from all liability what-soever in repect of the goods, unless suit is brought within one year of their delivery

or of the date when they should have been delivered. This period may, however, be extended if the parties so agree after the cause of action has arisen. >

- 3. In Article 3, after paragraph 6, shall be added the following paragraph 6bis.
- An action for indemnity against a third person may be brought even after the expiration of the year provided for in the preceding paragraph if brought within the time allowed by the law of the Court seized of the case. However, the time allowed shall be not less than three months, commencing from the day when the person bringing such action for indemnity has settled the claim or has been served with process in the action against himself. >

Article 2

Article 4, paragraph 5, shall be deleted and replaced by the following:

(a) Unless the nature and value of such goods have been declared by the shipper before shipment and inserted in the bill of lading, neither the carrier nor the ship shall in any event be or become liable for any loss or damage to or in connection with the goods in and amount exceeding the equivalent of 10,000 francs per package or unit or 30 francs per kilo of gross weight of the goods lost or damaged, wichever is the higher. (b) The total amount recoverable shall be calculated by reference to the value of such goods at the place and time at which the goods are discharged from the ship in accordance with the contract or should have been so discharged.

The value of the goods shall be fixed according to the commodity exchange price, or, if there be no such price, according to the current market price, or, if there be no commodity exchange 'price or current market price, by reference to the normal value of goods of the same kind and quality.

- (c) Where a container, pallet or similar article of transport is used to consolidate goods, the number of packages or units enumerated in the bill of lading as packed in such article of transport shall be deemed the number of packages or units for the purpose of this paragraph as far as these packages or units are concerned. Except as aforesaid such article of transport shall be considered the package or unit.
- (d) A franc means a unit consisting of 65.5 milligrammes of gold of millesimal fineness 900°. The date of conversion of the sum awarded into national currencies shall be governed by the law of the Court seized of the case.
- (e) Neither the carrier nor the ship shall be entitled to the benefit of the limitation of liability provided for in this paragraph if it is proved that the damage resulted from an act or omission of the carrier done with intent to cause damage, or recklessly and with knowledge that damage would probably result.

- (f) The declaration mentioned in sub-paragraph (a) of this paragraph, if embodied in the bill of lading, shall be prima facie evidence, but shall not be binding or conclusive on the carrier.
- (g) By agreement between the carrier, master or agent of the carrier and the shipper other maximum amounts than those mentioned in sub-paragraph (a) of this paragraph may be fixed, provided that no maximum amount so fixed shall be less than the appropriate maximum mentioned in that sub-paragraph.
- (h) Neither the carrier nor the ship shall be responsible in any event for loss or damage to, or in connection with, goods if the nature of value thereof has been knowingly mis-stated by the shipper in the bill of lading. >

Between Articles 4 and 5 of the Convention shall be inserted the following Article 4bis:

- < 1. The defences and limits of liability provided for in this Convention shall apply in any action against the carrier in respect of loss or damage to goods covered by a contract of carriage whether the action be founded in contract or in tort.
- 2. If such an action is brought against a servant or agent of the carrier (such servant or agent not being an independent contractor), such servant or agent shall be entitled to avail himself of the defences and limits of liability which the carrier is entitled to invoke under this Convention.

- 3. The aggregate of the amounts recoverable from the carrier, and such servants and agents, shall in no case exceed the limit provided for in this Convention.
- 4. Nevertheless, a servant or agent of the carrier shall not be entitled to avail himself of the provisions of this Article, if it is proved that the damage resulted from an act or omission of the servant or agent done with intent to cause damage or recklessly and with knowledge that damage would probably result. >

Article 9 of the Convention shall be deleted and replaced by the following:

This Convention shall not affect the provisions of any international Convention or national law governing liability for nuclear damage. >

Article 5

Article 10 of the Convention shall be deleted and replaced by the following:

< The provisions of this Convention shall apply to every bill of lading relation to the carriage of goods between ports in two different States if:

- (a) the bill of lading is issued in a Contracting State, or
- (b) the carriage is from a port in a Contracting State, or

(c) the contract contained in or evidenced by the bill of lading provieds that the rules of this Convention or legislation of any State giving effect to them are to govern the contract, whatever may be the nationality of the ship, the carrier, the shipper, the consignee, or any other interrested person.

Each Contracting State shall apply the provisions of this Convention to the bills of lading mentioned above.

This Article shall not prevent a Contracting State from applying the Rules of this Convention to bills of lading not included in the preceding paragraphs. >

Article 6

As between the Parties to this Protocol the Convention and the Protocol shall be read and interpreted together as one single instrument.

A Party to this Protocol shall have no duty to apply the provisions of this Protocol to bills of lading issued in a State which is a Party to the Convention but which is not a Party to this Protocol.

Article 7

As between the Parties to this Protocol, denunciation by any of them of the Convention in accordance with Article 15 thereof, shall not be construed in any way as a denunciation of the Convention as amended by this Protocol.

Any dispute between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of the Convention which cannot be settled through negotiation, shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

Article 9

- 1. Each Contracting Party may at the time of signature or ratification of this Protocol or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by Article 8 of this Protocol. The other Contracting Parties shall not be bound by this Article with respect to any Contracting Party having made such a reservation.
- Any Contracting Party having made a reservation in accordance with paragraph 1 may at any time withdraw this reservation by notification to the Belgian Government.

Article 10

The Protocol shall be open for signature by the States which have ratified the Convention or which have adhered thereto before the 23rd February 1968, and by any State represented at the twelfth session (1967-1968) of the Diplomatic Conference on Maritime Law.

- 1. This Protocol shall be ratified.
- Ratification of this Protocol by any State which is not a Party to the Convention shall have the effect of accession to the Convention.
- 3. The instruments of ratification shall be deposited with the Belgian Government.

Article 12

- 1. States, Members of the United Nations or Members of the specialized agencies of the United Nations, not represented at the twelfth session of the Diplomatic Conference on Maritime Law, may accede to this Protocol.
- Accession to this Protocol shall have the effect of accession to the Convention.
- 3. The instruments of accession shall be deposited with the Belgian Government.

Article 13

1. This Protocol shall come into force three months after the date of the deposit of ten instruments of ratification or accession, of which at least five shall have been deposited by States that have each a tonnage equal or superior to one million gross tons of tonnage. 2. For each State which ratifies this Protocol or accede thereto after the date of deposit of the instrument of ratification or accession determining the coming into force such as is stipulated in S.1 of this Article, this Protocol shall come into force three months after the deposit of its instrument of ratification or accession.

Article 14

- Any Contracting State may denounce this Protocol by notification to the Belgian Government.
- 2. This denunciation shall have the effect of denunciation of the Convention.
- 3. The denunciation shall take effect one year after the date on which the notification has been received by the Belgian Government.

Article 15

1. Any Contracting State may at the time of signature, ratification or accession or at any time thereafter declare by written notification to the Belgian Government which among the territories under its sovereignty or for whose international relations it is responsible, are those to which the present Protocol applies.

The Protocol shall three months after the date of the receipt of such notification by the Belgian Government extend to the territories named therein, but not before the date of the coming into force of the Protocol in respect of such State.

- This extension also shall apply to the Convention if the latter is not yet applicable to those territories.
- 3. Any Contracting State which has made a declaration under S. 1 of this Article may at any time thereafter declare by notification given to the Belgian Government that the Protocol shall cease to extend to such territory. This denunciation shall take effect one year after the date on which notification thereof has been received by the Belgian Government; it also shall apply to the Convention.

The Contracting Parties may give effect to this Protocol either by giving it the force of law or by including in their national legislation in a form appropriate to that legislation the rules adopted under this Protocol.

Article 17

The Belgian Government shall notify the States represented at the twelfth session (1967-1968) of the Diplomatic Conference on Maritime Law, the acceding States to this Protocol, and the States Parties to the Convention, of the following:

- The signatures, ratifications and accessions received in accordance with Articles 10, 11 and 12.
- The date on which the present Protocol will come into force in accordance with Article 13.

- The notifications with regard to the territorial application in accordance with Article 15.
 - 4. The denunciations received in accordance with Article 14.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries, duly authorized, have signed this Protocol.

Done at Brussels, this 23rd day of February 1968, in the French and English languages, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall remain deposited in the archives of the Belgian Government, which shall issue certified copies.

(Follow the signatures)

สูนยวิทยุทฐพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ.

PROTOCOL AMENDING THE INTERNATIONAL CONVENTION FOR THE UNIFICATION OF CERTAIN RULES OF LAW RELATING TO BILLS OF LADING (AUGUST 25, 1924 AS AMENDED BY THE PROTOCOL OF FEBRUARY 23, 1968), BRUSSELS, DECEMBER 21, 1979

The Contracting Parties to the present Protocol,

Being Parties to the International Convention for the unification of certain rules of law relating to bills of lading, done at Brussels on August 25, 1924, as amended by the Protocol to amend that Convention done at Brussels on February 23, 1968,

Have agreed as follows:

Article I

For the purpose of this Protocol, "Convention" means the International Convention for the unification of certain rules of law relating to bills of lading and its Protocol of signature, done at Brussels on August 25, 1924, as amended by the Protocol, done at Brussels on February 23, 1968.

Article II

1. Article 4, paragraph 5 (a) of the Convention is replaced by the following:

"(a) Unless the nature and value of such goods have been declared by the shipper before shipment and inserted in the bill of lading, neither the carrier nor the ship shall in any event be or become liable for any loss or damage to or in connection with the goods in an amount exceeding 666.67 units of account per package or unit or 2 units of account per kilogramme of gross weight of the goods lost or damaged, whichever is the higher."

2. Article 4, paragraph 5 (d) of the Convention is replaced by the following:

"(d) The unit of account mentioned in this Article is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amounts mentioned in sub-paragraph (a) of this paragraph shall be converted into national currency on the basis of the value of that currency on the date to be determined by the law of the Court seized of the case. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions. The value of the national currency, in terms of the Special Bill of Lading, 1979 Drawing Right, of a State which is not a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State.

Nevertheless, a State which is not a member of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of the preceding sentences may, at the time of notification of the Protocol of 1979 or accession thereto or

at any time thereafter, declare that the limits of liability provided for in this Convention to be applied in its territory shall be fixed as follows:

- (i) in respect of the amount of 666.67 units of account mentioned in sub-paragraph (a) of paragraph 5 of this Article, 10,000 monetary units;
- (ii) in respect of the amount of 2 units of account mentioned in sub-paragraph (a) of paragraph 5 of this Article, 30 monetary units.

The monetary unit referred to in the preceding sentence corresponds to 65.5 milligrammes of gold of millesimal fineness 900. The conversion of the amounts specified in that sentence into the national currency shall be made according to the law of the State concerned. The calculation and the conversion mentioned in the preceding sentences shall be made in such a manner as to express in the national currency of that State as far as possible the same real value for the amounts in sub-paragraph (a) of paragraph 5 of this Article as is expressed there in units of account.

States shall communicate to the depositary the manner of calculation or the result of the conversion as the case may be, when depositing an instrument of ratification of the Protocol of 1979 or of accession thereto and whenever there is a change in either.

Article III

Any dispute between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of the present Protocol, which cannot be settled through negotiation, shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organisation of the arbitration any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

Article IV

- (1) Each Contracting Party may at the time of signature or ratification of this Protocol or of accession thereto, declare that it does not consider itself bound by Article III.
- (2) Any Contracting Party having made a reservation in accordance with paragraph (1) may at any time withdraw this reservation by notification to the Belgian Government.

Article V

This Protocol shall be open for signature by the States which have signed the Convention of 25 August 1924 or the Protocol of 23 February 1968 or which are Parties to the Convention.

Article VI

- (1) This Protocol shall be ratified.
- (2) Ratification of this Protocol by any State which is not a Party to the Convention shall have the effect of ratification of the Convention.
- (3) The instruments of ratification shall be deposited with the Belgian Government.

Article VII

- (1) States not referred to in Article V may accede to this Protocol.
- (2) Accession to this Protocol shall have the effect of accession to the Convention.
- (3) The instruments of accession shall be deposited with the Belgian Government.

Article VIII

(1) This Protocol shall come into force three months after the date of the deposit of five instruments of ratification or accession. (2) Fore each State which ratifies this Protocol or accedes thereto after the fifth deposit, this Protocol shall come into force three months after the deposit of its instrument of ratification or accession.

Article IX

- (1) Any Contracting Party may denounce this Protocol by notification to the Belgian Government.
- (2) The denunciation shall take effect one year after the date on which the notification has been received by the Belgian Government.

Article X

- or accession or at any time thereafter declare by written notification to the Belgian Government which among the territories for whose international relations it is responsible, are those to which the present Protocol applies. The Protocol shall three months after the date of the receipt of such notification by the Belgian Government extend to the territories named therein, but not before the date of the coming into force of the Protocol in respect of such State.
- (2) This extension also shall apply to the Convention if the latter is not yet applicable to these territories.
- (3) Any Contracting Party which has made a declaration under paragraph (1) of this Article may at any time thereafter declare by notification given to the Belgian Government that the Protocol

shall cease to extend to such territories. This denunciation shall take effect one year after the date on which notification thereof has been received by the Belgian Government.

Article XI

The Belgian Government shall notify the signatory and acceding States of the following:

- (1) the signatures, ratifications and accessions received in accordance with Articles V, VI and VII.
- (2) the date on which the present Protocol will come into force in accordance with Article VIII.
- (3) the notifications with regard to the territorial application in accordance with Article X.
- (4) the declarations and communications made in accordance with Article II.
- (5) the declarations made in accordance with Article IV.
- (6) the denunciations received in accordance with Article IX.

RATIFICATION:

Spain January 6, 1982

SIGNATURE:

December 21, 1979 Belgium December 21, 1979 Chile December 21, 1979 The State of the Vatican City December 21, 1979 Poland December 21, 1979 Portugal The United Kingdom of Great December 21, 1979 Britain and Northern Ireland December 21, 1979 Singapore December 21, 1979 Switzerland January 11, 1980 Syria October 30, 1980 Italy

> สุนยวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ช

United Nations Convention on the carriage of goods by sea, 1978 *
(Hamburg, 31 March 1978)

Preamble

THE STATES PARTIES TO THIS CONVENTION,

HAVING RECOGNIZED the desirability of determining by agreement certain rules relating to the carriage of goods by sea,

HAVE DECIDED to conclude a Convention for this purpose and have thereto agreed as follows:

PART I - GENERAL PROVISIONS

Article 1 Definitions

In this Convention :

 "Carrier" means any person by whom or in whose name a contract of carriage of goods by sea has been concluded with a shipper.

^{*} This Convention was adopted by the United Nations
Conference on the Carriage of Goods by Sea convened in Hamburg, at the
invitation of the Government of the Federal Republic of Germany, from
6 to 31 March 1978.

- 2. "Actual carrier" means any person to whom the performance of the carriage of the goods, or of port of the carriage, has been entrusted by the carrier, and includes any other person to whom such performance has been entrusted.
- 3. "Shipper" means any person by whom or in whose name or on whose behalf a contract of carriage of goods by sea has been concluded with a carrier, or any person by whom or in whose name or on whose behalf the goods are actually delivered to the carrier in relation to the contract of carriage by sea.
- 4. "Consignee" means the person entitled to take delivery of the goods.
- 5. "Goods" includes live animals; where the goods are consolidated in a container, pallet or similar article of transport or where they are packed, "goods" includes such article of transport or packaging if supplied by the shipper.
- 6. "Contract of carriage by sea" means any contract whereby the carrier undertakes against payment of freight to carry goods by sea from one port to another; however, a contract which involves carriage by sea and also carriage by some other means is deemed to be a contract of carriage by sea for the purposes of this Convention only in so far as it relates to the carriage by sea.
- 7. "Bill of lading" means a document which evidences a contract of carriage by sea and the taking over or loading of the goods by the carrier, and by which the carrier undertakes to deliver

the goods against surrender of the document. A provision in the document that the goods are to be delivered to the order of a named person, or to order, or to bearer, constitutes such an undertaking.

8. "Writing" includes, inter alia, telegram and telex.

Article 2

Scope of application

- The provisions of this Convention are applicable to all contracts of carriage by sea between two different States, if:
- (a) the port of loading as provided for in the contract of carriage by sea is located in a Contracting State, or
- (b) the port of discharge as provided for in the contract of carriage by sea is located in a Contracting State, or
- (c) one of the optional ports of discharge provided for in the contract of carriage by sea is the actual port of discharge and such port is located in a Contracting State, or
- (d) the bill of lading or other document evidencing the contract of carriage by sea is issued in a Contracting State, or
- (e) the bill of lading or other document evidencing the contract of carriage by sea provides that the provisions of this Convention or the legislation of any State giving effect to them are to govern the contract.

- 2. The provisions of this Convention are applicable without regard to the nationality of the ship, the carrier, the actual carrier, the shipper, the consignee or any other interested person.
- 3. The provisions of this Convention are not applicable to charter-parties. However, where a bill of lading is issued pursuant to a charter-party, the provisions of the Convention apply to such a bill of lading if it governs the relation between the carrier and the holder of the bill of lading, not being the charterer.
- 4. If a contract provides for future carriage of goods in a series of shipments during an agreed period, the provisions of this Convention apply to each shipment. However, where a shipment is made under a charter-party, the provisions of paragraph 3 of this article apply.

Interpretation of the Convention

In the interpretation and application of the provisions of this Convention regard shall be had to its international character and to the need to promote uniformity.

PART II - LIABILITY OF THE CARRIER

Article 4

Period of responsibility

- The responsibility of the carrier for the goods under this Convention covers the period during which the carrier is in charge of the goods at the port of loading, during the carriage and at the port of discharge.
- 2. For the purpose of paragraph 1 of this article, the carrier is deemed to be in charge of the goods:
 - (a) from the time he has taken over the goods from:
 - (i) the shipper, or a person acting on his behalf; or
 - (ii) an authority or other third party to whom, pursuant to law or regulations applicable at the port of loading, the goods must be handed over for shipment;
 - (b) until the time he has delivered the goods:
 - (i) by handing over the goods to the consignee; or
 - (ii) in cases where the consignee does not receive the goods from the carrier, by placing them at the disposal of the consignee in accordance with the contract or with the law or with the usage of the particular trade, applicable at the port of discharge; or

- (iii) by handing over the goods to an authority or other third party to whom, pursuant to law or regulations applicable at the port of discharge, the goods must be handed over.
- 3. In paragraphs 1 and 2 of this article, reference to the carrier or to the consignee means, in addition to the carrier or the consignee, the servants or agents, respectively of the carrier or the consignee.

Basis of liability

- 1. The carrier is liable for loss resulting from loss of or damage to the goods, as well as from delay in delivery, if the occurrence which caused the loss, damage or delay took place while the goods were in his charge as defined in article 4, unless the carrier proves that be, his servants or agents took all measures that could reasonably be required to avoid the occurrence and its consequences.
- 2. Delay in delivery occurs when the goods have not been delivered at the port of discharge provided for in the contract of carriage by sea within the time expressly agreed upon or, in the absence of such agreement, within the time which it would be reasonable to require of a diligent carrier, having regard to the circumstances of the case.

3. The person entitled to make a claim for the loss of goods may treat the goods as lost if they have not been delivered as required by article 4 within 60 consecutive days following the expiry of the time for delivery according to paragraph 2 of this article.

4. (a) The carrier is liable:

- (i) for loss of or damage to the goods or delay in delivery caused by fire, if the claimant proves that the fire arose from fault or neglect on the part of the carrier, his servants or agents;
- (ii) for such loss, damage or delay in delivery which is proved by the claimant to have resulted from the fault or neglect of the carrier, his servants or agents, in taking all measures that could reasonably be required to put out the fire and avoid or mitigate its consequences.
- (b) In case of fire on board the ship affecting the goods, if the claimant or the carrier so desires, a survey in accordance with shipping practices must be held into the cause and circumstances of the fire, and a copy of the surveyor's report shall be made available on demand to the carrier and the claimant.
- 5. With respect to live animals, the carrier is not liable for loss, damage or delay in delivery resulting from any special risks inherent in that kind of carriage. If the carrier proves that he has complied with any special instructions given to him by the shipper respecting the animals and that, in the circumstances of the case, the loss, damage or delay in delivery could be attributed to such

risks, it is presumed that the loss, damage or delay in delivery was so caused, unless there is proof that all or a part of the loss, damage or delay in delivery resulted from fault or neglect on the part of the carrier, his servants or agents.

- 6. The carrier is not liable, except in general average, where loss, damage or delay in delivery resulted from measures to save life or from reasonable measures to save property at sea.
- 7. Where fault or neglect on the part of the carrier, his servants or agents combines with another cause to produce loss, damage or delay in delivery the carrier is liable only to the extent that the loss, damage or delay in delivery is attributable to such fault or neglect, provided that the carrier proves the amount of the loss, damage or delay in delivery not attributable thereto.

Article 6

Limits of liability

- 1. (a) The liability of the carrier for loss resulting from loss of or damage to goods according to the provisions of article 5 is limited to an amount equivalent to 835 units of account per package or other shipping unit of 2.5 units of account per kilogramme of gross weight of the goods lost or damaged, whichever is the higher.
- (b) The liability of the carrier for delay in delivery according to the provisions of Article 5 is limited to an amount equivalent to two and a half times the freight payable for the goods

delayed, but not exceeding the total freight payable under the contract of carriage of goods by sea.

- (c) In no case shall the aggregate liability of the carrier, under both subparagraphs (a) and (b) of this paragraph, exceed the limitation which would be established under subparagraph (a) of this paragraph for total loss of the goods with respect to which such liability was incurred.
- 2. For the purpose of calculating which amount is the higher in accordance with paragraph 1 (a) of this article, the following rules apply:
- (a) Where a container, pallet or similar article of transport is used to consolidate goods, the package or other shipping units enumerated in the bill of lading, if issued, or otherwise in any other document evidencing the contract of carriage by sea, as packed in such article of transport are deemed packages or shipping units. Except as aforesaid the goods in such article of transport are deemed one shipping unit.
- (b) In cases where the article of transport itself has been lost or damaged, that article of transport, if not owned or otherwise supplied by the carrier, is considered one separate shipping unit.
- Unit of account means the unit of account mentioned in Article 26.
- 4. By agreement between the carrier and the shipper, limits of liability exceeding those provided for in paragraph 1 may be fixed.

Application to non-contractual claims

- 1. The defences and limits of liability provided for in this Convention apply in any action against the carrier in respect of loss or damage to the goods covered by the contract of carriage by sea, as well as of delay in delivery whether the action is founded in contract, in tort or otherwise.
- 2. If such an action is brought against a servant or agent of the carrier, such servant or agent, if he proves that he acted within the scope of his employment, is entitled to avail himself of the defences and limits of liability which the carrier is entitled to invoke under this Convention.
- 3. Except as provided in Article 8, the aggregate of the amounts recoverable from the carrier and from any persons referred to in paragraph 2 of this article shall not exceed the limits of liability provided for in this Convention.

Article 8

Loss of right to limit responsibility

1. The carrier is not entitled to the benefit of the limitation of liability provided for in Article 6 if it is proved that the loss, damage or delay in delivery resulted from an act or omission of the carrier done with the intent to cause such loss, damage or delay, or recklessly and with knowledge that such loss, damage or delay would probably result.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of Article 7, a servant or agent of the carrier is not entitled to the benefit of the limitation of liability provided for in Article 6 if it is proved that the loss, damage or delay in delivery resulted from an act or omission of such servant or agent, done with the intent to cause such loss, damage or delay, or recklessly and with knowledge that such loss, damage or delay would probably result.

Article 9

Deck cargo

- 1. The carrier is entitled to carry the goods on deck only if such carriage is in accordance with an agreement with the shipper or with the usage of the particular trade or is required by statutory rules or regulations.
- 2. If the carrier and the shipper have agreed that the goods shall or may be carried on deck, the carrier must insert in the bill of lading or other document evidencing the contract of carriage by sea a statement to that effect. In the absence of such a statement the carrier has the burden of proving that an agreement for carriage on deck has been entered into; however, the carrier is not entitled to invoke such an agreement against a third party, including a consignee, who has acquired the bill of lading in good faith.
- 3. Where the goods have been carried on deck contrary to the provisions of paragraph 1 of this article or where the carrier may not under paragraph 2 of this article invoke an agreement for carriage on deck, the carrier, notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article 5, is liable for loss of or damage to the goods, as well as

for delay in delivery, resulting solely from the carriage on deck, and the extent of his liability is to be determined in accordance with the provisions of Article 6 or Article 8 of this Convention, as the case may be.

4. Carriage of goods on deck contrary to express agreement for carriage under deck is deemed to be and act or omission of the carrier within the meaning of Article 8.

Article 10

Liability of the carrier and actual carrier

- 1. Where the performance of the carriage or part thereof has been entrusted to an actual carrier, whether or not in pursuance of a liberty under the contract of carriage by sea to do so, the carrier nevertheless remains responsible for the entire carriage according to the provisions of this Convention. The carrier is responsible, in relation to the carriage performed by the actual carrier, for the acts and omissions of the actual carrier and of his servants and agents acting within the scope of their employment.
- 2. All the provisions of this Convention governing the responsibility of the carrier also apply to the responsibility of the actual carrier for the carriage performed by him. The provisions of paragraphs 2 and 3 of Article 7 and of paragraph 2 of Article 8 apply if an action is brought against a servant or agent of the actual carrier.

- 3. Any special agreement under which the carrier assumes abligations not imposed by this Convention or waives rights conferred by this Convention affects the actual carrier only if agreed to by him expressly and in writing. Whether or not the actual carrier has so agreed, the carrier nevertheless remains bound by the obligations or waivers resulting from such special agreement.
- 4. Where and to the extent that both the carrier and the actual carrier are liable, their liability is joint and several.
- 5. The aggregate of the amounts recoverable from the carrier, the actual carrier and their servants and agents shall not exceed the limits of liability provided for in this Convention.
- 6. Nothing in this article shall prejudice any right of recourse as between the carrier and the actual carrier.

Through carriage

1. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article 10, where a contract of carriage by sea provides explicitly that a specified part of the carriage covered by the said contract is to be performed by a named person other than the carrier, the contract may also provide that the carrier is not liable for loss, damage or delay in delivery caused by an occurrence which takes place while the goods are in the charge of the actual carrier during such part of the carriage. Nevertheless, any stipulation limiting or excluding such liability is without effect if no judicial proceedings can be instituted against the actual carrier in a court competent under

paragraph 1 or 2 of Article 21. The burden of proving that any loss, damage or delay in delivery has been caused by such an occurrence rests upon the carrier.

2. The actual carrier is responsible in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 10 for loss, damage or delay in delivery caused by an occurrence which takes place while the goods are in his charge.

PART III - LIABILITY OF THE SHIPPER

Article 12

General rule

The shipper is not liable for loss sustained by the carrier or the actual carrier, or for damage sustained by the ship, unless such loss or damage was caused by the fault or neglect of the shipper, his servants or agents. Nor is any servant or agent of the shipper liable for such loss or damage unless the loss or damage was caused by fault or neglect on his part.

Article 13

Special rules on dangerous goods

 The shipper must mark or label in a suitable manner dangerous goods as dangerous.

- 2. Where the shipper hands over dangerous goods to the carrier or an actual carrier, as the case may be, the shipper must inform him of the dangerous character of the goods and, if necessary, of the precautions to be taken. If the shipper fails to do so and such carrier or actual carrier does not otherwise have knowledge of their dangerous character:
- (a) the shipper is liable to the carrier and any actual carrier for the loss resulting from the shipment of such goods, and
- (b) the goods may at any time be unloaded, destroyed or rendered innocuous, as the circumstances may require, without payment of compensation.
- 3. The provisions of paragraph 2 of this article may not be invoked by any person if during the carriage he has taken the goods in his charge with knowledge of their dangerous character.
- 4. If, in cases where the provisions of paragraph 2, subparagraph (b), of this article do not apply or may not be invoked, dangerous goods become an actual danger to life or property, they may be unloaded, destroyed or rendered innocuous, as the circumstances may require, without payment of compensation except where there is an obligation to contribute in general average or where the carrier is liable in accordance with the provisions of Article 5.

PART IV - TRANSPORT DOCUMENTS

Article 14

Issue of bill of lading

- When the carrier or the actual carrier takes the goods in his charge, the carrier must, on demand of the shipper, issue to the shipper a bill of lading.
- 2. The bill of lading may be signed by a person having authority from the carrier. A bill of lading signed by the master of the ship carrying the goods is deemed to have been signed on behalf of the carrier.
- 3. The signature on the bill of lading may be in handwriting, printed in facsimile, perforated, stamped, in symbols, or made by any other mechanical or electronic means, if not inconsistent with the law of the country where the bill of lading is issued.

Article 15

Contents of bill of lading

- 1. The bill of lading must include, inter alia, the following particulars:
- (a) the general nature of the goods, the leading marks necessary for indentification of the goods, an express statement, if applicable, as to the dangerous character of the goods, the number of

packages or pieces, and the weight of the goods or their quantity otherwise expressed, all such particulars as furnished by the shipper;

- (b) the apparent condition of the goods;
- (c) the name and principal place of business of the carrier;
 - (d) the name of the shipper;
 - (e) the consignee if named by the shipper;
- (f) the port of loading under the contract of carriage by sea and the date on which the goods were taken over by the carrier at the port of loading;
- (g) the port of discharge under the contract of carriage by sea;
- (h) the number of originals of the bill of lading, if more than one;
 - (i) the place of issuance of the bill of lading;
- (j) the signature of the carrier or a person acting on his behalf;
- (k) the freight to the extent payable by the consignee or other indication that freight is payable by him;

- (1) the statement referred to in paragraph 3 of article 23;
- (m) the statement, if applicable, that the goods shall or may be carried on deck;
- (n) the date or the period of delivery of the goods at the port of discharge if expressly agreed upon between the parties; and
- (o) any increased limit or limits of liability where agreed in accordance with paragraph 4 of Article 6.
- 2. After the goods have been loaded on board, if the shipper so demands, the carrier must issue to the shipper a "shipped" bill of lading which, in addition to the particulars required under paragraph 1 of this article, must state that the goods are on board a named ship or ships, and the date or dates of loading. If the carrier has previously issued to the shipper a bill of lading or other document of title with respect to any of such goods, on request of the carrier, the shipper must surrender such document in exchange for a "shipped" bill of lading. The carrier may amend any previously issued document in order to meet the shipper's demand for "shipped" bill of lading if, as amended, such document includes all the information required to be contained in a "shipped" bill of lading.
- 3. The absence in the bill of lading of one or more particulars referred to in this article does not affect the legal character of the document as a bill of lading provided that it nevertheless meets the requirements set out in paragraph 7 of Article 1.

Bills of lading: reservations and evidentiary effect

- 1. If the bill of lading contains particulars concerning the general nature, leading marks, number of packages or pieces, weight or quantity of the goods which the carrier or other person issuing the bill of lading on his behalf knows or has reasonable grounds to suspect do not accurately represent the goods actually taken over or, where a "shipped" bill of lading is issued, loaded, or if he had no reasonable means of checking such particulars, the carrier or such other person must insert in the bill of lading a reservation specifying these inaccuracies, grounds of suspicion or the absence of reasonable means of checking.
- 2. If the carrier or other person issuing the bill of lading on his behalf fails to note on the bill of lading the apparent condition of the goods, he is deemed to have noted on the bill of lading that the goods were in apparent good condition.
- 3. Except for particulars in respect of which and to the extent to which a reservation permitted under paragraph 1 of this article has been entered:
- (a) the bill of lading is prima facie evidence of the taking over or, where a "shipped" bill of lading is issued, loading, by the carrier of the goods as described in the bill of lading; and

- (b) proof to the contrary by the carrier is not admissible if the bill of lading has been transferred to a third party, including a consignee, who in good faith has acted in reliance on the description of the goods therein.
- 4. A bill of lading which does not, as provided in paragraph 1, subparagraph (k) of Article 15, set forth the freight or otherwise indicate that freight is payable by the consignee or does not set forth demurrage incurred at the port of loading payable by the consignee, is prima facie evidence that no freight or such demurrage is payable by him. However, proof to the contrary by the carrier is not admissible when the bill of lading has been transferred to a third party, including a consignee, who in good faith has acted in reliance on the absence in the bill of lading of any such indication.

Guarantees by the shipper

1. The shipper is deemed to have guaranteed to the carrier the accuracy of particulars relating to the general nature of the goods, their marks, number, weight and quantity as furnished by him for insertion in the bill of lading. The shipper must indemnify the carrier against the loss resulting from inaccuracies in such particulars. The shipper remains liable even if the bill of lading has been transferred by him. The right of the carrier to such indemnity in no way limits his liability under the contract of carriage by sea to any person other than the shipper.

- 2. Any letter of guarantee or agreement by which the shipper undertakes to indemnify the carrier against loss resulting from the issuance of the bill of lading by the carrier, or by a person acting on his behalf, without entering a reservation relating to particulars furnished by the shipper for insertion in the bill of lading, or to the apparent condition of the goods, is void and of no effect as against any third party, including a consignee, to whom the bill of lading has been transferred.
- 3. Such letter of guarantee or agreement is valid as against the shipper unless the carrier or the person acting on his behalf, by omitting the reservation referred to in paragraph 2 of this article, intends to defraud a third party, including a consignee, who acts in reliance on the description of the goods in the bill of lading. In the latter case, if the reservation omitted relates to particulars furnished by the shipper for insertion in the bill of lading, the carrier has no right of indemnity from the shipper pursuant to paragraph 1 of this article.
- 4. In the case of intended fraud referred to in paragraph 3 of this article the carrier is liable, without the benefit of the limitation of liability provided for in this Convention, for the loss incurred by a third party, including a consignee, because he has acted in reliance on the description of the goods, in the bill of lading.

Documents other than bills of lading

Where a carrier issues a document other than a bill of lading to evidence the receipt of the goods to be carried, such a document is prima facie evidence of the conclusion of the contract of carriage by sea and the taking over by the carrier of the goods as therein described.

PART V - CLAIMS AND ACTIONS

Article 19

Notice of loss, damage or delay

- 1. Unless notice of loss or damage, specifying the general nature of such loss or damage, is given in writing by the consignee to the carrier not later than the working day after the day when the goods were handed over to the consignee, such handing over is prima facie evidence of the delivery by the carrier of the goods as described in the document of transport or, if no such document has been issued, in good condition.
- 2. Where the loss or damage is not apparent, the provisions of paragraph 1 of this article apply correspondingly if notice in writing is not given within 15 consecutive days after the day when the goods were handed over to the consignee.
- 3. If the state of the goods at the time they were handed over to the consignee has been the subject of a joint survey or inspection by the parties, notice in writing need not be given of loss or damage ascertained during such survey or inspection.
- 4. In the case of any actual or apprehended loss or damage the carrier and the consignee must give all reasonable facilities to each other inspecting and tallying the goods.

- 5. No compensation shall be payable for loss resulting from delay in delivery unless a notice has been given in writing to the carrier within 60 consecutive days after the day when the goods were handed over to the consignee.
- 6. If the goods have been delivered by an actual carrier, any notice given under this article to him shall have the same effect as if it had been given to the carrier, and any notice given to the carrier shall have effect as if given to such actual carrier.
- 7. Unless notice of loss or damage, specifying the general nature of the loss or damage, is given in writing by the carrier or actual carrier to the shipper not later than 90 consecutive days after the occurrence of such loss or damage or after the delivery of the goods in accordance with paragraph 2 of Article 4, whichever is later, the failure to give such notice is prima facie evidence that the carrier or the actual carrier has sustained no loss or damage due to the fault or neglect of the shipper, his servants or agents.
- 8. For the purpose of this article, notice given to a person acting on the carrier's or the actual carrier's behalf, including the master or the officer in charge of the ship, or to a person acting on the shipper's behalf is deemed to have been given to the carrier, to the actual carrier or to the shipper, respectively.

Limitation of actions

- Any action relating to carriage of goods under this Convention is time-barred if judicial or arbitral proceedings have not been instituted within a period of two years.
- The limitation period commences on the day on which the carrier has delivered the goods or part thereof or, in cases where no goods have been delivered, on the last day on which the goods should have been delivered.
- 3. The day on which the limitation period commences is not included in the period.
- 4. The person against whom a claim is made may at any time during the running of the limitation period extend that period by a declaration in writing to the claimant. This period may be further extended by another declaration or declarations.
- 5. An action for indemnity by a person held liable may be instituted even after the expiration of the limitation period provided for in the preceding paragraphs if instituted within the time allowed by the law of the State where proceedings are instituted. However, the time allowed shall not be less than 90 days commencing from the day when the person instituting such action for indemnity has settled the claim or has been served with process in the action against himself.

Jurisdiction

- 1. In judicial proceedings relating to carriage of goods under this Convention the plaintiff, at his option, may institute an action in a court which, according to the law of the State where the court is situated, is competent and within the jurisdiction of which is situated one of the following places:
- (a) the principal place of business or, in the absence thereof, the habitual residence of the defendant; or
- (b) the place where the contract was made provided that the defendant has there a place of business, branch or agency through which the contract was made; or
 - (c) the port of loading or the port of discharge; or
- (d) any additional place designated for that purpose in the contract of carriage by sea.
- 2. (a) Notwithstanding the preceding provisions of this article, an action may be instituted in the courts of any port or place in a Contracting State at which the carrying vessel or any other vessel of the same ownership may have been arrested in accordance with applicable rules of the law of that State and of international law. However, in such a case, at the petition of the defendant, the claimant must remove the action, at his choice, to one of the jurisdictions referred to in paragraph 1 of this article for the determination of the claim, but before such removal the defendant must

furnish security sufficient to ensure payment of any judgement that may subsequently be awarded to the claimant in the action.

- (b) All questions relating to the sufficiency or otherwise of the security shall be determined by the court of the port or place of the arrest.
- 3. No judicial proceedings relating to carriage of goods under this Convention may be instituted in a place not specified in paragraph 1 or 2 of this article. The provisions of this paragraph do not constitute an obstacle to the jurisdiction of the Contracting States for provisional or protective measures.
- 4. (a) Where an action has been instituted in a court competent under paragraph 1 or 2 of this article or where judgement has been delivered by such a court, no new action may be started between the same parties on the same grounds unless the judgement of the court before which the first action was instituted is not enforceable in the country in which the new proceedings are instituted:
- (b) For the purpose of this article the institution of measures with a view to obtaining enforcement of a judgement is not to be considered as the starting of a new action;
- (c) For the purpose of this article, the removal of an action to a different court within the same country, or to a court in another country, in accordance with paragraph 2 (a) of this article, is not to be considered as the starting of a new action.

5. Notwithstanding the provisions of the preceding paragraphs, an agreement made by the parties, after a claim under the contract of carriage by sea has arisen, which designates the place where the claimant may institute an action, is effective.

Article 22

Arbitration

- 1. Subject to the provisions of this article, parties may provide by agreement evidenced in writing that any dispute that may arise relating to carriage of goods under this Convention shall be referred to arbitration.
- 2. Where a charter-party contains a provision that disputes arising thereunder shall be referred to arbitration and a bill of lading issued pursuant to the charter-party does not contain a special annotation providing that such provision shall be binding upon the holder of the bill of lading, the carrier may not invoke such provision as against a holder having acquired the bill of lading in good faith.
- 3. The arbitration proceedings shall, at the option of the claimant, be instituted at one of the following places:
 - (a) a place in a State within whose territor is situated:
 - (i) the principal place of business of the defendant or, in the absence thereof, the habitual residence of the defendant; or

- (ii) the place where the contract was made, provided that the defendant has there a place of business, branch or agency through which the contract was made; or
- (iii) the port of loading or the port of discharge; or
- (b) any place designated for that purpose in the arbitration clause or agreement.
- 4. The arbitrator or arbitration tribunal shall apply the rules of this Convention.
- 5. The provisions of paragraphs 3 and 4 of this article are deemed to be part of every arbitration clause or agreement, and any term of such clause or agreement which is inconsistent therewith is null and void.
- 6. Nothing in this article affects the validity of an agreement relating to arbitration made by the parties after the claim under the contract of carriage by sea has arisen.

PART VI - SUPPLEMENTARY PROVISIONS

Article 23

1. Any stipulation in a contract of carriage by sea, in a bill of lading, or in any other document evidencing the contract of carriage by sea is null and void to the extent that it derogates, directly or indirectly, from the provisions of this Convention. The nullity of such a stipulation does not affect the validity of the

other provisions of the contract or document of which it forms a part.

A clause assigning benefit of insurance of the goods in favour of the carrier, or any similar clause, is null and void.

- Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, a carrier may increase his responsibilities and obligations under this Convention.
- 3. Where a bill of lading or any other document evidencing the contract of carriage by sea is issued, it must contain a statement that the carriage is subject to the provisions of this Convention which nullify any stipulation derogating therefrom to the detriment of the shipper or the consignee.
- 4. Where the claimant in respect of the goods has incurred loss as a result of a stipulation which is null and void by virtue of the present article, or as a result of the omission of the statement referred to in paragraph 3 of this article, the carrier must pay compensation to the extent required in order to give the claimant compensation in accordance with the provisions of this Convention for any loss of or damage to the goods as well as for delay in delivery. The carrier must, in addition, pay compensation for costs incurred by the claimant for the purpose of exercising his right, provided that costs incurred in the action where the foregoing provision is invoked are to be determined in accordance with the law of the State where proceedings are instituted.

General average

- Nothing in this Convention shall prevent the application of provisions in the contract of carriage by sea or national law regarding the adjustment of general average.
- 2. Whith the exception of article 20, the provisions of this Convention relating to the liability of the carrier for loss of or damage to the goods also determine whether the consignee may refuse contribution in general average and the liability of the carrier to indemnify the consignee in respect of any such contribution made or any salvage paid.

Article 25

Other conventions

- 1. This Convention does not modify the rights or duties of the carrier, the actual carrier and their servants and agents, provided for in international conventions or national law relating to the limitation of liability of owners of seagoing ships.
- 2. The provisions of Articles 21 and 22 of this Convention do not prevent the application of the mandatory provisions of any other multilateral convention already in force at the date of this Convention relating to matters dealt with in the said articles, provided that the dispute arises exclusively between parties having

their principal place of business in States members of such other convention. However, this paragraph does not affect the application of paragraph 4 of Article 22 of this Convention.

- 3. No liability shall arise under the provisions of this Convention for damage caused by a nuclear incident if the operator of a nuclear installation is liable for each damage:
- (a) under either the Paris Convention of 29 July 1960 on Third Party Liability in the Field of Nuclear Energy as amended by the Additional Protocol of 28 January 1964 or the Vienna Convention of 21 May 1963 on Civil Liability for Nuclear Damage, or
- (b) by virtue of national law governing the liability for such damage, provided that such law is in all respects as favourable to persons who may suffer damage as either the Paris or Vienna Conventions.
- 4. No liability shall arise under the provisions of this Convention for any loss of or damage to or delay in delivery of luggage for which the carrier is responsible under any international convention or national law relating to the carriage of passengers and their luggage by sea.
- 5. Nothing contained in this Convention prevents a Contracting State from applying any other international convention which is already in force at the date of this Convention and which applies mandatorily to contracts of carriage of goods primarily by a mode of transport other than transport by sea. This provision also applies to any subsequent revision or amendment of such international convention.

Unit of account

- 1. The unit of account referred to in Article 6 of this Convention is the Special Drawing Rights. as defined by the International Monetary Fund. The amounts mentioned in Article 6 are to be converted into the national currency of a State according to the value of such currency at the date of judgement or the date agreed upon by the parties. The value of a national currency, in terms of the Special Drawing Rights, of a Contracting State which is a member of the International Monetary Fund is to be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions. The value of a national currency in terms of the Special Drawing Right of a Contracting State which is not a member of the International Monetary Fund is to be calculated in a manner determined by that State.
- 2. Nevertheless, those States which are not members of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 1 of this article may, at the time of signature, or at the time of ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter, declare that the limits of liability provided for in this Convention to be applied in their territories shall be fixed as:

12,500 monetary units per package or other shipping unit or 37.5 monetary units per kilogramme of gross weight of the goods.

- 3. The monetary unit referred to in paragraph 2 of this article corresponds to sixty-five and a half milligrammes of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the amounts referred to in paragraph 2 into the national currency is to be made according to the law of the State concerned.
- 4. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 1 and the conversion mentioned in paragraph 3 of this article is to be made in such a manner as to express in the national currency of the Contracting State as far as possible the same real value for the amounts in Article 6 as is expressed there in units of account. Contracting States must communicate to the depositary the manner of calculation pursuant to paragraph 1 of this article, or the result of the conversion mentioned in paragraph 3 of this article, as the case may be, at the time of signature or when depositing their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or when availing themselves of the option provided for in paragraph 2 of this article and whenever there is a change in the manner of such calculation or in the result of such conversion.

PART VII - FINAL CLAUSES

Article 27

Depositary

The Secretary-General of the United Nations is hereby designated as the depositary of this Convention.

Signature, ratification, acceptance, approval, accession

- This Convention is open for signature by all States until
 April 1979 at the Headquarters of the United Nations, New York.
- This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States..
- 3. After 30 April 1979, this Convention will be open for accession by all States which are not signatory States.
- 4. Instruments of ratification, acceptance, approval and accession are to be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 29

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 30

Entry into force

 This Convention enters into force on the first day of the month following the expiration of one year from the date of deposit of the 20th instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

- 2. For each State which becomes a Contracting State to this Convention after the date of the deposit of the 20th instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention enters into force on the first day of the month following the expiration of one year after the deposit of the appropriate instrument on behalf of that State.
- 3. Each Contracting State shall apply the provisions of this Convention to contracts of carriage by sea concluded on or after the date of the entry into force of this Convention in respect of that State.

Denunciation of other convention

- 1. Upon becoming a Contracting State to this Convention, any State party to the International Convention for the Unification of Certain Rules relating to Bills of Lading signed at Brussels on 25 August 1924 (1924 Convention) must notify the Government of Belgium as the depositary of the 1924 Convention of its denunciation of the said Convention with a declaration that the denunciation is to take effect as from the date when this Convention enters into force in respect of that State.
- 2. Upon the entry into force of this Convention under paragraph 1 of Article 30, the depositary of this Convention must notify the Government of Belgium as the depositary of the 1924 Convention of the date of such entry into force, and of the names of the Contracting States in respect of which the Convention has entered into force.

- 3. The provisions or paragraphs 1 and 2 of this article apply correspondingly in respect of States parties to the Protocol signed on 23 February 1968 to amend the International Convention for the Unification of Certain Rules relating to Bills of Lading signed at Brussels on 25 August 1924.
- 4. Notwithstanding Article 2 of this Convention, for the purposes of paragraph 1 of this article, a Contracting State may, if it deems of desirable, defer the denunciation of the 1924 Convention and of the 1924 Convention as modified by the 1968 Protocol for a maximum period of five years from the entry into force of this Convention. It will then notify the Government of Belgium of its intention. During this transitory period, it must apply to the Contracting States this Convention to the exclusion of any other one.

Revision and amendment

- At the request of not less than one-third of the Contracting States to this Convention, the depositary shall convene a conference of the Contracting States for revising or amending it.
- Any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited after the entry into force of an amendment to this Convention, is deemed to apply to the Convention as amended.

Revision of the limitation amounts and unit of account or monetary unit

- 1. Notwithstanding the provisions of Article 32, a conference only for the purpose of altering the amount specified in Article 6 and paragraph 2 of Article 26, or of substituting either or both of the units defined in paragraphs 1 and 3 of Article 26 by other units is to be convened by the depositary in accordance with paragraph 2 of this article. An alteration of the amounts shall be made only because of a significant change in their real value.
- 2. A revision conference is to be convened by the depositary when not less than one-fourth of the Contracting States so request.
- 3. Any decision by the conference must be taken by a two thirds majority of the participating States. The amendment is communicated by the depositary to all the Contracting States for acceptance and to all the States signatories of the Convention for information.
- 4. Any amendment adopted enters into force on the first day of the month following one year after its acceptance by two-thirds of the Contracting States. Acceptance is to be effected by the deposit of a formal instrument to that effect, with the depositary.
- 5. After the entry into force of an amendment a Contracting State which has accepted the amendment is entitled to apply the Convention as amended in its relations with Contracting States which have not within six months after the adoption of the amendment notified the depositary that they are not bound by the amendment.

6. Any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited after the entry into force of an amendment to this Convention, is deemed to apply to the Convention as amended.

Article 34

Denunciation

- A Contracting State may denounce this Convention at any time by means of a notification in writing addressed to the depositary.
- 2. The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of one year after the notification is received by the depositary. Where a longer period is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period after the notification is received by the depositary.

DONE AT HAMBURG, this thirty-first day of March one thousand nine hundred and seventy-eight, in a single original, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized by their respective Governments, have signed the present Convention.

Common understanding adopted by the United Nations Conference
on the Carriage of Goods by Sea

it is the common understanding that the liability of the carrier under this Convention is based on the principle of presumed fault or neglect. This means that, as a rule, the burden of proof rests on the carrier but with respect to certain cases, the provisions of the convention modify this rule.

Resolution adopted by the United Nations Conference on the Carriage of Goods by Sea

"The United Nations Conference on the Carriage of Goods by Sea,

"Noting with appreciation the kind invitation of the Federal Republic of Germany to hold the Conference in Hamburg,

"Being aware that the facilities placed at the disposal of the Conference and the generous hospitality bestowed on the participants by the Government of the Federal Republic of Germany and by the Free and Hanseatic City of Hamburg, have in no small measure contributed to the success of the Conference,

"Expresses its gratitude to the Government and people of the Federal Republic of Germany, and

"Having adopted the Convention on the Carriage of Goods by Sea on the basis of a draft Convention prepared by the United Nations Commission of International Trade Law at the request of the United Nations Conference on Trade and Development, "Expresses its gratitude to the United Nations Commission on International Trade Law and to the United Nations Conference on Trade and Development for their outstanding contribution to the simplification and harmonization of the law of the carriage of goods by sea, and

"Decides to designate the Convention adopted by the Conference as the:

"UNITED NATIONS CONVENTION ON THE CARRIAGE OF GOODS BY SEA, 1978", and

"Recommends that the rules embodied therein be known as the 'HAMBURG RULES'."

าสาเยาทยทราพยากรา วงกาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>ภาคผนวก ช.</u> ตารางแสดงที่มาของร่างมาตราต่าง ๆ ในร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ....

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
<u>ร่างมาตรา 3</u> คำว่า "ผู้ขนส่งอื่น"	Hamburg Rules กฎที่ 1 ชื่อ 2
คำว่า "ผู้รับตราส่ง" คำว่า "สัญญารับขนของทา <mark>งทะเล"</mark>	Hamburg Rules กฏที่ 1 (6)
ร่างมาตรา 26 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขนส่งกับผู้รับตราส่ง	 ญี่ปุ่น : ป.พาณิชย์ มาตรา 572 เกาหลีใต้ : ป.พาณิชย์ มาตรา 131 ได้หวัน : ป.แพ่ง มาตรา 627
ร่างมาตรา 39 วรรค 2 ขอบเ ขตความรับผิดของผู้ขนส่ง	Hamburg Rules กฏที่ 4 ซัก 1 และ 2
ร่างมาตรา 43 ความรับผิดของผู้ขนส่งกรณีที่ไม่ได้ทำการขนส่ง ด้วยตนเอง	1. Hamburg Rules กฎที่ 10 ชื่อ 1 2. ปพพ. มาตรา 617
ร่างมาตรา 44 ขอบเขตความรับผิดของผู้ขนส่ง	1. Hamburg Rules กฏที่ 10 ชื่อ 2 2. ปพพ. มาตรา 618

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
ร่างมาตรา 45 ลักษณะของความรับผิด เมื่อผู้ชนส่งและผู้ชนส่ง อื่นรับผิดในกรณี เดียวกัน	 Hamburg Rules กฎที่ 10 ชื่อ 4 และ 6 ปพพ.ลักษณะหนี้ หมวด 3 ลูกหนี้ เจ้าหนี้หลายคน มาตรา 291
ร่างมาตรา 51 ผู้ชนส่งไม่ต้องรับผิดถ้าพิสูจน์ได้ว่าตนปฏิบัติหน้าที่ ทำให้เรืออยู่ในสภาพที่สามารถเดินทะเลได้อย่าง ปลอดภัยแล้ว	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 1
ร่างมาตรา 52 ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่ง	Hague Rules กฎที่ 4 ฟือ 2
ร่างมาตรา 52 (1) เหตุสุดวิสัย	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (d)
ร่างมาตรา 52 (2) ภยันตรายหรืออุบัติเหตุแห่งท้องทะเลหรือน่านน้ำ ที่ใช้เดินเรือได้	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (e)
ร่างมาตรา 52 (3) การสงครามหรือการสู้รบของกองกำลังติดอาวุธ	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (e)
ร่างมาตรา 52 (4) สงครามกลางเมือง การจลาจล การก่อการร้าย หรือการก่อความวุ่นวายในบ้านเมือง	Hague Rules กฏที่ 4 ชื่อ 2 (k)

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
ร่างมาตรา 52 (5) การชิด การจับ การหน่วงเหนี่ยวหรือการแทรก แชงด้วยประการใด ๆ ซึ่งกระทำต่อเรือโดยผู้มี อำนาจปกครองรัฐหรือดินแดนหรือตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นเหตุมาจากความ ผิดหรือประมาทเลินเล่อของผู้ชนส่ง	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (g)
ร่างมาตรา 52 (6) การใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามโรคติดต่อ	Hague Rules กฎที่ 4 ซ้อ 2 (h)
ร่างมาตรา 52 (7) การนัดหยุดงาน การปิดงานงดจ้าง การผละงาน หรือการจงใจทำงานล่าช้าที่ท่าเรือซึ่งการกระทำ ดังกล่าวเป็นอุปสรรคแก่การบรรทุกหรือขนถ่าย ของหรือเป็นอุปสรรคแก่การที่เรือจะเช้าหรือออก จากท่าเรือนั้น	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (j)
ร่างมาตรา 52 (8) การกระทำของโจรสลัด	พยากร -
ร่างมาตรา 52 (9) ความผิดของผู้ส่งของหรือผู้รับตราส่ง เช่นการ บรรจุหีบห่อหรือรวมมัดไม่มั่นคงแข็งแรงหรือไม่ เหมาะสมกับสภาพแห่งของ การทำเครื่องหมาย ที่ของหรือหีบห่อไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอ	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (i) (n) และ (o)

ร่างพระราชบัญบัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
ร่างมาตรา 52 (10) สภาพเห่งของนั้นเอง	Hague Rules กฏที่ 4 ปั๊อ 2 (m)
ร่างมาตรา 52 (11) ความชำรุคบกพร่องของเรือที่แฝงอยู่ภายใน ซึ่งไม่อาจนบเห็นหรือทราบได้ด้วยการตรวจสอบ อย่างระมัดระวังและโดยใช้ฉีมือเท่าที่เป็น ธรรมดาและสมควรจะต้องใช้สำหรับผู้ประกอบ อาชีพตรวจเรือ	Hague Rules กฎที่ 4 ปัก 2 (p)
ร่างมาตรา 52 (12) ความผิดพลาดในการเดินเรื <mark>ออันเกิดจาก</mark> ความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามคำสั่ง ของผู้นำร่อง	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (a)
ร่างมาตรา 52 (13) เหตุอื่นใดที่มิใช่ความผิดหรือประมาทเสินเล่อ หรืออยู่ในความรู้เห็นของผู้ขนส่งและมิใช่ความ ผิดหรือประมาทเสินเล่อของตัวแทนหรือลูกจ้าง ของผู้ขนส่ง	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (q)
ร่างมาตรา 53 ช้อยกเว้นความรับผิดชองผู้ชนส่งในการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้าอันเกิดจากอัคคีภัย	Hague Rules กฎที่ 4 ชื่อ 2 (b)

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
ร่างมาตรา 54 ช้อยกเว้นความรับผิดชองผู้ชนส่งในการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชีกช้าอันเป็นผลจากการใช้ มาตรการต่าง ๆ ที่พึงกระทำเนื่อระงับอัคดีภัย หรือหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาผลเสียหายจากอัคดีภัย	Hamburg Rules กฎที่ 5 ซัล 4 (a) และ (i)
ร่างมาตรา 55 ช้อยกเว้นความรับผิดของผู้ชนส่งในกรณีที่เป็น การใช้มาตรการเพื่อช่วยชีวิตมนุษย์หรือ ช่วยทรัพย์สินในทะเล	Hague Rules กฎที่ 4 ปัก 2 (1)
ร่างมาตรา 56 ช้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณีขนส่ง สัตว์มีชีวิต	Hamburg Rules กฏที่ 5 ซัก 5
ร่างมาตรา 57 ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณีของที่ ขนส่งเป็นของมีค่าต่าง ๆ	 United States Revised Statutes : R.S. 4281 (46 U.S.C. 181) ปี เมื่น : ป.พาณิชย์ มาตรา 578 เกาหลีใต้ : ป.พาณิชย์ มาตรา 136 ได้หวัน : ป.แพ่ง มาตรา 639
ร่างมาตรา 58 วรรค 1 การคำนวณวงเงินจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งใน กรณีของสูญหายหรือเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วน	Hamburg Rules กฏที่ 6 ซัอ 1 (a)

ร่างพระราชบัญเัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
ร่างมาตรา 58 วรรค 3 การคำนวณวงเงินจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง ในกรณีส่งมอบของฮักฮ้า	Hamburg Rules กฎที่ 6 ชัก 1 (b)
ร่างมาตรา 58 วรรค 4 การคำนวณวงเงินจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง กรณีรับผิดตามวรรค 1 และวรรค 3	Hamburg Rules กฎที่ 6 ปั๊อ 1 (c)
ร่างมาตรา 59 (1) วิธีการในการคำนวณจำนวนเงินที่มากกว่าตาม เงื่อนไขในมาตรา 58 วรรค 1 กรณีมีการรวม ของหลายหน่วยการขนส่งเป็นหน่วยการขนส่ง เดียวกัน	Hamburg Rules กฎที่ 6 ชื่อ 2 (a)
ร่างมาตรา 59 (2) วิธีการในการคำนวณจำนวนเงินที่มากกว่าตาม เงื่อนไขในมาตรา 58 วรรค 1 กรณีตัวภาชนะ ขนส่ง สูญหายหรือเสียหาย	Hamburg Rules กฎที่ 6 ชื่อ 2 (b)
ร่างมาตรา 60 กรณีที่ไม่ให้ใช้เรื่องการจำกัดความรับผิดของผู้ ขนส่ง	 Hague-Visby Rules กฏที่ 4 ซ้อ 5 (a) (e) (f) และ (g) Hamburg Rules กฏที่ 8 ซ้อ 1 ฝรั่งเศส : รัฐบัญญัติ เลขที่ 66-420 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 1966 มาตรา 28

ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล	ที่มา
ร่างมาตรา 61 การคำนวณวงเงินจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง ในกรณีที่ของสูญหายหรือเสียหายทั้งหมดหรือ บางส่วน	 Hague-Visby Rules กฎที่ 4 ช้อ 5 (b) ญี่ปุ่น : ป.พาณิชย์ มาตรา 580 เกาหลีใต้ : ป.พาณิชย์
	มาตรา 137 4. ได้หวัน : ป.แพ่ง มาตรา 638

ัลสาสงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เชียน

นางสาว คนึงนิจ ศรีบัวเอี่ยม เกิดวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2504 ที่จังหวัดนครปฐม จบการศึกษาระดับเตรียมอุดมศึกษา จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท สำเร็จการศึกษาระดับ อุดมศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2527 เคยฝึกงานภาคฤดูร้อน ณ สำนักงานกฎหมายเบเคอร์แอนด์แมคเคนชี่ในปี พ.ศ. 2526 เคยเป็นทนายความฝึกหัด ณ สำนัก งานกฎหมายบางกอกอินเตอร์เนชั่นแนลลอว์ออฟฟิส จำกัด ในปี พ.ศ. 2527

ิ์ ศูนยวทยทรพยากร งหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย